

Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020

wersja 4.0

8 stycznia 2014 r.

Spis treści

1. Wkład POPC w realizację Strategii Europa 2020 oraz w osiągnięciu spójności gospodarczo-społecznej i terytorialnej	3
1.1. Wkład POPC w realizację Strategii Europa 2020 oraz w osiągnięciu spójności gospodarczo-społecznej i terytorialnej.....	3
1.2. Rozkład środków finansowych	12
2. Opis osi priorytetowych	15
2.1. Oś priorytetowa I. Powszechny dostęp do szybkiego internetu.....	15
2.2. Oś priorytetowa II. E-Administracja i otwarty rząd	20
2.3. Oś priorytetowa III. Cyfrowa aktywizacja społeczeństwa	31
2.4. Oś priorytetowa IV. Pomoc techniczna	38
3. Plan finansowy	42
3.1. Wkład funduszy w podziale na lata i kategorie regionów (w mln EUR).....	44
3.2. Plan finansowy (w mln EUR).....	45
4. Zintegrowane podejście do rozwoju terytorialnego	47
4.1. Mechanizmy zapewniające koordynację przedsięwzięć opartych na współpracy, strategii makroregionalnych i strategii dla basenów morskich.....	47
5. Ukierunkowanie wsparcia na zjawiska ubóstwa, dyskryminacji oraz wykluczenia społecznego.....	48
6. Szczególne potrzeby obszarów dotkniętych poważnymi i trwale niekorzystnymi warunkami naturalnymi lub demograficznymi.....	48
7. System instytucjonalny	49
7.1. Identyfikacja instytucji zaangażowanych w realizację programu	49
7.2. Działania mające na celu zaangażowanie partnerów w przygotowanie programu oraz rola partnerów we wdrażaniu, monitorowaniu oraz ewaluacji programu	49
8. System koordynacji	52
8.1. Zasady ogólne.....	52
8.2. Koordynacja w obszarze sieci szerokopasmowych.....	52
8.3. Koordynacja w obszarze e-usług publicznych	53
8.4. Koordynacja w obszarze e-kompetencji i e-integracji.....	53
8.5. Koordynacja w obszarze wykorzystania produktów i usług TIK w działalności gospodarczej. .	54
8.6. Koordynacja z innymi politykami i instrumentami UE	55
9. Warunkowość ex ante	56
9.1. Identyfikacja warunków ex-ante dla programu oraz ocena ich spełnienia.....	58
9.2. Opis działań zmierzających do spełnienia warunków ex-ante, wykaz instytucji odpowiedzialnych oraz harmonogramu	63
10. Redukcja obciążeń z punktu widzenia beneficjentów	64
11. Zasady horyzontalne	66
11.1. Zrównoważony rozwój.....	66
11.2. Równość szans i zapobieganie dyskryminacji	67
11.3. Równość płci	68
12. Elementy dodatkowe	69
12.1. Wykaz dużych projektów.....	69
12.2. Ramy wykonania programu operacyjnego.....	69
12.3. Lista partnerów zaangażowanych w przygotowanie programu	69
13. Wykaz skrótów i pojęć.....	71
14. Lista załączników.....	73

1. Wkład POPC w realizację Strategii Europa 2020 oraz w osiągnięcie spójności gospodarczo-społecznej i terytorialnej

1.1. Wkład POPC w realizację Strategii Europa 2020 oraz w osiągnięcie spójności gospodarczo-społecznej i terytorialnej

[max 35 000 znaków]

Celem programu jest wzmocnienie cyfrowych fundamentów dla rozwoju kraju. Zgodnie z Umową Partnerstwa (UP), jako fundamenty te przyjęto: szeroki dostęp do szybkiego internetu, efektywne i przyjazne użytkownikom e-usługi publiczne oraz stale rosnący poziom kompetencji cyfrowych społeczeństwa.

• Spójność z europejskimi dokumentami strategicznymi

Kluczowe wskazówki UE dla opracowania POPC zawarte są w następujących dokumentach:

- Zalecenia Rady w sprawie krajowego programu reform Polski z 2013 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na lata 2012–2016¹,
- Strategia Europa 2020²,
- EAC³.

W „Zaleceniach” Rada stwierdza, że „pomimo wysiłków podejmowanych w ostatnim czasie Polska wciąż pozostaje znacząco w tyle za innymi państwami członkowskimi w zakresie wykorzystania potencjału rozwoju TIK”. W szczególności, Rada wskazała na:

- niski zasięg stacjonarnej łączności szerokopasmowej,
- względnie niską sprawność administracji publicznej,
- względnie niski poziom wykorzystania e-administracji,
- bardzo niski odsetek osób dorosłych angażujących się w uczenie się przez całe życie.

Realizacja POPC przyczyni się do poprawy sytuacji w ww. obszarach. Głównymi kierunkami wsparcia będą rozwój sieci szerokopasmowych oraz poprawa jakości i efektywności usług publicznych poprzez ich cyfryzację.

Sposób wdrażania e-usług publicznych będzie zawierał mechanizmy zapobiegające zjawisku „digitalizacji biurokracji”, wymuszające pozytywny wpływ projektów na procesy administracyjne. Zaplanowane w POPC wsparcie kompetencji cyfrowych zwiększy liczbę osób doksztalających się w zakresie TIK, a więc w obszarze, który posiada szczególne znaczenie dla jakości życia, partycypacji w życiu społecznym, a często również dla konkurencyjności na rynku pracy.

Strategia Europa 2020 wyznacza trzy wymiary, w których powinna się rozwijać europejska społeczna gospodarka rynkowa:

- rozwój inteligentny (oparty na wiedzy i innowacjach)
- rozwój zrównoważony (przyjazny środowisku)
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu (zapewniający wysoki poziom zatrudnienia oraz spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną).

POPC wpisuje się w Strategię Europa 2020 głównie w wymiarze inteligentnego rozwoju. TIK stymulują innowacyjność zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym. Innowacyjność ta przekłada się również na rozwiązania oszczędnościowe, ograniczające zużycie energii, paliwa i papieru. Ponadto internet zwiększa zasięg świadczenia usług, obniża ich koszt i poprawia ich transparentność. Czyni je bardziej dostępnymi – zarówno w sensie możliwości zdalnego skorzystania z usługi (wymiar

¹ Council of the European Union, „Recommendation for a Council Recommendation on Poland's 2013 national reform programme and delivering a Council opinion on Poland's convergence programme for 2012-2016”, <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/13/st10/st10648-re01.en13.pdf>

² Komunikat KE „Europa 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”, COM (2010) 2020.

³ Komunikat KE „Europejska Agenda Cyfrowa”, COM(2010)245.

„availability”), jak i w sensie dostosowania sposobu świadczenia usługi do możliwości percepcyjnych odbiorcy (wymiar „accessibility”). Cyfryzacja stwarza zatem szczególne szanse dla poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.

POPC przyczynia się do osiągnięcia celów EAC, będącej jedną z siedmiu „inicjatyw flagowych” przewidzianych w Strategii Europa 2020. Po zmianach z grudnia 2012⁴ EAC zawiera 7 obszarów priorytetowych:

1. Europejska gospodarka bez granic – jednolity rynek cyfrowy,
2. Przyspieszenie innowacji w sektorze publicznym,
3. Bardzo szybki Internet – popyt i podaż,
4. Chmura obliczeniowa,
5. Zaufanie i bezpieczeństwo,
6. Przedsiębiorczość oraz cyfrowe miejsca pracy i umiejętności,
7. Poza sferą badań, rozwoju technologicznego i innowacji: Program działań przemysłowych na rzecz kluczowych technologii wspomagających.

Ww. obszary stanowią dla POPC układ odniesienia. Wymagają przy tym reinterpretacji w świetle specyficznych potrzeb i uwarunkowań Polski oraz zasad wykorzystywania funduszy strukturalnych.

Na potrzeby POPC przyjęto następujące główne obszary diagnostyczno-programistyczne:

- dostęp do szybkiego internetu (odpowiada obszarowi 3 z przeglądu EAC),
- e-usługi publiczne (odpowiada obszarowi 2 oraz częściowo obszarom 4 i 5 z przeglądu EAC),
- kompetencje cyfrowe (wpisuje się w obszary 5 i 6 z przeglądu EAC, adresując społeczne problemy z wykorzystywaniem TIK wynikające z braku zaufania, umiejętności i świadomości korzyści).

• Wnioski z analizy potrzeb w zakresie sieci szerokopasmowych⁵

Obecny stan rozwoju infrastruktury szerokopasmowej i poziom jej wykorzystania, jest niski w porównaniu z większością krajów UE, a także odległy od celów przyjętych w EAC.

Kluczowe mierniki tych celów przyjęły na koniec 2012 r. następujące wartości:

- zapewniono możliwość stacjonarnego dostępu do internetu dla 69,1% gospodarstw domowych⁶ (w porównaniu do średniej 95,5% dla UE 27, przy celu ustalonym na 100% do roku 2013);
- zapewniono pokrycie dostępem do internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s na poziomie 44,5% gospodarstw domowych (w porównaniu do 53,8% dla UE 27, przy celu ustalonym na 100% do roku 2020);
- około 1,3% gospodarstw domowych korzystało z łączy stacjonarnych o prędkości co najmniej 100 Mb/s (w porównaniu do 3,4% dla UE 27, przy celu ustalonym na 50% do roku 2020)⁷.

Aktywne łącza internetowe w Polsce odbiegają obecnie pod względem prędkości transmisji od średniej europejskiej, a także od celów stawianych przez EAC. Blisko 76% aktywnych łączy pozwala na transmisję do użytkownika z prędkością nie większą niż 10Mb/s, a jedynie 4% gwarantuje dostęp $\geq$ 30Mb/s. Z kolei, z punktu widzenia dostępności infrastruktury, w zasięgu sieci NGA⁸ jest 44,5% gospodarstw domowych Polski. Oznacza to, że osiągnięcie celów EAC będzie wymagało nie tylko rozwoju sieci w nowych lokalizacjach, ale także modernizacji istniejącej infrastruktury oraz stymulacji popytu na usługi o najwyższych prędkościach transmisji.

Obecne w Polsce rozwiązania mobilne nie zapewniają stałej prędkości transmisji na poziomie 30 Mb/s lub większej. Dalszy rozwój sieci czwartej generacji (4G) pozwoli w przyszłości na taką transmisję w określonych warunkach. Wszystkie rodzaje rozwiązań technicznych budowy sieci, w tym mobilnych,

⁴ Komunikat KE „The Digital Agenda for Europe - Driving European growth digitally”, COM(2012)784.

⁵ Pełna diagnoza dla całego zakresu tematycznego POPC stanowi załącznik 1 do programu.

⁶ Gospodarstwa domowe w obszarach obsługiwanych przez dostawców stacjonarnego dostępu szerokopasmowego.

⁷ Narodowy Plan Szerokopasmowy, projekt z dnia 14.11.2013. NPS jest dokumentem wykonawczym do Strategii Sprawne Państwo, Zgodność POPC z NPS zapewnia jednocześnie wkład POPC w realizację SSP.

⁸ Sieć NGA rozumiana jako sieć stacjonarna w technologiach pozwalających na prędkości transmisji 30 Mb/s i większej.

będą jednak wymagały rozwoju szkieletowo-dystrybucyjnej sieci światłowodowej, które są niezbędne dla masowego wprowadzenia FTTH i radiowych sieci komórkowych czwartej generacji.

Polacy mniej chętnie niż inni obywatele UE kupują usługi dostępu szerokopasmowego. Na każde 100 osób z możliwością dostępu w Polsce przypada 19 aktywnych linii, podczas gdy przeciętnie w UE wskaźnik ten osiąga wartość 29. Przy założeniu utrzymania się obecnych trendów, w 2020 r. wśród osób do 50 roku życia z internetu korzystać będą prawie wszyscy (już w tej chwili jest to ponad 85%), natomiast w starszych grupach wiekowych użytkowników nadal będzie niewielu, szczególnie wśród osób powyżej 70 roku życia. Istotnym zadaniem jest zatem popularyzacja wykorzystania internetu przez osoby starsze.

Badania konsumenckie GUS ujawniają dwie główne przyczyny nieposiadania w domu łącza internetowego: brak potrzeby (prawie 60% badanych) oraz brak niezbędnych umiejętności (około 40% badanych)⁹. Jednocześnie coraz mniejszy odsetek nieposiadających internetu (w stosunku do lat ubiegłych) uzasadniał to zbyt dużymi kosztami. Oznacza to, że wraz z upływem czasu i postępującą konkurencją na rynku coraz mniejszą barierą są czynniki cenowe, a zatem przyszłe działania stymulujące popyt powinny skupiać się na edukacji i uświadamianiu korzyści z dostępu szerokopasmowego.

• Wnioski z analizy potrzeb w zakresie e-usług publicznych i otwartego rządu

Badany przez KE poziom zaawansowania dostępnych e-usług publicznych w Polsce w 2010 r. wynosił 90% dla e-usług skierowanych do przedsiębiorców (przy średniej unijnej 94%) oraz 85% dla e-usług dla obywateli (przy średniej UE27 równej 87%)¹⁰. Jeśli chodzi o wykorzystanie e-usług, dysproporcja między przedsiębiorstwami a obywatelami jest wyraźniejsza. Na przełomie 2011 i 2012 r. z e-administracji korzystało ponad 90% przedsiębiorstw (zatrudniających 10 lub więcej osób) oraz 48% obywateli. 16% obywateli wysyłało przez internet wypełnione formularze – przy średniej UE 29,5% oraz celu EAC wyznaczonym na rok 2015 na poziomie 25%.

Według badania „E-administracja w oczach internautów”¹¹, dla 89% użytkowników sieci bardzo ważny lub ważny jest dostęp przez internet do ofert pracy, w tym do baz danych urzędów pracy. Dla 81% znaczenie ma możliwość umówienia się na wizytę lekarską przez internet. Innymi obszarami, które mają duże znaczenie dla internautów są: dostęp przez internet do historii zdrowia/chorób (77%), dostęp do katalogów bibliotek (75%), możliwość kontaktu rodziców ze szkołą (74%), udział w konsultacjach społecznych (62%).

W oparciu o wyniki przedsięwzięć diagnostycznych, w tym – wykonanych na potrzeby PZIP¹² – można wyróżnić kilka kluczowych podobszarów, na których powinna się skupić interwencja:

1. Funkcje „horyzontalne”,
2. Dwanaście kluczowych obszarów e-usług publicznych,
3. Poprawa dostępu do informacji sektora publicznego i możliwości ich ponownego wykorzystania,
4. Cyfryzacja procesów wewnętrznych w administracji dla poprawy obsługi klienta zewnętrznego.

Poniżej wskazano dalsze działania, jakie należy podjąć w poszczególnych obszarach. Bardziej szczegółowe omówienie znajduje się w diagnozie stanowiącej załącznik I do POPC.

1. Funkcje horyzontalne:

- upowszechnienie i poprawa funkcjonalności głównego mechanizmu potwierdzania tożsamości obywatela w elektronicznych kontaktach z administracją, w tym za pośrednictwem urządzeń mobilnych (profil zaufany ePUAP),
- poprawa jakości danych oraz zdolności rejestrów publicznych do wzajemnej wymiany danych,

⁹ Respondenci mogli wskazać na więcej niż jedną przyczynę braku posiadania łącza. Badanie GUS z 2012 r.

¹⁰ Digitizing Public Services In Europe: Putting ambition into action, 9th Benchmark Measurement, przygotowany przez: Capgemini, IDC, Rand Europe, Sogeti i DTi dla Komisji Europejskiej, grudzień 2010 r.

¹¹ <https://mac.gov.pl/wp-content/uploads/2011/12/e-administracja-w-oczach-internaut%C3%B3w-2012.pdf>

¹² Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa (PZIP), wersja z listopada 2013 r. PZIP jest dokumentem wykonawczym do Strategii Sprawne Państwo, wskazującym, w jaki sposób informatyzacja przyczyni się do realizacji modelu „państwa optimum” określonego w SSP. Dzięki zgodności POPC z PZIP, POPC jest jednocześnie zgodny z SSP.

- optymalizacja wydatków na infrastrukturę (poprzez m.in. wykorzystanie technologii chmury obliczeniowej),
- rozwój funkcjonalności oraz niezawodności centralnego punktu dostępu do e-usług publicznych (platformy ePUAP).

2. Dwanaście kluczowych obszarów e-usług:

Rynek pracy:

- scentralizowanie usług dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy, pracodawców i przedsiębiorców oraz publicznych służb zatrudnienia poprzez e-PUP,
- zapewnienie jednego punktu dostępu do wszystkich ofert pracy pochodzących z sektora publicznego,
- umożliwienie aplikowania o pracę w sektorze publicznym w formie elektronicznej; obecnie wszystkie oferty pracy zamieszczane w BIP KPRM (który nie obejmuje całego sektora publicznego, a tylko administrację rządową) zawierają wymóg dostarczania dokumentów papierowych,
- przeniesienie kolejnych usług rynku pracy (poza już dostępną rejestracją osób bezrobotnych i przeszukiwaniem ofert) do internetu.

Ubezpieczenia i świadczenia społeczne:

- internetowe konto ubezpieczonego, zintegrowane z innymi usługami e-administracji,
- usługi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS): dalsza elektronizacja zwolnień lekarskich i ich przesyłania od lekarzy wystawiających do ZUS (usługa zależy również od efektów projektu P1 z obszaru e-zdrowia – wymaga komunikacji między systemami teleinformatycznymi podmiotów leczniczych, platformą P1 oraz systemem ZUS); budowa platformy analityczno-statystycznej możliwej do udostępnienia innym systemom i instytucjom,
- utworzenie na poziomie centralnym skonsolidowanego systemu informatycznego, wspomagającego gminy, powiaty i województwa w realizacji zadań z zakresu zabezpieczenia społecznego (racjonalizacja w skali całego kraju wydatków na infrastrukturę techniczną, standaryzacja sposobu pracy jednostek, ograniczenie problemów kadrowych dot. IT w gminach oraz poprawa efektywności mechanizmów sprawozdawczych).

Ochrona zdrowia:

- rozwój e-usług, w tym udostępnionych w projektach P1 i P2, związanych z zarządzaniem elektroniczną dokumentacją medyczną przez pacjenta; e-recepta, e-skierowania, e-zwolnienia (usługa zintegrowana z e-usługą świadczoną przez ZUS); e-rejestracja na wizytę do lekarza (z wykorzystaniem identyfikacji m.in. profilem zaufanym); wprowadzenie elektronicznej karty ubezpieczenia zdrowotnego; informacja o dostępności leków,
- w RPO: środki na dostosowanie systemów teleinformatycznych świadczeniodawców do wymiany danych w ramach ogólnopolskiego systemu informacji; kryteria wyboru projektów weryfikujące komplementarność i niedublowanie się funkcji z systemami krajowymi,
- dostosowanie podmiotów leczniczych nadzorowanych przez resorty do wymiany danych z systemem informacji medycznej,
- wsparcie telemedycyny: konsultacje między pracownikami medycznymi; kontakty pacjent-lekarz; rozwój aplikacji cyfrowych wspomagających monitorowanie stanu zdrowia, profilaktykę zdrowotną i procesy lecznicze; medycyna powypadkowa i ratownictwo medyczne.

Prowadzenie działalności gospodarczej:

- wystawianie i przesyłanie przez przedsiębiorców elektronicznych faktur do wszystkich podmiotów publicznych (dzięki utworzeniu platformy umożliwiającej obrót e-fakturami),
- rozwój Pojedynczego Punktu Kontaktowego o nowe funkcjonalności (np. angielska wersja językowa, mechanizmy kreacji informacji zarządczej dotyczącej realizacji procedur administracyjnych, poszerzenie zakresu informacji dostępnych na portalu),
- komunikacja elektroniczna z administracją podatkową za pomocą Portalu Podatkowego,
- umożliwienie pełnego elektronicznego wglądu w akta spraw podatkowych.

Wymiar sprawiedliwości i sądownictwo:

- umożliwienie elektronicznego składania pism procesowych w postępowaniu cywilnym wraz z załącznikami (dowodami) oraz dokonywania doręczeń,
- wdrożenie elektronicznych akt sprawy, dostępnych dla sędziów, uczestników postępowania i ich pełnomocników przez internet (możliwość zapoznania się z aktami sądowymi oraz protokołami elektronicznymi z rozpraw bez konieczności osobistej obecności w sądzie; oszczędność kosztów związanych z wydrukami, korespondencją i przejazdami),
- rejestracja rozpraw audio-wideo w sprawach cywilnych i wykroczeniowych (pełne utrwalenie rzeczywistego przebiegu rozpraw),
- dokonywanie czynności procesowych (np. przesłuchiwanie świadków, biegłych i stron postępowania) na odległość przy użyciu systemów do wideokonferencji.

Prezentacja i udostępnianie danych przestrzennych i statystycznych:

- wektoryzacja map stanowiących zasób geodezyjny i kartograficzny,
- kontynuacja procesu udostępniania e-usług wytworzonych w oparciu o zintegrowane dane państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (PZGiK) i dane geoprzestrzenne administracji rządowej i samorządowej w standardzie dyrektywy INSPIRE,
- zapewnienie każdemu dostępu do danych i dokumentów gromadzonych w powiatowych rejestrach publicznych państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w szczególności w ewidencji gruntów i budynków EGIB (kataster nieruchomości), bazie danych obiektów topograficznych (BDOT500) oraz geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu (GESUT).
- zapewnienie możliwości przeglądania, wyszukiwania, pobierania i przekształcania danych przestrzennych z rejestrów krajowej infrastruktury informacji przestrzennej prowadzonych przez organy administracji inne niż służba geodezyjna i kartograficzna,
- unowocześnienie procesów związanych z produkcją i udostępnianiem danych statystycznych.

Nauka i szkolnictwo wyższe:

- stworzenie centralnego narzędzia dostępu do informacji publicznej, zasobów naukowych i interaktywnych usług elektronicznych dla studentów, naukowców, przedsiębiorców, administracji publicznej i obywateli,
- umożliwienie zdalnego ubiegania się o finansowanie nauki, przy założeniu: najwyższego stopnia transakcyjności procedury, podejścia procesowego, kompleksowej obsługi elektronicznej od złożenia wniosku, poprzez opinię recenzentów, aż po wydanie decyzji,
- świadczenie usługi zdalnej sprawozdawczości i centralnego zasilania bazy przez podmioty szkolnictwa wyższego.

Podatki i cła:

- utworzenie nowych usług dla podatników podatku VAT i CIT oraz podniesienie do poziomu 5 wybranych dostępnych już e-usług,
- podniesienie sprawności i wydajności obsługi klienta poprzez stworzenie elektronicznego zintegrowanego systemu obsługi klienta na granicy (lądowej, morskiej, lotniczej i kolejowej),
- umożliwienie automatycznej wymiany danych między Centralną Bazą Danych administracji skarbowej a innymi jednostkami administracji państwowej (integracja Centralnego Rejestru Podmiotów – Krajowej Ewidencji Podatników jako rejestru referencyjnego z pozostałymi państwowymi rejestrami referencyjnymi),
- automatyzacja czynności od objęcia towarów procedurą gospodarczą aż do zakończenia tej procedury (obecnie w postaci elektronicznej obsługiwane jest jedynie zgłoszenie celne do procedury, a sam proces obsługi procedury gospodarczej, w tym komunikacja z przedsiębiorcą, nie ma wsparcia elektronicznego).

Sprawy administracyjne, w szczególności obywatelskie:

- umożliwienie, w jak najszerszym zakresie, elektronicznego załatwiania spraw urzędowych w zakresie paszportów
- wprowadzenie usługi umawiania przez internet wizyty w urzędzie w celu załatwienia sprawy,
- umożliwienie złożenia w formie elektronicznej wniosku o wydanie zaświadczenia o prawie do głosowania,

- elektroniczne udostępnienie rejestru wyborców i spisu wyborców.

Zamówienia publiczne:

- utworzenie e-usługi umożliwiającej przeprowadzenie za pomocą środków elektronicznych całego procesu postępowania o udzielenie zamówienia,
- elektroniczacja procesu postępowania o udzielenie zamówienia w trybach inicjowanych przez publikację ogłoszenia oraz procesu dynamicznego systemu zakupów i aukcji elektronicznych,
- automatyczne, bieżące dokumentowanie czynności podjętych w trakcie postępowania,
- automatyczne generowanie dokumentacji postępowania,
- automatyczna ocena ofert oraz wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, w przypadku gdy możliwe będzie skwantyfikowanie wybranych warunków udziału w postępowaniu oraz kryteriów oceny ofert.

Bezpieczeństwo i powiadamianie ratunkowe:

- umożliwienie masowego powiadamiania o zagrożeniach za pośrednictwem wiadomości wysyłanych na telefony komórkowe lub naziemnej telewizji cyfrowej,
- możliwość dokonywania zgłoszeń i zawiadomień Policji z wykorzystaniem aplikacji mobilnych,
- spersonalizowane zgłoszenia ratunkowe (automatyczne dołączenie do zgłoszenia specjalnych danych przypisanych do konkretnego abonenta – tzw. złota lista),
- eCall: automatyzacja zgłoszeń przy wypadkach drogowych (komunikacja systemu zainstalowanego w pojeździe z systemem służb ratunkowych),
- usługi wspomagające przewidywanie zagrożeń naturalnych i zdarzeń niebezpiecznych oraz zwiększające ochronę przed ich skutkami.

Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich:

- elektroniczacja wymiany danych dotyczących świadczeń emerytalnych i rentowych rolników,
- wprowadzenie eIDAS (identyfikacja elektroniczna rolników),
- wprowadzenie ewidencji rolników i producentów jako podstawowego zasobu danych, na których budowane są usługi we wszystkich jednostkach resortu rolnictwa,
- wdrożenie e-usług zapewniających wsparcie producentów rolnych przy zarządzaniu gospodarstwem rolnym, rozwoju e-sprzedaży, doradztwo i transfer wiedzy, w tym utworzenie jednego punktu dostępu elektronicznego do ww. e-usług,

3. Poprawa dostępu do informacji sektora publicznego i możliwości ich ponownego wykorzystania

Idea „otwartego rządu” wiąże się ze zwiększaniem przejrzystości i rozliczalności działań państwa, udostępnianiem posiadanych przez państwo danych i zasobów oraz zaangażowaniem obywateli w proces rządzenia. Kluczowym elementem działań na rzecz otwartego rządu jest poprawa dostępności i jakości informacji sektora publicznego (ISP).

Według KE wartość całego rynku ISP w UE w 2008 r. sięgnęła 28 mld EUR¹³. Korzyści gospodarcze wynikające z szerszego udostępniania informacji sektora publicznego, poprzez umożliwienie łatwego dostępu do tych danych, wynoszą około 40 mld EUR rocznie dla UE-27. Łączne bezpośrednie i pośrednie korzyści gospodarcze wynikające z wykorzystywania informacji sektora publicznego w gospodarce całej UE-27 szacowano na ok. 140 mld EUR rocznie.

W chwili obecnej brak jest dostępnych szacunków tego typu dla Polski, jednak powszechnie dostrzega się wiele istotnych słabości po stronie podaży ISP. Względnie niska jest zarówno ilość, jak i jakość „otwartych danych” oraz sposobów ich udostępniania. W rezultacie potencjał ISP pozostaje niewykorzystany. Wynika stąd potrzeba podjęcia następujących działań:

- opracowania standardów dotyczących elektronicznego, bezwnioskowego udostępniania ISP, z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi, takich jak interfejsy programistyczne (API) i repozytoria on-line,
- opracowania spójnego systemu metadanych dla ISP,
- opisanie poszczególnych zbiorów ISP metadanymi,

¹³ Komunikat KE do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Otwarte dane – siła napędowa innowacji, wzrostu gospodarczego oraz przejrzystego zarządzania, KOM (2011) 882.

- doprowadzenia wymagających tego ISP do postaci umożliwiających odczyt maszynowy,
- zapewnienia w internecie portalu pełniącego rolę katalogu, punktu dostępu oraz wyszukiwarki ISP posiadanych przez poszczególne instytucje publiczne (Centralnego Repozytorium Informacji Publicznej – CRIP),
- zapewnienia możliwości interaktywnego powiązania CRIP z systemami dziedzinowymi lub bezpośredniego umieszczania informacji sektora publicznego w CRIP.

4. Cyfryzacja procesów wewnętrznych w administracji dla poprawy obsługi klienta zewnętrznego:

W administracji samorządowej 44% urzędów stosuje wyłącznie papierowy obieg dokumentacji, a 55% urzędów – obieg mieszany¹⁴. W administracji szczebla rządowego analogiczne odsetki wynoszą 24% i 69%, natomiast 7% tych urzędów stosuje wyłącznie elektroniczny obieg dokumentów. Przybywa urzędów korzystających z systemu elektronicznego zarządzania dokumentacją – w 2012 r. stanowią one 46% wszystkich urzędów (rok wcześniej 41%).

Rośnie odsetek urzędów posiadających elektroniczną skrzynkę podawczą. W 2012 r. wyniósł on 96% (rok wcześniej 88%), z czego 87% umiejscowiło ją na platformie ePUAP. Jednak zaledwie 1% całej korespondencji napływającej do urzędów administracji rządowej wpłynął drogą elektroniczną, a 2% korespondencji wychodzącej wysłano elektronicznie. Analogiczne odsetki w przypadku administracji samorządowej wyniosły 8% i 6%.

Badania MAC wskazują również m.in. na niezadowalający poziom umiejętności informatycznych wśród urzędników administracji publicznej, brak wykwalifikowanej kadry specjalistów w zakresie e-administracji, niską świadomość decydentów (niecałe 9% urzędów posiada dokument strategiczny w rodzaju planu czy programu rozwoju teleinformatycznego), niewielką skłonność do stosowania innowacyjnych rozwiązań, zbyt małe budżety na zadania związane z cyfryzacją działań i usług, niewystarczającą liczbę osób wyznaczoną do obsługi informatycznej w stosunku do potrzeb (szczególnie w administracji rządowej).

Ponad jedna czwarta urzędów ocenia poziom kompetencji informatycznych pracowników urzędu jako niewystarczający. 71% urzędów nie szkoliło swoich pracowników w tym zakresie w pierwszym półroczu 2012 r. Obszary, w których pracownikom urzędów potrzebne jest uzupełnienie wiedzy, to m.in.: zarządzanie dokumentami elektronicznymi zgodnie z wymogami nałożonymi przez KPA i nową instrukcją kancelaryjną¹⁵ (73% urzędów), zastosowanie i posługiwanie się bezpiecznym podpisem elektronicznym, platforma ePUAP oraz Profil Zaufany (60 % urzędów), aplikacje specjalistyczne (49% urzędów), zasady bezpieczeństwa teleinformatycznego (49% urzędów).

Natomiast główne zidentyfikowane obszary potrzeb szkoleniowych służb informatycznych to m.in.: zarządzanie bazami danych, zarządzanie serwerami, archiwizacja (backup) danych, integracja z ePUAP, bezpieczeństwo systemów, rozwój i integracja systemów informatycznych, dobre praktyki informatyczne z kraju i z zagranicy.

• **Wnioski z analizy potrzeb w zakresie kompetencji cyfrowych i cyfrowego włączenia**

TIK mają ogromne znaczenie dla rozwoju gospodarki i prowadzą do dynamicznych przeobrażeń w życiu społecznym. Oferują potencjał dla rozwoju kapitału twórczego i intelektualnego obywateli przez szeroki dostęp do życia publicznego i kultury cyfrowej, tworzą nowe zawody i miejsca pracy, ale niosą też ryzyko pogłębienia podziałów społecznych związanych z wykluczeniem cyfrowym.

Przy rosnącej gamie zastosowań nowoczesnych technologii wypierających tradycyjne (analogowe) środki komunikacji i dostępu do wiedzy, informacji i kultury, skutki niekorzystania z nich mogą być coraz dotkliwsze. Korzyści z użytkowania TIK są natomiast ogromne – zarówno w skali całego społeczeństwa i gospodarki, jak i z perspektywy pojedynczego użytkownika. Wiążą się z wygodą, oszczędnością czasu i pieniędzy, tworzeniem warunków do rozwoju osobistego oraz zawodowego,

¹⁴ Opis za: Strategia Sprawne Państwo luty 2013, s. 15-16, w oparciu o badanie „Wpływ cyfryzacji na działanie urzędów administracji publicznej w Polsce 2012 roku”, wykonane przez PBS Sp. z o. o. na zlecenie MAC we wrześniu 2012 r., w którym wzięło udział ponad 1500 urzędów wszystkich szczebli w Polsce.

¹⁵ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych

zwiększając najczęściej szanse na rynku pracy, co w konsekwencji wpływa na podniesienie jakości życia.

Wykorzystanie potencjału technologii cyfrowych wymaga z jednej strony stworzenia odpowiedniej oferty podażowej (tj. dostęp do infrastruktury szerokopasmowej, atrakcyjna oferta e-usług i e-treści), z drugiej zaś wykreowania popytu na nie dzięki upowszechnianiu wiedzy o korzyściach i praktycznych sposobach zastosowania nowych technologii, a także budowaniu kompetencji użytkowników.

W Polsce w 2012 r. 32%¹⁶ osób przyznawało się do tego, że nigdy nie korzystało z internetu (w UE 27 – 22%), a tylko 59% użytkowników korzystało z internetu regularnie (UE 27 – 70%)¹⁷. Między użytkownikami istnieją jednak ogromne różnice w sposobach korzystania z internetu oraz w poziomie zaawansowania kompetencji cyfrowych.

Ponad 30% korzystających z komputera nie ma nawet podstawowych umiejętności jego obsługi i wykorzystuje komputer wyłącznie do korzystania z internetu¹⁸. Wśród osób z niższym i średnim wykształceniem, mieszkających w miastach poniżej 100 tys. oraz osób o dochodach do trzeciego kwartyłu przeważa wykorzystanie internetu w celach rozrywkowych i komunikacyjnych. Wszechstronne korzystanie z internetu to domena głównie osób młodszych, z wyższym wykształceniem, mieszkańców dużych miast¹⁹.

Poziom umiejętności cyfrowych w Polsce jest zbliżony do średniej UE, jednak w stosunku do Szwecji (kraj bardzo zaawansowany w upowszechnieniu wykorzystania komputerów – 93% populacji korzystającej) i Litwy (kraj, w którym odsetek osób korzystających z komputera jest bardzo zbliżony do Polski – 67% w porównaniu do 62%)²⁰, Polska ma znaczący deficyt w średnich i wysokich umiejętnościach. Jednocześnie – w 2010 r. mieliśmy ok. 15 tysięcy absolwentów kierunków informatycznych²¹. W rankingu Top Coder w kategorii algorytmów Polska zajmuje drugie miejsce, tuż za Rosją, a przed Chinami²². Widać zatem istotny potencjał młodych specjalistów IT, który – odpowiednio wykorzystany w praktyce – może znacząco wpłynąć na przyspieszenie rozwoju gospodarczego.

Z drugiej strony mamy też do czynienia z wykluczeniem cyfrowym. To zjawisko dotyka głównie osoby starsze, emerytów i rencistów, osoby niepełnosprawne, rolników i mieszkańców obszarów wiejskich oraz osoby słabo wykształcone. O ile w całym społeczeństwie z internetu nie korzysta jedna trzecia osób, to już wśród mieszkańców wsi jest to ponad 41%, natomiast wśród mieszkańców miast – 27,3%²³. Jednak głównym wymiarem wykluczenia cyfrowego w Polsce jest wiek. Wśród 13,7 mln osób w wieku 50+ z internetu nie korzysta aż 67%, czyli ponad 9 mln osób. Na wykluczenie cyfrowe w Polsce szczególnie narażone są również osoby niepełnosprawne - jedynie 38% z nich korzysta z internetu.

Upowszechnianie wykorzystania TIK i internetu oraz wspieranie e-integracji nie może ograniczać się do dostarczenia internetu i sprzętu komputerowego i podstawowego zestawu szkoleń z jego obsługi. Jak pokazują badania, bariery finansowe są obecnie mniej ważne od barier mentalnych (tj. braku motywacji i potrzeby korzystania z nowoczesnych technologii) i kompetencyjnych. Jednocześnie, wobec znacznych różnic w wykorzystaniu nowych technologii i istniejących luk w umiejętnościach między pokoleniami i różnymi grupami społecznymi, kluczowe jest dostarczenie zarówno odpowiedniej informacji o korzyściach z użytkowania internetu, jak i właściwie dobranych form wsparcia doradczo-szkoleniowego, w zależności od potrzeb danej grupy społecznej (personalizacja oferty szkoleniowej).

¹⁶ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tin00011&plugin=1>

¹⁷ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tin00091&plugin=1>

¹⁸ Diagnoza społeczna, raporty: Czapiński J., Panek T. (red.) (2013). Diagnoza społeczna 2013. www.diagnoza.com 11/07/2013

¹⁹ Diagnoza Społeczna wyróżnia cztery wymiary korzystania z internetu – komunikacja, rozrywka, zastosowanie zawodowe i ekonomiczne oraz korzystanie wszechstronne. Korzystanie wszechstronne jest poniżej średniej wśród osób z wykształceniem do średniego, z miejscowości do 100 tys. osób oraz o dochodach do trzeciego kwartyłu. Diagnoza społeczna, raporty: Czapiński J., Panek T. (red.) (2013). Diagnoza społeczna 2013. www.diagnoza.com 11/07/2013

²⁰ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tin00028&plugin=1>

²¹ http://gazetapraca.pl/gazetapraca/1,120733,11071627,Certyfikaty_karta_przetargowa_informatyka.html

²² W pierwszej 20-tce szkół w rankingu Top Coder w kategorii algorytm znalazły się trzy polskie uniwersytety, http://community.topcoder.com/stat?c=country_avg_rating

²³ http://www.stat.gov.pl/gus/5840_wykorzystanie_ict_PLK_HTML.htm

• **Uzasadnienie wyboru celu tematycznego i priorytetów inwestycyjnych**

Cel tematyczny (CT) oraz priorytety inwestycyjne (PI) POPC zostały wskazane zgodnie z zapisami UP. Wykorzystanie potencjału technologii cyfrowych jest jednym z priorytetów Polski na najbliższe lata. Działania dotyczące tego tematu przewiduje Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030, Strategia Rozwoju Kraju 2020 oraz większość z dziewięciu zintegrowanych strategii rozwoju²⁴. W dokumentach tych rozwój cyfrowy jest traktowany jako klucz do poprawy konkurencyjności i innowacyjności polskiej gospodarki. Wskazuje się również, że konieczne jest przejście od absorpcji do kreacji innowacji, od ciągłego nadrabiania zaległości cyfrowych do tworzenia rozwiązań ponadprzeciętnych w skali świata pod względem praktycznej użyteczności, międzynarodowej konkurencyjności oraz technologicznego zaawansowania.

Podsumowanie wszystkich działań dotyczących rozwoju cyfrowego z pakietu dokumentów strategicznych znajduje się w *Policy Paper na rzecz rozwoju cyfrowego Polski do 2020*²⁵. Zgodnie z *Policy paper*, Polska w najbliższych latach będzie prowadzić kompleksowe działania w trzech filarach:

- powszechnego dostępu do szerokopasmowego internetu,
- treści i usług dostępnych przez sieć,
- kompetencji cyfrowych społeczeństwa.

Pierwsze dwa filary wskazują kierunki poprawy ilości i jakości infrastruktury, usług i treści. Trzeci filar ma pomóc wykreować popyt, dzięki zwiększeniu kompetencji cyfrowych społeczeństwa i eliminacji barier mentalnych w wykorzystaniu szans, jakie niosą technologie cyfrowe.

Istotnym uzupełnieniem systemu zarządzania rozwojem kraju jest Krajowy Program Reform (KPR), który określa sposób realizacji działań wytyczonych w polskich dokumentach strategicznych tak, aby wpisywały się w priorytety wspólnych działań całej UE²⁶. Coroczna aktualizacja KPR jest elementem procesu realizacji Strategii Europa 2020, powoduje jednak, że KPR nie może stanowić stałego punktu odniesienia dla POPC. W miarę możliwości instytucje realizujące program będą brały pod uwagę działania zaplanowane do realizacji w danym roku w KPR.

Aby odpowiedzieć na zidentyfikowane wyzwania, POPC będzie realizował wszystkie trzy priorytety inwestycyjne przypisane do CT2.

Wsparcie niektórych zastosowań TIK powinno zostać pozostawione poza POPC tak, aby odpowiadało logikom sektorowym wykorzystującym TIK dla osiągnięcia specyficznych celów zdefiniowanych we właściwych politykach, takich jak polityka badawczo-rozwojowa, edukacyjna, polityka rynku pracy, rozwoju przedsiębiorczości, transportowa, energetyczna. Szczególne powiązania istnieją natomiast między POPC a dotyczącym sprawności państwa CT11, realizowanym w ramach POWER. Zasady koordynacji wsparcia między poszczególnymi programami zostały opisane w rozdziale 8.

Tabela 1: Przegląd uzasadnienia wyboru celu tematycznego i priorytetów inwestycyjnych
[max 500 znaków na PI]

Wybrany cel tematyczny	Wybrany priorytet inwestycyjny	Uzasadnienie wyboru
2. Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych	2.1 Poszerzenie dostępu do sieci szerokopasmowych, rozwój sieci o wysokiej przepustowości i wspieranie przyjęcia nowych technologii i sieci w gospodarce cyfrowej	1) Potrzeba wzmocnienia działań prowadzących do osiągnięcia wskaźników realizacji EAC dotyczących podaży szybkiego internetu, 2) Potrzeba skrócenia okresu zwrotu z komercyjnych inwestycji w sieci dostępne na obszarach o niższej gęstości zaludnienia.

²⁴ Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki; Strategia rozwoju kapitału ludzkiego; Strategia rozwoju transportu; Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko; Strategia Sprawne Państwo; Strategia rozwoju kapitału społecznego; Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2010-2020. Regiony, miasta, obszary wiejskie; Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej; Strategia zrównoważonego rozwoju wsi i rolnictwa.

²⁵ Dokument przyjęty przez Komitet Rady Ministrów ds. Cyfryzacji w listopadzie 2012 r.

²⁶ Aktualizację KPR na lata 2013-2014 Rada Ministrów przyjęła 30 kwietnia 2013 r. Dokument ten określa, w jaki sposób Polska w latach 2013-2014 będzie realizować cele strategii „Europa 2020”. Aktualizacja KPR odbywa się co roku, zgodnie z harmonogramem Semestru Europejskiego, który od 2011 r. jest podstawowym mechanizmem koordynacji polityk gospodarczych w UE.

	2.2 rozwój produktów i usług opartych na TIK, handlu elektronicznego oraz zwiększanie zapotrzebowania na TIK	1) Potrzeba wzmocnienia potencjału osób dysponujących zaawansowanymi kompetencjami cyfrowymi oraz podniesienia świadomości społecznej w zakresie możliwości rozwiązywania istotnych problemów społecznych.
	2.3 Wzmacnianie zastosowania technologii komunikacyjno-informacyjnych dla e-administracji, e-learningu, e-integracji, e-kultury i e-zdrowia	1) Przyspieszenie osiągania wskaźników EAC dot. e-administracji i korzystania z internetu, 2) Potrzeba podjęcia wskazanych w diagnozie działań podnoszących efektywność sektora publicznego, 3) Pobudzenie e-gospodarki oraz usług NGO dzięki poprawie dostępności ISP oraz umożliwieniu tworzenia zintegrowanych usług dodanych w oparciu o usługi e-administracji, 5) Potrzeba wzmocnienia popytu na e-usługi, 6) Zwiększenie spójności społecznej poprzez włączenie cyfrowe oraz rozwój kompetencji cyfrowych.

1.2 Rozkład środków finansowych

[max 7000 znaków]

Podstawą do określania alokacji środków na poszczególne osie priorytetowe POPC, zawierające w sobie główne obszary interwencji programu zgodne z analizą potrzeb przedstawioną w rozdziale 1.1, są dokumenty strategiczne, stanowiące jednocześnie wypełnienie warunkowości ex-ante dla CT2, a więc NPS i PZIP. Należy przy tym podkreślić, iż dostępne w ramach POPC środki nie są wystarczające na pokrycie całości wydatków oszacowanych w ww. dokumentach. Przedstawiony podział alokacji może jednak przyczynić się do maksymalizacji stopnia osiągnięcia ich celów.

Zgodnie z zapisami NPS, na stworzenie infrastruktury szerokopasmowego internetu, która wspierana będzie w ramach osi I POPC, umożliwiającej osiągnięcie przez Polskę celów EAC, potrzebne jest zrealizowanie inwestycji o koszcie całkowitym wynoszącym co najmniej 17,3 mld PLN (tj. ponad 4 mld euro). Przedstawiony w NPS podział źródeł finansowania wskazuje na konieczność zagwarantowania w ramach POPC na ten cel kwoty ok. 1,03 mld euro. Pozostała część środków pochodzić będzie przede wszystkim z programów operacyjnych perspektywy finansowej 2007-2013, w ramach dokończenia obecnie realizowanych inwestycji, jak również z budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego oraz środków prywatnych sektora komercyjnego.

W przypadku PZIP podstawą szacowania kosztów realizacji jego celów były orientacyjne koszty zaproponowanych projektów dotyczących tworzenia lub rozwoju e-usług publicznych, których wartość została określona na kwotę ok. 3,65 mld PLN (tj. ponad 862 mln euro). Należy jednak zauważyć, iż koszty te nie obejmują wszystkich e-usług rekomendowanych przez PZIP, w tym nie odnoszą się do realizacji projektów o charakterze horyzontalnym, w tym związanych z bezpieczeństwem systemów teleinformatycznych, uporządkowaniem rejestrów publicznych, czy optymalizacją inwestycji w infrastrukturę publiczną związaną z technologiami przetwarzania i przechowywania danych, jak również działań z zakresu usprawniania funkcjonowania nowoczesnej i przyjaznej dla obywateli administracji publicznej, czy digitalizacji i udostępniania, a także ponownego wykorzystania informacji sektora publicznego, które również będą wspierane w ramach osi II POPC. Projekty w tym zakresie są obecnie na etapie koncepcyjnym, zatem przy obecnym stanie zaawansowania prac nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie kosztów ich wdrożenia.

W celu zapewnienia odpowiedniego popytu czyniącego opłacalnymi inwestycje w infrastrukturę dostępową oraz e-usługi publiczne niezbędne jest również wsparcie budowania kompetencji cyfrowych wśród obywateli. Zaplanowana w ramach POPC alokacja na oś III pozwoli na wsparcie szeregu kompleksowych działań z zakresu e-integracji, jak również innowacyjnych rozwiązań w

zakresie wykorzystania TIK, adresowanych do odbiorców o różnych poziomach zaawansowania umiejętności w tym zakresie, a przez to przyczyni się do zwiększenia poziomu wykorzystania efektów inwestycji realizowanych w ramach osi I i II.

Tabela 2: Matryca logiczna strategii inwestycyjnej POPC

Oś	Fundusz	Wkład UE (mln EUR)	Udział łącznego wsparcia UE w całości środków programu (fundusz i osie)	Cel tematyczny	Priorytet inwestycyjny	Cel szczegółowy powiązany z priorytetem inwestycyjnym	Wskaźniki wspólne i wskaźniki rezultatu specyficzne dla programu
I	EFRR	1 020,3	45,23%	2. Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno – komunikacyjnych	2.1. Poszerzanie dostępu do sieci szerokopasmowych, rozwój sieci o wysokiej przepustowości i wspieranie przyjęcia nowych technologii i sieci w gospodarce cyfrowej	1: Ograniczenie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich i bardzo wysokich przepustowościach	Gospodarstwa domowe w zasięgu dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s (EAC)
II	EFRR	1 032,6	45,78%	2. Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych	2.3 Wzmacnianie zastosowania technologii komunikacyjno-informacyjnych dla e-administracji, e-learningu, e-integracji, e-kultury i e-zdrowia	2: Podniesienie dostępności i jakości e-usług publicznych	Odsetek osób korzystających z internetu w kontaktach z administracją publiczną (EAC) Odsetek przedsiębiorstw korzystających z internetu w kontaktach z administracją publiczną w celu odsyłania wypełnionych formularzy w formie elektronicznej
						3: Poprawa cyfrowej efektywności urzędów	Udział dokumentów elektronicznych wysyłanych przy wykorzystaniu elektronicznej skrzynki podawczej w korespondencji wychodzącej z urzędów administracji państwowej Odsetek urzędów administracji państwowej korzystających z systemu elektronicznego zarządzania dokumentacją jako podstawowego sposobu dokumentowania przebiegu załatwiania i rozstrzygania

							spraw
						4: Zwiększenie dostępności i wykorzystania informacji sektora publicznego	Odsetek internautów pozytywnie oceniających jednocześnie łatwość znalezienia i użyteczność informacji sektora publicznego na stronach internetowych urzędów administracji publicznej
III	EFRR	120,0	5,99%	2. Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych	2.3 wzmocnienie zastosowania technologii komunikacyjno-informacyjnych dla e-administracji, e-learningu, e-integracji, e-kultury i e-zdrowia	5: Cyfrowa aktywizacja społeczeństwa	Odsetek osób regularnie korzystających z Internetu Odsetek osób w wieku 16-74 lata prezentujących średni lub wysoki poziom umiejętności internetowych
		15,0			2.2 rozwój produktów i usług opartych na TIK, handlu elektronicznego oraz zwiększanie zapotrzebowania na TIK	6. Pobudzenie potencjału uzdolnionych programistów dla zwiększenia zastosowania rozwiązań cyfrowych w gospodarce i administracji	Liczba nowych produktów (towarów lub usług) wykorzystujących rozwiązania z zakresu TIK wprowadzonych na rynek lub wdrożonych do praktyki
IV	EFRR	67,7	3%	Nie dotyczy	Nie dotyczy	7. Wsparcie procesu zarządzania i wdrażania programu	Nie dotyczy
						8. Informacja, promocja i doradztwo	

2. Opis osi priorytetowych

2.1. Oś priorytetowa I. Powszechny dostęp do szybkiego internetu

- **Uzasadnienie osi obejmującej więcej niż jedną kategorię regionów**
[max 3500 znaków]

W ramach osi będą wspierane działania prowadzone przede wszystkim w oparciu o dane zbierane w ramach prowadzonej przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (UKE) inwentaryzacji usług i infrastruktury telekomunikacyjnej oraz opracowane na jej podstawie analizy dostępu do usług szerokopasmowych. Wsparcie oraz jego wysokość będą zależne od zidentyfikowanych w ten sposób na danym obszarze potrzeb inwestycyjnych, wynikających z uwarunkowań poszczególnych obszarów, w tym szczególnie z wieloaspektowej (np. obecność infrastruktury, dostępność usług, gęstość zaludnienia, typ zabudowy, ukształtowanie terenu) oceny ekonomicznej opłacalności inwestycji. Konstrukcja osi uwzględniającej tylko jedną kategorię regionów byłaby niezasadna z przyczyn techniczno-wdrożeniowych. W regionie lepiej rozwiniętym (tj. w województwie mazowieckim) będą realizowane inwestycje tego samego typu i na tych samych zasadach co w pozostałych województwach, ukierunkowane na takie same cele.

Wsparcie w ramach osi będzie udzielane z uwzględnieniem właściwych przepisów o pomocy publicznej.

- **Priorytet inwestycyjny**

Oś priorytetowa I. będzie realizować:

PI 2.1 Poszerzenie dostępu do sieci szerokopasmowych, rozwój sieci o wysokiej przepustowości i wspieranie przyjęcia nowych technologii i sieci w gospodarce cyfrowej.

- **Cel szczegółowy 1: Ograniczenie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach**
[max 500 znaków nazwa + max 2000 znaków opis oczekiwanych rezultatów]

Rolą środków publicznych będzie uzupełnianie inwestycji prywatnych i ich pobudzanie. W ramach celu szczegółowego 1 wspierane będą co do zasady – przy zachowaniu neutralności technologicznej – działania umożliwiające jak najszerszy dostęp do sieci szerokopasmowych oraz osiągnięcie najdalej idących celów w zakresie parametrów technicznych na obszarach, gdzie nie można zapewnić szerokopasmowego dostępu do internetu na warunkach rynkowych. Tworzona infrastruktura powinna umożliwić osiągnięcie nie tylko parametrów sieci szerokopasmowych wskazanych w EAC (co najmniej 30 Mb/s), ale także potencjalnie wyższych. Przyjęte rozwiązania technologiczne powinny w przyszłości umożliwić jej dalszą rozbudowę, tj. podnoszenie parametrów przepustowości i przepływności, przy relatywnie niskim poziomie dodatkowych nakładów.

Z badań wynika, że na obszarach szczególnie zagrożonych trwałym wykluczeniem cyfrowym ze względu na bardzo niskie nasycenie usługami szerokopasmowego dostępu do internetu lub ich brak, uzasadnione może okazać się wsparcie projektów polegających na dostarczaniu usług o parametrach niższych niż 30 Mb/s. Wdrożenie tak ściśle ukierunkowanej interwencji obejmie niewielki odsetek gospodarstw domowych i będzie rozpatrywane tam, gdzie inny sposób interwencji publicznej będzie nieskuteczny lub nieefektywny. Ww. interwencja znacząco przyczyni się zatem do uzyskania pełnego pokrycia terytorium kraju zasięgiem sieci szerokopasmowych.

Zakłada się, że jednym z elementów opisanej powyżej interwencji będzie m.in. podłączenie do szybkiego internetu placówek edukacyjnych, w tym szczególnie szkół publicznych.

Tabela 3. Zestawienie specyficznych dla programu wskaźników rezultatu dla celu szczegółowego 1

Lp	Wskaźnik rezultatu	Jednostka pomiaru	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
1	Gospodarstwa domowe w zasięgu dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s (EAC)	%	15 regionów słabiej rozwiniętych 1 region lepiej rozwinięty	44,50%	2012	100%	Scoreboard Agendy Cyfrowej	1 rok

• **Opis przedsięwzięć planowanych w ramach PI 2.1 osi I**

[max 14 000 znaków na PI]

Cel szczegółowy 1: Ograniczenie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach.

Interwencja będzie polegać na wsparciu projektów w zakresie budowy, rozbudowy lub przebudowy sieci dostępowej o parametrach co najmniej 30 Mb/s oraz na wsparciu projektów z zakresu budowy, rozbudowy i przebudowy sieci szkieletowej i dystrybucyjnej zapewniającej szerokopasmowy dostęp do internetu, jako uzupełnienie istniejącej infrastruktury telekomunikacyjnej, w tym powstałej w ramach perspektywy finansowej 2007-2013.

Wyłącznie w uzasadnionych przypadkach, na obszarach szczególnie zagrożonych trwałym wykluczeniem cyfrowym ze względu na bardzo niskie nasycenie usługami szerokopasmowego dostępu do internetu lub ich brak, gdzie budowa sieci zgodnie z wymaganiami EAC nie jest uzasadniona ekonomicznie, możliwe będzie wsparcie projektów polegających na dostarczaniu usług o parametrach niższych niż 30 Mb/s²⁷. Wdrożenie tak ściśle ukierunkowanej interwencji obejmie niewielki odsetek gospodarstw domowych²⁸ i będzie rozpatrywane tam, gdzie inny sposób interwencji publicznej będzie nieskuteczny lub nieefektywny.

Udzielane wsparcie w ramach celu szczegółowego będzie odbywać się przy zachowaniu neutralności technologicznej.

Wkład dla osiągnięcia celu szczegółowego: Wsparcie w tym zakresie przyczyni się do ograniczenia terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu poprzez dalszy rozwój i uzupełnienie istniejącej sieci dostępowej oraz szkieletowej i dystrybucyjnej.

Grupy beneficjentów: przedsiębiorcy telekomunikacyjni, jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia (w uzasadnionych przypadkach, tj. w sytuacji, gdy przedsiębiorcy telekomunikacyjni nie będą zainteresowani realizacją inwestycji na danym obszarze).

Przewiduje się możliwość realizacji projektów w partnerstwie publiczno-prywatnym.

Ukierunkowania terytorialne: obszary, gdzie nie można zapewnić szerokopasmowego dostępu do internetu na warunkach rynkowych, z uwzględnieniem właściwych przepisów o pomocy publicznej.

• **Opis kierunkowych zasad wyboru projektów**

²⁷ Minimalne parametry dostępu do szerokopasmowego internetu zostaną określone na etapie wdrażania.

²⁸ Zgodnie z ekspertyzą pn. *Estymacja dotycząca budowy infrastruktury telekomunikacyjnej zapewniającej szerokopasmowy dostęp do Internetu, spełniającej wymagania Europejskiej Agendy Cyfrowej w Polsce do roku 2020 na podstawie aktualnego stanu rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej. Obszary, koszty, technologie i najbardziej efektywne sposoby interwencji publicznej* InfoStrategia - Andrzej Szczerba i Wspólnicy Spółka Jawna, 2013 r., odsetek ten wyniesie 6-8% gospodarstw domowych.

[max 3500 znaków]

Wszystkie projekty wybierane będą do dofinansowania w ramach POPC w oparciu o kryteria wyboru zatwierdzone przez Komitet Monitorujący POPC. Opracowanie propozycji kryteriów zostanie poprzedzone procesem konsultacji z partnerami społeczno-gospodarczymi, w tym z gronem ekspertów posiadających specjalistyczną wiedzę w danej dziedzinie oraz analizą doświadczeń w tym obszarze z poprzedniej perspektywy finansowej.

Planuje się, iż projekty wyłaniane będą w trybie konkursowym. Podstawą do określenia szczegółowych zasad wyboru projektów będą przede wszystkim dane oraz informacje pozyskane przez UKE w ramach corocznej inwentaryzacji usług i infrastruktury telekomunikacyjnej, która pozwoli na określenie obszarów kraju wymagających interwencji publicznej przy udziale środków UE.

- **Opis planowanego wykorzystania instrumentów finansowych**

[max 7000 znaków]

Nie przewiduje się wykorzystania instrumentów finansowych w ramach osi I. Ostateczna decyzja zastosowania instrumentów finansowych zostanie jednak podjęta przez IZ na podstawie wyników oceny ex-ante, o której mowa w art. 37 rozporządzenia ramowego.

- **Opis planowanego zastosowania dużych projektów**

[max 3500 znaków]

W ramach osi I nie zaplanowano realizacji projektów dużych.

- **Układ wskaźników produktu**

Tabela 4. Zestawienie wspólnych specyficznych dla programu wskaźników produktu dla PI 2.1 w osi I

Lp	Wskaźnik produktu	Jednostka pomiaru	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
1	Dodatkowe gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s	szt.	EFRR	regiony słabiej rozwinięte	1 337 446	informatyczny system monitorowania programu	1 rok
2	Dodatkowe gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s	szt.	EFRR	region lepiej rozwinięty	205 498	informatyczny system monitorowania programu	1 rok

- **Ramy wykonania osi priorytetowej I**

Tabela 5. Ramy wykonania osi priorytetowej

Kluczowy etap wdrażania, wskaźnik postępu	Jednostka pomiaru	Fundusz	Kategoria regionu	Cel pośredni (2018)	Cel końcowy (2023)	Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika	Kwota rezerwy wykonania, która zostanie
---	-------------------	---------	-------------------	---------------------	--------------------	---------------	------------------------------------	---

finansowego, produktu lub rezultatu							a	ostatecznie alokowana w 2019 r.
Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowanych	mIn EUR	EFRR	regiony słabiej rozwinięte	221,03	1 097,80	informatyczny system monitorowania programu	Wskaźnik mierzy rzeczywiste tempo ponoszenia i weryfikowania wydatków kwalifikowanych w projektach	
Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowanych	mIn EUR	EFRR	region lepiej rozwinięty	18,44	83,40	informatyczny system monitorowania programu	Wskaźnik mierzy rzeczywiste tempo ponoszenia i weryfikowania wydatków kwalifikowanych w projektach	
Gospodarstwa domowe, które w wyniku interwencji programu uzyskały możliwość dostępu do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s	Szt.	EFRR	regiony słabiej rozwinięte		1 337 446	informatyczny system monitorowania programu	Wskaźnik mierzy postęp w realizacji celu osi	
Gospodarstwa domowe, które w wyniku interwencji programu uzyskały możliwość dostępu do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s	Szt.	EFRR	region lepiej rozwinięty		205 498	informatyczny system monitorowania programu	Wskaźnik mierzy postęp w realizacji celu osi	

- **Kategoryzacja interwencji osi priorytetowej I**

Tabele 6-15 przedstawiające zastosowane w osi priorytetowej I kategorie interwencji

<i>EFRR, regiony słabiej rozwinięte</i>									
Tabela 6: Wymiar 1 Zakres interwencji		Tabela 7: Wymiar 2 Forma finansowania		Tabela 8: Wymiar 3 Typ terytorium		Tabela 9: Wymiar 6 terytorialne mechanizmy wdrażania		Tabela 10: Wymiar 8 Cel tematyczny	
Kod	Suma w mln EUR	Kod	Suma w mln EUR	Kod	Suma w mln EUR	Kod	Suma w mln EUR	Kod	Suma w mln EUR
049	952, 2	01	952, 2	05	952, 2	00	0	02	952, 2

<i>EFRR, regiony lepiej rozwinięte</i>									
Tabela 11: Wymiar 1 Zakres interwencji		Tabela 12: Wymiar 2 Forma finansowania		Tabela 13: Wymiar 3 Typ terytorium		Tabela 14: Wymiar 6 terytorialne mechanizmy wdrażania		Tabela 15: Wymiar 8 Cel tematyczny	
Kod	Suma w mln EUR	Kod	Suma w mln EUR	Kod	Suma w mln EUR	Kod	Suma w mln EUR	Kod	Suma w mln EUR
049	68,1	01	68,1	05	68,1	00	0	02	68,1

- **Planowane wykorzystanie pomocy technicznej dla wzmocnienia zdolności administracyjnej**

Nie planuje się wykorzystania pomocy technicznej na poziomie osi priorytetowej.

2.2. Oś priorytetowa II. E-Administracja i otwarty rząd

- **Uzasadnienie osi obejmującej więcej niż jedną kategorię regionów**

[max 3500 znaków]

W ramach osi będą wspierane projekty o oddziaływaniu ogólnokrajowym. Z udostępnianych elektronicznie usług i informacji sektora publicznego będą korzystać mieszkańcy wszystkich regionów Polski. Konstrukcja osi uwzględniającej tylko jedną kategorię regionów nie byłaby możliwa, ponieważ z uwagi na charakter projektów nie jest możliwe wykluczenie jakiegokolwiek województwa z korzystania z ich efektów.

W przypadku wystąpienia przesłanek pomocy publicznej, wsparcie będzie udzielane z uwzględnieniem właściwych przepisów o pomocy publicznej.

- **Priorytet inwestycyjny**

Oś priorytetowa II. będzie realizować:

PI 2.3 „Wzmacnianie zastosowania technologii komunikacyjno-informacyjnych dla e-administracji, e-learningu, e-integracji, e-kultury i e-zdrowia”.

- **Cel szczegółowy 2: Podniesienie dostępności i jakości e-usług publicznych**

[max 500 znaków nazwa + max 2000 znaków opis oczekiwanych rezultatów]

Celem wsparcia będzie poszerzenie zakresu spraw, które obywatele i przedsiębiorcy mogą załatwić drogą elektroniczną. Bezpośrednio będzie się to odbywać poprzez:

- elektroniczanie nowych usług,
- poprawę funkcjonalności oraz e-dojrzałości²⁹ istniejących usług.

Istotne znaczenie będą miały też działania niewprowadzające wprost nowych usług A2C lub A2B, ale tworzące dla nich warunki, m.in. dzięki modernizacji i zapewnieniu interoperacyjności rejestrów publicznych oraz zapewnieniu bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych. Wspierana będzie optymalizacja inwestycji w infrastrukturę dzięki wykorzystaniu technologii chmury obliczeniowej. Premiowany będzie dodatkowy efekt w postaci profesjonalnego przygotowania danych z rejestrów do ponownego wykorzystania.

Priorytetowe wsparcie otrzymają projekty wpisujące się w jeden z obszarów szczegółowo omówionych w PZIP, w diagnozie POPC oraz wskazanych poniżej w opisie przedsięwzięć.

Syntetycznym miernikiem sukcesu będzie, zgodnie z EAC i PZIP, popyt na e-usługi publiczne ze strony obywateli i przedsiębiorców. Takie podejście jest zgodne z oczekiwaniem KE, że „liczba celów szczegółowych na PI powinna być ograniczona, jak tylko to możliwe”³⁰. Wyznaczenie osobnych celów szczegółowych dla rejestrów, infrastruktury, bezpieczeństwa oraz każdego z obszarów priorytetowych groziłoby nadmierną fragmentaryzacją programu. Każdy z takich celów byłby realizowany przez zaledwie kilka lub tylko jeden projekt.

Poszczególne projekty powinny odnosić się do konkretnych i mierzalnych celów jakie dzięki nim mają zostać osiągnięte. IZ za pomocą procedur naboru, sprawozdawczości i ewaluacji wpłynie na właściwe sformułowanie i monitorowanie tych celów.

Tabela 16. Zestawienie specyficznych dla programu wskaźników rezultatu dla celu szczegółowego 2

L.p.	Wskaźnik rezultatu	Jednostka pomiaru	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
------	--------------------	-------------------	-------------------	----------------	------------	-------------------------	---------------	----------------------------

²⁹ „E-dojrzałość” oznacza zakres, w jakim dana sprawa może zostać załatwiona przez internet. Jest mierzona według pięciostopniowej skali opracowanej przez firmę Capgemini na zlecenie KE.

³⁰ Draft template and guidelines for the content of the operational programme, version 3, 21.05.2013, s. 9

1.	Odsetek osób korzystających z internetu w kontaktach z administracją publiczną	%	Polska ogółem	31,6%	2012	70%	Scoreboard Agendy Cyfrowej	1 rok
2.	Odsetek przedsiębiorstw korzystających z internetu w kontaktach z administracją publiczną w celu odsyłania wypełnionych formularzy w formie elektronicznej	%	Polska ogółem	82%	2012	91,5%	Eurostat	1 rok

• **Cel szczegółowy 3: Poprawa cyfrowej efektywności urzędów**

[max 500 znaków nazwa + max 2000 znaków opis oczekiwanych rezultatów]

Efektywność jest to relacja efektów do nakładów. Wsparcie będzie dotyczyć wdrażania przez urzędy standardów i dobrych praktyk organizacyjnych w dziedzinie IT w zakresach kluczowych z tego punktu widzenia, takich jak: polityka bezpieczeństwa teleinformatycznego, przetwarzanie danych osobowych, upowszechnienie systemów elektronicznego zarządzania dokumentacją oraz systemów klasy ERP, standaryzacja kluczowych interfejsów między modułami wykorzystywanego oprogramowania, zapewnienie interoperacyjności istniejących systemów oraz ich integracji na wspólnej platformie elektronicznych usług administracji publicznej, zapewnienie otwartego, bezwzrostkowego dostępu do informacji sektora publicznego, kwalifikacje kadr IT. Dzięki tak kompleksowemu podejściu realizacja celu szczegółowego przyczyni się do trwałej poprawy relacji efektów cyfryzacji do nakładów na nią.

Efektywność instytucji publicznych jest bardzo trudna do zmierzenia. Jej odzwierciedleniem w odniesieniu do procesów cyfryzacji są dwa wskaźniki zaproponowane w PZIP: „udział dokumentów elektronicznych w korespondencji wychodzącej z urzędu przy wykorzystaniu elektronicznej skrzynki podawczej” oraz „odsetek urzędów korzystających z elektronicznego zarządzania dokumentacją jako podstawowego sposobu dokumentowania spraw”.

Sprawność obsługi klienta administracji publicznej zależy często od tempa obiegu dokumentów zarówno między urzędami, jak i w ramach jednego urzędu. Celem elektroniczacji tego obiegu jest m.in. jego przyspieszenie, zatem wskazane komplementarne rezultaty przełożą się na poprawę sytuacji obywateli i przedsiębiorców.

Tabela 17. Zestawienie specyficznych dla programu wskaźników rezultatu dla celu szczegółowego 3

L.p.	Wskaźnik rezultatu	Jednostka pomiaru	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
1.	Udział dokumentów elektronicznych wysyłanych przy wykorzystaniu elektronicznej skrzynki podawczej w korespondencji wychodzącej z urzędów administracji państwowej ³¹	%	Polska ogółem	15%	2012	79%	MAC	1 rok

³¹ W skład administracji państwowej wchodzi administracja rządowa oraz centralne urzędy niepodlegające bezpośrednio rządowi, jak np.: kancelarie Sejmu, Senatu i Prezydenta, NIK czy KRRIT.

2.	Odsetek urzędów administracji państwowej korzystających z systemu elektronicznego zarządzania dokumentacją jako podstawowego sposobu dokumentowania przebiegu załatwiania i rozstrzygania spraw	%	Polska ogółem	29%	2012	75%	MAC	1 rok
----	---	---	---------------	-----	------	-----	-----	-------

- **Cel szczegółowy 4: Zwiększenie dostępności i wykorzystania informacji sektora publicznego**

[max 500 znaków nazwa + max 2000 znaków opis oczekiwanych rezultatów]

KE określiła zasoby informacyjne sektora publicznego jako „kopalnię złota” oraz wskazała, że znaczna część tych danych nie jest ponownie wykorzystywana przez podmioty spoza administracji lub służy tylko ograniczonym celom. Zaleciła również państwom członkowskim, aby zwiększyły wartość ponownego ich wykorzystania („re-use”) poprzez m.in. udostępnianie surowych danych w odczytywalnych maszynowo formatach oraz uruchamianie portali typu data.gov³². Niniejszy cel szczegółowy realizuje to zalecenie. Jako wskaźnik rezultatu proponuje się miernik odzwierciedlający popyt na informacje udostępnione przez sektor publiczny. Takim miernikiem może być odsetek internautów pozytywnie oceniających łatwość znalezienia i użyteczność informacji sektora publicznego.

Tabela 18. Zestawienie specyficznych dla programu wskaźników celu szczegółowego 4

Wskaźnik rezultatu	Jednostka pomiaru	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
Odsetek internautów pozytywnie oceniających jednocześnie łatwość znalezienia i użyteczność informacji sektora publicznego na stronach internetowych urzędów administracji publicznej	%	Polska ogółem	16%	2012	41%	MAC	1 rok

- **Opis przedsięwzięć planowanych w ramach PI 2.3 w osi II**

[max 14 000 znaków na PI]

³² KE, The European eGovernment Action Plan 2011-2015, Com(2010)743. Por. także: KE, Otwarte dane – siła napędowa innowacji, wzrostu gospodarczego oraz przejrzystego zarządzania, Com(2011)882.

Cel szczegółowy 2: Podniesienie dostępności i jakości e-usług publicznych

Interwencja obejmie wsparcie podmiotów publicznych w tworzeniu i rozwoju nowoczesnych usług świadczonych drogą elektroniczną, ze szczególnym uwzględnieniem usług o wysokim poziomie e-dojrzałości, bezpieczeństwa oraz integracji usług na wspólnej platformie elektronicznych usług administracji publicznej.

Priorytetowo będą traktowane projekty ponadresortowe w obszarach:

- uporządkowania rejestrów publicznych oraz zapewnienia ich interoperacyjności,
- optymalizacji wykorzystania infrastruktury dzięki zastosowaniu technologii chmury obliczeniowej,
- zapewnienia bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych.

W przypadku projektów dziedzinowych, priorytetowo będą traktowane następujące kluczowe obszary opisane w PZIP, w diagnozie dla POPC oraz w części 1.1. programu:

- rynek pracy;
- ubezpieczenia i świadczenia społeczne;
- ochrona zdrowia;
- prowadzenie działalności gospodarczej;
- wymiar sprawiedliwości i sądownictwo;
- prezentacja i udostępnianie danych przestrzennych i statystycznych;
- nauka i szkolnictwo wyższe;
- podatki i cła;
- sprawy administracyjne, w szczególności obywatelskie;
- zamówienia publiczne;
- bezpieczeństwo i powiadamianie ratunkowe;
- rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich.

Rekomendowane usługi z pozostałych obszarów wskazanych w PZIP również wymagające interwencji będą wspierane w miarę dostępnych środków.

Projekty resortowe, których głównym celem jest zapewnienie infrastruktury, mogą być realizowane pod warunkiem, że infrastruktura ta jest niezbędna dla wytworzenia, wdrożenia lub funkcjonowania e-usług publicznych. W ramach tych projektów powinny być zastosowane rozwiązania oraz usługi wykorzystujące wirtualizację środowisk sprzętowych i aplikacyjnych, umożliwiające docelowo ich integrację w ramach prywatnej chmury obliczeniowej administracji publicznej.

Inwestowanie w tzw. twardą infrastrukturę musi być uzasadnione celami projektu i analizą wykazującą niedostępność wystarczających zasobów w ramach administracji publicznej. Wielkość wsparcia na proponowane projekty będzie powiązana z ich rezultatami w celu zapewnienia satysfakcjonującej relacji efekty/nakłady.

Usługi i treści, które powstaną w wyniku realizacji projektów, muszą charakteryzować się wysoką dostępnością zgodnie ze standardami WCAG 2.0, ciągłością działania, powszechnością i jakością obsługi oczekiwaną przez użytkowników, która po wdrożeniu będzie monitorowana.

Korzystanie z e-usług publicznych powinno być możliwe niezależnie od miejsca przebywania użytkownika i rodzaju technologii stosowanej przez odbiorcę (sprzętu, oprogramowania). Jako element dodatkowy premiowane będzie profesjonalne przygotowanie informacji sektora publicznego do ponownego wykorzystania (np. poprzez udostępnienie interfejsu dla programistów, tzw. API). Dokumentacja elektroniczna powstająca w wyniku realizacji e-usług musi być możliwa do utrwalenia w sposób umożliwiający jej przechowywanie oraz udostępnianie w długim czasie, niezależnie od systemu teleinformatycznego, w ramach którego powstała, w szczególności ta część dokumentacji, która stanowi materiały archiwalne.

W ramach projektów realizowane będą również szkolenia stanowiskowe podnoszące kompetencje urzędników obsługujących usługi świadczone drogą elektroniczną, z uwzględnieniem bezpieczeństwa teleinformatycznego.

Wkład dla osiągnięcia celu szczegółowego: wprowadzone rozwiązania zwiększą trzy kluczowe parametry świadczenia usług publicznych, tj. dostępność (zarówno w wymiarze availability jak i accessibility), jakość i efektywność. Oczekiwany efektem dla obywateli i przedsiębiorców będzie większa wygoda i skrócenie czasu realizacji poszczególnych typów spraw oraz zmniejszenie związanych z tym obciążeń administracyjnych.

Grupy beneficjentów: jednostki administracji rządowej oraz jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane, sądy i jednostki prokuratury, konsorcja ww. podmiotów z przedsiębiorstwami, organizacjami pozarządowymi, jednostkami naukowymi lub podmiotami leczniczymi, dla których podmiotem tworzącym jest minister lub publiczna uczelnia medyczna.

Cel szczegółowy 3: Poprawa cyfrowej efektywności urzędów

Celem wsparcia jest usprawnienie funkcjonowania administracji rządowej poprzez upowszechnienie standardów i dobrych praktyk w zakresach kluczowych z tego punktu widzenia, takich jak np.: polityka bezpieczeństwa teleinformatycznego, przetwarzanie danych osobowych, upowszechnienie systemów elektronicznego zarządzania dokumentacją oraz systemów klasy ERP, standaryzacja kluczowych interfejsów między modułami wykorzystywanego oprogramowania, zapewnienie interoperacyjności istniejących systemów oraz ich integracji na wspólnej platformie elektronicznych usług administracji publicznej, zapewnienie otwartego, bezwnioskowego dostępu do informacji sektora publicznego, kwalifikacje kadr IT.

Wspierane projekty będą realizować katalog rekomendacji cyfrowego urzędu opracowany przez ministra właściwego ds. informatyzacji. Na podstawie tego katalogu urzędy administracji przeprowadzą analizę wykazującą m.in. stopień zaawansowania stosowanych systemów teleinformatycznych oraz poziom współpracy między nimi. W ramach systemu wdrażania stworzone zostaną warunki dla wymiany między beneficjentami dobrych praktyk (informacji o rozwiązaniach sprawdzonych w innych urzędach).

W ramach celu szczegółowego 3 będzie wspierane również podnoszenie kompetencji pracowników IT w celu usprawnienia procesów informatyzacji państwa.

Wkład dla osiągnięcia celu szczegółowego: Wdrażanie opartych na najlepszych praktykach rekomendacji cyfrowego urzędu przyczyni się do zwiększenia efektywności oraz poprawy usługowej roli administracji publicznej oraz poprawi relację efektów wykorzystywanych narzędzi teleinformatycznych do nakładów ponoszonych na ich utrzymanie.

Grupy beneficjentów: jednostki administracji rządowej, w tym urzędy wojewódzkie, oraz jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane. W przypadku urzędów posiadających jednostki terenowe beneficjentem aplikującym o wsparcie będzie urząd, natomiast wsparciem objęte mogą być również podległe mu jednostki terenowe. W przypadku terenowych urzędów administracji zespolonej beneficjentem aplikującym o wsparcie będzie urząd wojewódzki.

Cel szczegółowy 4: Zwiększenie dostępności i wykorzystania informacji sektora publicznego³³

1) Zwiększenie dostępności informacji sektora publicznego

³³ Zakres interwencji w ramach celu szczegółowego 4 obejmuje:

- informację publiczną w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej oraz zasoby kultury będące w posiadaniu bibliotek, muzeów i archiwów w związku ze zmianami wprowadzonymi dyrektywą 2013/37/UE zmieniającą dyrektywę 2003/98/WE dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego,
- zasoby audiowizualne, pod warunkiem ich udostępniania do ponownego wykorzystywania,
- zasoby nauki, pod warunkiem ich udostępniania do ponownego wykorzystywania.

Używane w opisie niniejszego celu szczegółowego sformułowanie „informacje sektora publicznego” oraz skrót ISP, należy rozumieć jako zawierające wyszczególnione powyżej trzy kategorie zasobów.

W ramach działania finansowane będą projekty usprawniające podaż ISP poprzez:

- opisywanie ISP metadanymi według standardów zaproponowanych przez ministra właściwego ds. informatyzacji,
- dostosowanie informacji do formatów umożliwiających odczyt maszynowy,
- powiązanie systemów dziedzinowych z krajowymi i zagranicznymi systemami centralnymi (np. CRIP³⁴),
- poprawę jakości danych,
- udostępnienie informacji on-line za pomocą profesjonalnych narzędzi, w szczególności interfejsów programistycznych (API) oraz repozytoriów z danymi surowymi,
- poprawę dostępności ISP zgodnie ze standardami WCAG 2.0,
- zapewnienie elektronicznego dostępu on-line do rejestrów państwowych,
- zapewnienie bezpieczeństwa systemów udostępniających ISP,
- zapewnienie odpowiedniego poziomu usług udostępniania,
- digitalizację ISP, w szczególności zasobów kultury i nauki,
- budowę lub rozbudowę infrastruktury na potrzeby przechowywania udostępnianych informacji,

Wiele instytucji posiada informacje w wersji elektronicznej, lecz do tej pory nie były one gromadzone z myślą o dalszym udostępnianiu, przez co nie są opisane metadanymi lub gromadzone są w postaci uniemożliwiającej łatwy odczyt maszynowy. Standaryzacja opisywania danych metadanymi pozwoli na efektywniejsze udostępnianie i wyszukiwanie informacji w CRIP i repozytoriach podmiotowych oraz ułatwi przetwarzanie informacji w innowacyjnych aplikacjach i usługach.

Szczególne wsparcie będzie kierowane na następujące obszary:

- dane publiczne, np. dane demograficzne, wyniki wyborów, dane o produkcji i zużyciu energii, budżetowe i podatkowe, dotyczące działalności gospodarczej, dane o ochronie i zanieczyszczeniu środowiska, informacja o prawie oraz procesach legislacyjnych (w tym ewentualnie pomoc prawną).
- zasoby kultury: kontynuacja projektów digitalizacyjnych zgodnie z zaleceniami dokumentów unijnych wskazujących priorytetowe znaczenie m.in. digitalizacji dóbr kultury dla realizacji celów EAC³⁵. Branża kulturalna i kreatywna została uznana za jedną z najszybciej rozwijających się w ostatnich latach, a jej szacowany udział w PKB UE wynosi ok. 4,5%. TIK umożliwiają powtórne wykorzystanie zdigitalizowanych dóbr poprzez budowę wokół treści o charakterze kulturowym innowacyjnych modeli biznesowych³⁶.
- zasoby nauki: udostępnianie zasobów naukowych o istotnym znaczeniu dla rozwoju gospodarki, konkurencyjności, rynku pracy i innowacyjności.

Priorytetowo powinno być traktowane udostępnianie ISP w sposób otwarty, a więc nieodpłatnie i przy jak najmniejszych barierach dla ich wykorzystania.

Warunkiem uzyskania wsparcia na digitalizację będzie udostępnianie jej efektów do ponownego wykorzystywania.

Wkład dla osiągnięcia celu szczegółowego: Kluczowe bariery dla wzrostu ponownego wykorzystania ISP leżą po stronie podaży tych informacji, czyli w ich jakości oraz zakresie i sposobach ich udostępniania przez instytucje publiczne. Wsparcie dla podmiotów udostępniających informacje i zasoby pozwoli odblokować społeczno-gospodarczy potencjał ISP. Prowadzone działania bezpośrednio powiększą dostępność (zarówno w wymiarze availability jak i accessibility) ISP, co powiększy przestrzeń dla obywateli i przedsiębiorców do działalności innowacyjnej.

Grupy beneficjentów: jednostki administracji rządowej oraz jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane, państwowe lub współprowadzone z MKiDN instytucje kultury, archiwa państwowe,

³⁴ CRIP jest to nowy tryb udostępniania informacji sektora publicznego, umożliwiony pod koniec 2011 r. przez nowelizację ustawy o dostępie do informacji publicznej. Oprócz posiadania własnej wirtualnej przestrzeni z danymi będzie łączyć funkcje katalogu, wyszukiwarki oraz punktu dostępu do innych miejsc zawierających informacje sektora publicznego. Oferować będzie również ustalony zbiór funkcji (API), dzięki któremu twórcy aplikacji będą mogli tworzyć wartość dodaną w oparciu o zasoby dostępne w CRIP oraz w połączonych z nim systemach innych podmiotów.

³⁵ Zalecenie Komisji z dnia 27 października 2011 r. w sprawie digitalizacji i udostępniania w Internecie dorobku kulturowego oraz w sprawie ochrony zasobów cyfrowych (2011/711/UE)

³⁶ [ICT PSP Work Programme 2012](#), Competitiveness and Innovation Framework Programme, European Commission, s. 15.

ogólnokrajowi nadawcy radiowi i telewizyjni, jednostki naukowe, konsorcja ww. podmiotów z przedsiębiorstwami lub organizacjami pozarządowymi.

2) Tworzenie usług i aplikacji wykorzystujących e-usługi publiczne i informacje sektora publicznego

Wsparcie polega na dostarczeniu podmiotom spoza administracji publicznej finansowej zachęty do tworzenia usług, treści i aplikacji wykorzystujących e-usługi publiczne i informacje sektora publicznego. Usługi takie będą mogły być oferowane przez różne podmioty, w różnych modelach organizacyjnych i biznesowych. Premiuwane powinny być projekty realizujące cele publiczne, rozszerzające funkcjonalności standardowo dostępne w ramach publicznych systemów teleinformatycznych, oraz zwiększające dostępność treści i usług zgodnie ze standardami WCAG 2.0. Wspierane projekty mogą w szczególności rozwijać e-usługi publiczne poprzez: rozszerzenie funkcji e-usług oferowanych przez administrację; integrację e-usług publicznych pochodzących z różnych instytucji i jednostek sektora publicznego; łączenie e-usług publicznych z e-usługami komercyjnymi.

Beneficjent musi mieć zapewniony odpowiedni poziom e-usługi publicznej lub dostępności informacji sektora publicznego przez cały wymagany okres trwałości projektu. Zapewnienie to może być przedstawione w postaci umów pomiędzy beneficjentem a instytucjami publicznymi udostępniającymi informacje i e-usługi lub poprzez wskazanie generalnego stanowiska instytucji publicznej, zawierającego deklarację co do dostępności oferowanej informacji lub poziomu świadczonych e-usług.

Wkład dla osiągnięcia celu szczegółowego: działanie bezpośrednio zwiększy poziom ponownego wykorzystania ISP. Pozwoli wytworzyć usługi cyfrowe, których powstanie byłoby utrudnione ze względu na brak dostępu wnioskodawców do środków finansowych oraz wiedzy o dostępności ISP. W efekcie powstaną nowe, atrakcyjne dla użytkowników aplikacje cyfrowe. Wzrost podaży usług cyfrowych powinien pośrednio przyczynić się również do wzrostu popytu na internet szerokopasmowy.

Grupy beneficjentów: jednostki naukowe, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy.

• Opis kierunkowych zasad wyboru projektów

[max 3500 znaków]

Wszystkie projekty wybierane będą do dofinansowania w ramach POPC w oparciu o kryteria wyboru zatwierdzone przez Komitet Monitorujący POPC. Opracowanie propozycji kryteriów zostanie poprzedzone procesem konsultacji z partnerami społeczno-gospodarczymi, w tym z gronem ekspertów posiadających specjalistyczną wiedzę w danej dziedzinie oraz analizą doświadczeń w tym obszarze z poprzedniej perspektywy finansowej.

Znaczna część wsparcia w osi II zostanie rozdzielona w trybie pozakonkursowym. Tryb ten planuje się w odniesieniu do celu szczegółowego 2. Podniesienie dostępności i jakości e-usług publicznych. Zastosowanie tego trybu wynika ze specyficznego charakteru wspieranych projektów: będą to przedsięwzięcia o strategicznym charakterze, realizowane przez podmioty posiadające monopol kompetencyjny w danym obszarze, kosztowne i skomplikowane technicznie (także jeśli chodzi o prace przygotowawcze). Projekty te zostaną poddane dwukrotnej ocenie: najpierw wstępnej ocenie o charakterze preselekcyjnym i konkurencyjnym (według kryteriów zapewniających osiągnięcie optymalnej wartości dodanej oraz równowagi między strategiczną istotnością a realną wdrażalnością) a następnie – pełnej ocenie w oparciu o kryteria wyboru zatwierdzone przez Komitet Monitorujący POPC.

Dla większości przewidywanych rodzajów projektów obligatoryjnym punktem odniesienia będzie strategiczny lub wdrożeniowy dokument określający politykę państwa w dziedzinie cyfryzacji (PZIP, katalog rekomendacji cyfrowego urzędu, standardy metadanych CRIP).

Zgodnie z PZIP, wprowadzane rozwiązania informatyczne muszą bezpośrednio lub pośrednio przyczynić się do ułatwienia kontaktów na linii administracja-obywatel oraz administracja-przedsiębiorca, poprzez zmniejszenie obciążeń administracyjnych i skrócenie czasu realizacji danej sprawy. W tym celu niezbędne jest podporządkowanie projektów następującym głównym zasadom:

- koncentracji na procesach i usługach,
- zgodności ze zdefiniowanymi potrzebami określonej grupy docelowej/docelowych użytkowników systemu,
- przejrzystości i efektywności w wydatkowaniu środków publicznych (relacja nakładów do rezultatów),
- unikania uzależnienia od dostawcy (vendor lock-in),
- interoperacyjności,
- optymalizacji wydatków na infrastrukturę.

Realizowane rozwiązania powinny być zgodne ze światowymi standardami dostępności treści internetowych (WCAG 2.0).

W przypadku dużej części projektów zasadne będzie objęcie pracowników szkoleniami dotyczącymi obsługi wdrażanych systemów i aplikacji teleinformatycznych. W trakcie oceny projektów uwaga będzie zatem zwracana również na dokonanie przez wnioskodawców analizy potrzeb w tym zakresie.

• Opis planowanego wykorzystania instrumentów finansowych

[max 7000 znaków]

Nie przewiduje się wykorzystania instrumentów finansowych w ramach osi II. Ostateczna decyzja o ewentualnym zastosowaniu instrumentów finansowych zostanie jednak podjęta przez IZ na podstawie wyników oceny ex-ante, o której mowa w art. 37 rozporządzenia ramowego.

• Opis planowanego zastosowania dużych projektów

[max 3500 znaków]

W ramach osi II nie zaplanowano realizacji projektów dużych.

• Układ wskaźników produktu

Tabela 19. Zestawienie wspólnych specyficznych dla programu wskaźników produktu dla PI 2.3 w ramach osi II

Lp.	Wskaźnik produktu dla celu szczegółowego 2. Podniesienie jakości i dostępności e-usług publicznych	Jednostka pomiaru	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
1	Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 – dwustronna interakcja	szt	EFRR	Polska ogółem	Zostanie oszacowane ³⁷	informatyczny system monitorowania programu	1 rok
2	Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4 – pełne załatwienie sprawy, łącznie z ewentualną płatnością	szt	EFRR	Polska ogółem	Zostanie oszacowane ³⁸	informatyczny system monitorowania programu	1 rok

³⁷ zgodnie z wytycznymi KE dot. monitoringu i ewaluacji w przypadku nowych interwencji, wartości wskaźników mogą być zweryfikowane w okresie późniejszym.

³⁸ J.w.

Lp.	Wskaźnik produktu dla celu szczegółowego 3. Poprawa cyfrowej efektywności funkcjonowania administracji publicznej	Jednostka pomiaru	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
3	Liczba urzędów, które wdrożyły katalog rekomendacji dotyczących awansu cyfrowego	Szt.	EFRR	Polska ogółem	30 ³⁹	system oceny urzędów / informatyczny system monitorowania programu	1 rok

Lp.	Wskaźnik produktu dla celu szczegółowego 4. Zwiększenie dostępności i wykorzystania informacji sektora publicznego	Jednostka pomiaru	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
4	Liczba projektów dotyczących udostępnienia on-line informacji sektora publicznego	szt.	EFRR	Polska ogółem	Zostanie oszacowana ⁴⁰	informatyczny system monitorowania programu	1 rok
5	Liczba produktów i usług cyfrowych (tj. aplikacji/witryn www) opartych na ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego i e-usług publicznych	Szt.	EFRR	Polska ogółem	Zostanie oszacowane ⁴¹	informatyczny system monitorowania programu	1 rok

- **Ramy wykonania dla osi priorytetowej II**

Tabela 20. Ramy wykonania osi priorytetowej II

Kluczowy etap wdrażania, wskaźnik produktu, wskaźnik postępu finansowego, wskaźnik rezultatu	Jednostka pomiaru	Fundusz	Kategoria regionu	Cel pośredni (2018)	Cel końcowy (2023)	Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika	Kwota rezerwy wykonania, która zostanie ostatecznie alokowana w 2019 r.
Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowanych	mln EUR	EFRR	regiony słabiej rozwinięte	221,76	1 107,20	informatyczny system monitorowania programu	Wskaźnik mierzy rzeczywiste tempo ponoszenia i weryfikowania wydatków kwalifikowanych w projektach	

³⁹ zgodnie z wytycznymi KE dot. monitoringu i ewaluacji w przypadku nowych interwencji, wartości wskaźników mogą być zweryfikowane w okresie późniejszym.

⁴⁰ J.w.

⁴¹ J.w.

Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowanych	mln EUR	EFRR	region lepiej rozwinięty	19,60	88,59	informatyczny system monitorowania programu	Wskaźnik mierzy rzeczywiste tempo ponoszenia i weryfikowania wydatków kwalifikowanych w projektach
Wartość zamówień publicznych udzielonych przez beneficjentów projektów pozakonkursowych jako odsetek wartości projektów pozakonkursowych	%	EFRR	Polska ogółem	Zostanie oszacowane	Nie dotyczy	informatyczny system monitorowania programu	Wskaźnik mierzy postęp rzeczowy projektów. Zdecydowana większość projektów obejmuje działania czasochłonne, które nie zakończą się do roku 2018 a zatem ich produkty nie będą mogły być uwzględnione przy ocenie wykonania. Istnieje zatem konieczność użycia wskaźnika mierzącego „key implementation steps”. Takim standardowym kluczowym etapem jest udzielenie zamówienia publicznego.
Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 – dwustronna interakcja	Szt.	EFRR	Polska ogółem	Zostanie oszacowane	Nie dotyczy	informatyczny system monitorowania programu	Wskaźnik mierzy postęp w realizacji celu szczegółowego, na który zostanie przeznaczona największa alokacja w ramach osi.

- **Kategoryzacja interwencji osi priorytetowej II**

Tabele 21-30 przedstawiające zastosowane w osi priorytetowej II kategorie interwencji

<i>EFRR, regiony słabiej rozwinięte</i>				
Tabela 21: Wymiar 1	Tabela 22: Wymiar 2	Tabela 23: Wymiar 3	Tabela 24: Wymiar 6 Terytorialne	Tabela 25: Wymiar 8

Zakres interwencji		Forma finansowania		Typ terytorium		mechanizmy wdrażania		Cel tematyczny	
Kod	Suma w mln EUR	Kod	Suma w mln EUR	Kod	Suma w mln EUR	Kod	Suma w EUR	Kod	Suma w mln EUR
078	960,3	01	960,3	00	0	00	0	2	960,3

<i>EFRR, region lepiej rozwinięty</i>									
Tabela 26: Wymiar 1 Zakres interwencji		Tabela 27: Wymiar 2 Forma finansowania		Tabela 28: Wymiar 3 Typ terytorium		Tabela 29: Wymiar 6 Terytorialne mechanizmy wdrażania		Tabela 30: Wymiar 8 Cel tematyczny	
Kod	Suma w mln EUR	Kod	Suma w mln EUR	Kod	Suma w mln EUR	Kod	Suma w EUR	Kod	Suma w mln EUR
078	72,3	01	72,3	00	0	00	0	2	72,3

2.3. Oś priorytetowa III. Cyfrowa aktywizacja społeczeństwa

- **Uzasadnienie dla osi obejmującej więcej niż jedną kategorię regionów**

[max 3500 znaków]

W ramach osi wspierane będą projekty realizowane na terenie całego kraju, z uwzględnieniem specyficznych potrzeb społecznych w zakresie budowania i rozwoju kompetencji cyfrowych. Przekrojowy charakter ww. projektów nie uzasadnia dzielenia interwencji pomiędzy dwie kategorie regionów.

W przypadku wystąpienia przesłanek pomocy publicznej, wsparcie będzie udzielane z uwzględnieniem właściwych przepisów o pomocy publicznej.

- **Priorytet inwestycyjny**

Oś priorytetowa III. będzie realizować:

- PI 2.2. *Rozwój produktów i usług opartych na TIK, handlu elektronicznego oraz zwiększanie zapotrzebowania na TIK* - cel szczegółowy 6: Pobudzenie potencjału uzdolnionych programistów dla zwiększenia zastosowania rozwiązań cyfrowych w gospodarce i administracji,
- PI 2.3. *Wzmacnianie zastosowania technologii komunikacyjno-informacyjnych dla e-administracji, e-learningu, e-integracji, e-kultury i e-zdrowia w zakresie wspierania e-integracji* – cel szczegółowy 5: E-integracja i e-aktywizacja na rzecz zwiększenia aktywności oraz jakości korzystania z internetu.

- **Cel szczegółowy 5: E-integracja i e-aktywizacja na rzecz zwiększenia aktywności oraz jakości korzystania z internetu**

[max 500 znaków nazwa + max 2000 znaków opis oczekiwanych rezultatów]

Zwiększenie cyfrowej aktywności Polaków jest konieczne, aby wszyscy obywatele mogli korzystać z efektów skoku cywilizacyjnego, wynikającego z szerszego wykorzystania TIK w życiu społecznym i gospodarczym. By umożliwić wszystkim obywatelom korzystanie z rozwoju cyfrowego należy zapewnić trwałe mechanizmy podnoszenia przez całe życie kompetencji cyfrowych na różnych poziomach zaawansowania. Kompetencje cyfrowe należy w tym przypadku utożsamiać nie tyle z obsługą komputera i internetu, ale umiejętnością praktycznego wykorzystania w życiu prywatnym i zawodowym możliwości i dóbr, jakie niesie era cyfryzacji.

Interwencja będzie dotyczyć prowadzenia szeroko zakrojonych działań szkoleniowych, doradczych oraz innych form wsparcia i działań popularyzujących korzystanie z technologii cyfrowych i aktywne uczestnictwo w kulturze cyfrowej. Działania te adresowane będą do grup o różnych poziomach kompetencji cyfrowych, ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych wykluczeniem cyfrowym w lokalnych społecznościach. Działania w zakresie e-integracji nakierowane będą na rozwój podstawowych kompetencji osób z grupy zagrożonej wykluczeniem cyfrowym, umożliwiające korzystanie z internetu w ogóle, w tym z powszechnych usług e-administracji, z usług rynkowych oraz pozwalających na dalszy rozwój umiejętności np. poprzez samokształcenie. Działania skierowane do użytkowników o średnich kompetencjach cyfrowych, służyć będą ich e-aktywizacji, czyli zwiększeniu aktywnego i wszechstronnego stosowania nowych technologii, poprawie umiejętności cyfrowych i jakości korzystania z TIK.

Tabela 31. Zestawienie specyficznych dla programu wskaźników rezultatu dla celu szczegółowego 5

Lp	Wskaźnik rezultatu	Jednostka pomiaru	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
1	Odsetek osób regularnie korzystających z internetu	%	15 regionów słabiej rozwiniętych 1 region	58,7% 63,0%	2012	92,0% 93,0%	GUS/ Eurostat	1 rok

			lepiej rozwinięty					
2	Odsetek osób w wieku 16-74 lata prezentujących średni lub wysoki poziom umiejętności internetowych	%	15 regionów słabiej rozwiniętych 1 region lepiej rozwinięty	35,0% 36,0%	2011	54,0% 56,0%	Digata Agenda Scoreboard	1 rok

• **Cel szczegółowy 6: Pobudzanie potencjału uzdolnionych programistów dla zwiększenia zastosowania rozwiązań cyfrowych w gospodarce i administracji**

[max 500 znaków nazwa + max 2000 znaków opis oczekiwanych rezultatów]

Wysoki poziom studiów informatycznych, względnie duża liczba absolwentów informatyki, a także spektakularne sukcesy polskich studentów i młodych naukowców w międzynarodowych zawodach informatycznych stanowią potencjał, którego lepsze wykorzystanie może przełożyć się na innowacyjny rozwój i szerokie zastosowanie TIK w polskiej gospodarce. Aby wzmocnić potencjał studentów kierunków z zakresu TIK konieczne są jednak działania, które zorientują ich umiejętności na potrzeby rynku, czyli m.in. z zakresu projektowania rozwiązań IT odpowiadających na potrzeby klienta, zarządzania projektami, przedsiębiorczości, czy pracy w zespole interdyscyplinarnym. Odbiorcą innowacyjnych produktów w zakresie TIK może być zarówno rynek, jak i administracja publiczna, w zakresie potencjalnych zastosowań zidentyfikowanych przez nią a priori.

Tabela 32. Zestawienie specyficznych dla programu wskaźników rezultatu dla celu szczegółowego 6

Lp	Wskaźnik rezultatu	Jednostka pomiaru	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
1	Liczba nowych produktów (towarów lub usług) wykorzystujących rozwiązania z zakresu TIK wprowadzonych na rynek lub wdrożonych do praktyki	Szt.	15 regionów słabiej rozwiniętych 1 region lepiej rozwinięty	0		70 16	Beneficjent systemowy	1 rok 1 rok

• **Opis przedsięwzięć planowanych w ramach PI 2.3 w ramach osi III**

[max 10 500 znaków na PI]

Cel szczegółowy 5: E-integracja i e-aktywizacja na rzecz zwiększenia aktywności oraz jakości korzystania z internetu

1) Wykorzystanie lokalnych centrów aktywności do działań w zakresie cyfrowej integracji i aktywizacji

Działanie dotyczy wsparcia w zakresie cyfrowego zintegrowania i aktywizowania lokalnych społeczności. Służyć temu będą lokalne centra aktywności, które oferując dostęp do szybkiego internetu, odpowiedni sprzęt, a przede wszystkim szeroką ofertę usług szkoleniowo-doradczych, przyciągać będą obecnych oraz przyszłych użytkowników internetu i nowoczesnych technologii. Wsparcie będzie kierowane do istniejących punktów oferujących publiczny dostęp do internetu poprzez rozszerzenie ich dotychczasowej oferty o działalność w zakresie cyfrowej integracji

i aktywizacji. Oferta będzie skoncentrowana na grupie zagrożonej wykluczeniem cyfrowym – osobach starszych (50+), niepełnosprawnych, rencistach oraz emerytach - zamieszkałych zwłaszcza na terenach wiejskich (wsparcie obejmie także rolników i domowników⁴²) i małych miast.

Centrum będzie służyło aktywizacji społeczności lokalnych dzięki zastosowaniu TIK oraz upowszechnianiu korzystania z internetu i nowych technologii poprzez naukę ich zastosowania, tj.: naukę korzystania z powszechnych e-usług prywatnych i publicznych (np. e-bankowość, e-deklaracje, e-handel, e-konsultacje społeczne, kontakty międzyludzkie, pomoc w uzyskaniu profilu zaufanego, e-zdrowie itp.), udostępnianie cyfrowych zasobów kultury, pomoc szkoleniową i doradczą dostosowaną do zgłaszanych potrzeb. Trenerzy pracujący w centrach, odpowiadają za przygotowanie kilkuletnich planów działań, jako podstaw do animowania lokalnych partnerstw na rzecz aktywności cyfrowej, ze szczególnym uwzględnieniem innych lokalnych zasobów i trenerów deklarujących współpracę z centrum, lokalnych władz samorządowych oraz innych partnerów społeczno-gospodarczych.

Wkład dla osiągnięcia celu szczegółowego: Działanie to przyczyni się do aktywniejszego korzystania z internetu oraz cyfrowej integracji grup zagrożonych cyfrowym wykluczeniem, a co za tym idzie – do zwiększenia popytu na usługi szerokopasmowe oraz publiczne usługi i treści dostępne w formie cyfrowej. Ponadto w wyniku działania powstanie trwały mechanizm podnoszenia kompetencji cyfrowych przez całe życie, poprzez rozszerzenie funkcji wielu instytucji samorządowych w taki sposób, aby mogły one działać jako wielofunkcyjne ośrodki dostępu do informacji, wiedzy i kultury z wykorzystaniem TIK, nie tracąc całkiem swoich tradycyjnych atrybutów.

Zakłada się możliwość realizacji projektów parasolowych, tj. projektów, na których realizację została przyznana dotacja i które są wdrażane poprzez mikroprojekty (określone części projektu parasolowego). W projekcie parasolowym występuje jeden partner wiodący (wnioskodawca), partnerzy mikroprojektów oraz partnerzy uczestniczący. Wszystkie działania mikroprojektów w ramach projektu parasolowego mają łącznie tworzyć jeden spójny projekt i służyć osiągnięciu wspólnego celu.

Grupy beneficjentów: jst oraz ich związki i stowarzyszenia, organizacje pozarządowe i ich partnerstwa (w tym partnerstwa organizacji pozarządowych z jst).

Ukierunkowania terytorialne: cały kraj z preferencjami na rzecz obszarów wiejskich i terenów defaworyzowanych, w szczególności o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług.

2) Wsparcie inicjatyw społecznych na rzecz aktywizacji cyfrowej oraz e-integracji

Celem działania jest wsparcie nowatorskich inicjatyw na rzecz e-integracji i budowania kapitału społecznego z wykorzystaniem technologii cyfrowych, skierowanych do różnych grup społecznych z uwzględnieniem ich specyficznych potrzeb.

Wsparcie otrzymają podmioty realizujące inicjatywy o charakterze prospołecznym i ponadregionalnym, skierowane na:

- podnoszenie kompetencji cyfrowych z nastawieniem na praktyczne ich wykorzystanie, w tym głównie grup wymagających szczególnego rodzaju wsparcia (m.in. osoby niepełnosprawne, osoby w wieku 50+) oraz niemobilne⁴³;
- animowanie innowacyjnych działań budujących kapitał społeczny z wykorzystaniem technologii cyfrowych;
- stworzenie innowacyjnych narzędzi podnoszenia umiejętności cyfrowych wśród osób o średnim poziomie kompetencji.

Działania takie mogą przyjmować formę stacjonarnej działalności szkoleniowo-doradczej, różnych form samokształcenia na odległość (np. e-learning⁴⁴, masowe otwarte kursy online⁴⁵) lub formę mieszaną.

⁴² Domownicy w rozumieniu art. 6. Ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. 1991 Nr 7 poz. 24 z późn.zm.)

⁴³ Osoba niemobilna – np. osoba starsza lub niepełnosprawna, która nie może brać udziału w szkoleniach organizowanych poza domem.

⁴⁴ E-learning – zdalne nauczanie z wykorzystaniem sieci komputerowych i internetu,

Wkład dla osiągnięcia celu szczegółowego: Realizacja działania przyczyni się do zwiększenia aktywności cyfrowej grup o najniższych kompetencjach wymagających szczególnego rodzaju wsparcia, głównie przez eliminowanie dotyczących ich barier kompetencyjnych i mentalnych oraz do rozwoju kapitału społecznego i twórczego w oparciu o technologie cyfrowe. Interwencje realizowane w ramach niniejszego działania przyczynią się również do poprawy kompetencji obywateli z zakresu korzystania z TIK. Ponadto działanie przyczyni się do e-aktywizacji społeczeństwa poprzez rozwijanie średnich kompetencji cyfrowych.

Grupy beneficjentów: jst oraz ich związki i stowarzyszenia, organizacje pozarządowe, konsorcja powyższych z jst, instytucje prowadzące działalność w zakresie uniwersytetów trzeciego wieku.

Ukierunkowania terytorialne: brak

3) Kampanie edukacyjno-informacyjne na rzecz zwiększania znaczenia e-umiejętności oraz upowszechniania korzyści z wykorzystywania technologii cyfrowych

Interwencja polega na prowadzeniu kampanii edukacyjno-informacyjnych, których celem jest eliminowanie barier mentalnych przez podniesienie świadomości publicznej na temat korzyści płynących ze stosowania technologii cyfrowych. Prowadzone działania będą dotyczyły TIK w szerszym zakresie niż sama interwencja POPC.

Kampanie edukacyjno-informacyjne prowadzone będą w oparciu o przygotowaną strategię komunikacji, która określi obszary tematyczne, grupy docelowe i narzędzia przekazu skierowanego do ww. grup docelowych.

Wkład dla osiągnięcia celu szczegółowego: Działanie to przyczyni się do podniesienia świadomości oraz umiejętnego wykorzystywania TIK, co przyczyni się do: wzrostu popytu na usługi cyfrowe, wzrostu aktywności społecznej i lepszego wykorzystania kapitału intelektualnego. Działanie to przyczyni się do eliminowania barier mentalnych w wykorzystaniu nowych technologii, co potencjalnie zwiększy skalę uczestnictwa społeczeństwa w cyfrowym świecie.

Grupy beneficjentów: beneficjent pozakonkursowy

Ukierunkowania terytorialne: brak

• Opis kierunkowych zasad wyboru projektów

[max 3500 znaków]

Wszystkie projekty wybierane będą do dofinansowania w ramach POPC w oparciu o kryteria wyboru zatwierdzone przez Komitet Monitorujący POPC. Opracowanie propozycji kryteriów zostanie poprzedzone procesem konsultacji z partnerami społeczno-gospodarczymi, w tym z gronem ekspertów posiadających specjalistyczną wiedzę w danej dziedzinie oraz analizą doświadczeń w tym obszarze z poprzedniej perspektywy finansowej.

W przypadku priorytetu inwestycyjnego 2.3 w osi III, w zakresie pierwszego i drugiego obszaru wsparcia zakłada się wybór projektów w trybie konkursowym, w celu zagwarantowania wyboru obiektywnie najlepszych programów dotyczących e-integracji i e-aktywizacji. W zakresie trzeciego obszaru wsparcia, ze względu na konieczność zachowania spójności przekazywanych treści, przewidywany jest jeden beneficjent pozakonkursowy, który będzie przeprowadzał nabory na wykonawców realizujących kampanie edukacyjno-informacyjne. Nabory będą przeprowadzane zgodnie z trybem określonym w ustawie Prawo Zamówień Publicznych.

• Opis planowanego wykorzystania instrumentów finansowych

[max 7000 znaków]

⁴⁵ Masowe otwarte kursy online (ang. MOOC - massive open online courses) pozwalają zdalnie i bezpłatnie brać udział w wybranym akademickim kursie, czasem zakończonym egzaminem. Nie jest przy tym wymagany status studenta uczelni wyższej.

Wykorzystanie instrumentów finansowych w ramach osi III nie jest planowane.

- **Opis planowanego zastosowania dużych projektów**
[max 5500 znaków]

W ramach osi III. nie planuje się realizacji projektów dużych.

- **Układ wskaźników produktu**

Tabela 33. Zestawienie wspólnych specyficznych dla programu wskaźników produktu dla PI 2.3 w ramach osi III

Lp	Wskaźnik produktu	Jednostka pomiaru	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
1	Liczba osób objętych szkoleniami / doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych	Osoby	EFRR	regiony słabiej rozwinięte	207 400	informatyczny system monitorowania programu	1 rok
2	Liczba osób objętych szkoleniami / doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych	Osoby	EFRR	region lepiej rozwinięty	32 600	informatyczny system monitorowania programu	1 rok
3	Liczba kampanii edukacyjno-informacyjnych dotyczących TIK (P)	szt.	EFRR	Polska ogółem	10	informatyczny system monitorowania programu	1 rok
5	Liczba wspartych centrów aktywności	szt.	EFRR	regiony słabiej rozwinięte	1116 ⁴⁶	informatyczny system monitorowania programu	1 rok
6	Liczba wspartych centrów aktywności	szt.	EFRR	region lepiej rozwinięty	84 ⁴⁷	informatyczny system monitorowania programu	1 rok

- **Opis przedsięwzięć planowanych w ramach PI 2.2 w osi III**
[max 10 500 znaków na PI]

Cel szczegółowy 6: Pobudzanie potencjału uzdolnionych programistów dla zwiększenia zastosowania rozwiązań cyfrowych w gospodarce i administracji

1. E-pionier - opracowywanie nowych rozwiązań na potrzeby społeczne i gospodarcze bazujących na TIK poprzez akcelerację pomysłów zdolnych programistów

Celem działania jest wykorzystanie potencjału uzdolnionych studentów kierunków z zakresu TIK do rozwiązywania istotnych problemów społecznych i gospodarczych. Ma ono również na celu podniesienie świadomości społecznej, że zaawansowane kompetencje cyfrowe mogą służyć do

⁴⁶ zgodnie z wytycznymi KE dot. monitoringu i ewaluacji w przypadku nowych interwencji, wartości wskaźników mogą być zweryfikowane w okresie późniejszym.

⁴⁷ J.w.

rozwiązywania ww. problemów oraz podnosić konkurencyjność przedsiębiorstw.

W ramach działania przewiduje się realizację przedsięwzięć, których przedmiotem będzie wsparcie pomysłów na rozwiązywanie problemów istotnych społecznie lub gospodarczo i bazujących na narzędziach oferowanych przez TIK. W ramach wsparcia prowadzona będzie weryfikacja technologiczna i biznesowa proponowanych rozwiązań. Studentom kierunków TIK oraz interdyscyplinarnym zespołom studentów zostanie jednocześnie zapewniony coaching, mentoring (z udziałem doświadczonych praktyków), doradztwo, a także pogłębianie wiedzy i rozwój kompetencji poprzez możliwość np. udziału w warsztatach, seminariach, stażach, czy też wizytach studyjnych.

Zakłada się, że część wsparcia może być ukierunkowana na projekty studentów/interdyscyplinarnych zespołów studentów rozwijające innowacyjne produkty/usługi do wykorzystania w działalności społecznej, biznesowej lub administracji publicznej, przy czym ważny problem społeczny lub gospodarczy do rozwiązania będzie określony przez operatora konkursu z udziałem uznanych ekspertów i praktyków życia społecznego i gospodarczego. Możliwe będzie uzyskanie wsparcia finansowego na pokrycie początkowych etapów rozwoju produktu (*proof of principle* i/lub *proof of concept*).

Przewiduje się możliwość zastosowania partnerstwa publiczno-prywatnego.

Wkład dla osiągnięcia celu szczegółowego: Działanie to przyczyni się do promowania zaawansowanych kompetencji cyfrowych w społeczeństwie przy wykorzystaniu potencjału osób z wykształceniem informatycznym.

Grupy beneficjentów: beneficjent systemowy

Ukierunkowania terytorialne: brak

- **Opis kierunkowych zasad wyboru projektów**

[max 3500 znaków]

Wszystkie projekty wybierane będą do dofinansowania w ramach POPC w oparciu o kryteria wyboru zatwierdzone przez Komitet Monitorujący POPC. Opracowanie propozycji kryteriów zostanie poprzedzone procesem konsultacji z partnerami społeczno-gospodarczymi, w tym z gronem ekspertów posiadających specjalistyczną wiedzę w danej dziedzinie oraz analizą doświadczeń w tym obszarze z poprzedniej perspektywy finansowej.

W przypadku celu szczegółowego 6 przewiduje się wyłonienie jednego beneficjenta w trybie pozakonkursowym, którego zadaniem będzie wybór w trybie konkursowym kandydatów na partnerów prowadzących akcelerację pomysłów na rozwiązywanie problemów istotnych społecznie lub gospodarczo. Ostatecznym odbiorcą wsparcia będą studenci kierunków z zakresu TIK/interdyscyplinarne zespoły studentów.

- **Opis planowanego wykorzystania instrumentów finansowych**

[max 7000 znaków]

Wykorzystanie instrumentów finansowych w ramach w osi III nie jest planowane.

- **Opis planowanego zastosowania dużych projektów**

[max 3500 znaków]

W ramach osi III nie planuje się realizacji projektów dużych.

- **Układ wskaźników produktu dla PI 2.2. w ramach osi III**

Tabela 34. Zestawienie wspólnych specyficznych dla programu wskaźników produktu dla PI 2.2 w osi III

Lp	Wskaźnik produktu	Jednostka pomiaru	Fundusz	Kategoria regionu	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
1	Liczba wspartych programistów ⁴⁸	szt.	EFRR	regiony słabiej rozwinięte	Zostanie oszacowane ⁴⁹	informatyczny system monitorowania programu	1 rok
2	Liczba wspartych programistów ⁵⁰	szt.	EFRR	region lepiej rozwinięty	Zostanie oszacowane ⁵¹	informatyczny system monitorowania programu	1 rok

- **Ramy wykonania dla osi priorytetowej III**

Kluczowy etap wdrażania, wskaźnik produktu, wskaźnik postępu finansowego, wskaźnik, rezultatu	Jednostka pomiaru	Fundusz	Kategoria regionu	Cel pośredni (2018)	Cel końcowy (2023)	Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika	Kwota rezerwy wykonania, która zostanie ostatecznie alokowana w 2019 r.
Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowanych	mln EUR	EFRR	regiony słabiej rozwinięte	29,15	144,65	informatyczny system monitorowania programu	Wskaźnik mierzy rzeczywiste tempo ponoszenia i weryfikowania wydatków kwalifikowanych w projektach	
Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowanych	mln EUR	EFRR	region lepiej rozwinięty	2,62	11,66	informatyczny system monitorowania programu	Wskaźnik mierzy rzeczywiste tempo ponoszenia i weryfikowania wydatków kwalifikowanych w projektach	
Liczba osób objętych szkoleniami / doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych	Osoby	EFRR	regiony słabiej rozwinięte		207 400	informatyczny system monitorowania programu	Wskaźnik mierzy postęp w realizacji zakresu wsparcia, na który zostanie skierowana przeważająca część środków	
Liczba osób objętych szkoleniami /	Osoby	EFRR	region lepiej		32 600	informatyczny system monitorowania	Wskaźnik mierzy postęp w realizacji	

⁴⁸ Programista, tj. student kierunków z zakresu TIK lub student zajmujący się programowaniem.

⁴⁹ zgodnie z wytycznymi KE dot. monitoringu i ewaluacji w przypadku nowych interwencji, wartości wskaźników mogą być zweryfikowane w okresie późniejszym.

⁵⁰ Programista, tj. student kierunków z zakresu TIK lub student zajmujący się programowaniem.

⁵¹ zgodnie z wytycznymi KE dot. monitoringu i ewaluacji w przypadku nowych interwencji, wartości wskaźników mogą być zweryfikowane w okresie późniejszym.

doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych			rozwinięty			programu	zakresu wsparcia, na który zostanie skierowana przeważająca część środków	
---	--	--	------------	--	--	----------	---	--

- **Kategoryzacja interwencji osi priorytetowej III**

Tabele 35-44 przedstawiające zastosowane w osi priorytetowej III kategorii interwencji

<i>EFRR, regiony słabiej rozwinięte</i>									
Tabela 35: Wymiar 1 Zakres interwencji		Tabela 36: Wymiar 2 Forma finansowania		Tabela 37: Wymiar 3 Typ terytorium		Tabela 38: Wymiar 6 Terytorialne mechanizmy wsparcia		Tabela 39: Wymiar 8 Cel tematyczny	
Kod	Suma w mln EUR	Kod	Suma w mln EUR	Kod	Suma w mln EUR	Kod	Suma w mln EUR	Kod	Suma w mln EUR
079	125,5	01	125,5	05	125,5	00	0	2	125,5

<i>EFRR, regiony lepiej rozwinięte</i>									
Tabela 40: Wymiar 1 Zakres interwencji		Tabela 41: Wymiar 2 Forma finansowania		Tabela 42: Wymiar 3 Typ terytorium		Tabela 43: Wymiar 6 Terytorialne mechanizmy wsparcia		Tabela 44: Wymiar 8 Cel tematyczny	
Kod	Suma w mln EUR	Kod	Suma w mln EUR	Kod	Suma w mln EUR	Kod	Suma w mln EUR	Kod	Suma w mln EUR
079	9,5	01	9,5	05	9,5	00	0	2	9,5

2.4. Oś priorytetowa IV. Pomoc techniczna

- **Uzasadnienie ustanowienia osi obejmującej więcej niż jedną kategorię regionów**
[max 2000 znaków]

Realizacja osi priorytetowej przyczyni się do sprawnego wykorzystania środków w ramach POPC. Oś jest realizowana na terytorium całego kraju. Nabór projektów odbywać się będzie w trybie pozakonkursowym i skierowany będzie do instytucji zarządzającej, pośredniczących i wdrażających na obszarze całego kraju. Udzielane wsparcie ma charakter bezzwrotny. Nie jest planowane wspieranie dużych projektów.

W celu zapewnienia skutecznej koordynacji działań komunikacyjnych prowadzonych przez poszczególne instytucje, Polska, zgodnie z art. 116 rozporządzenia ramowego, opracowuje horyzontalny dokument - wspólną strategię komunikacji polityki spójności. W oparciu o wspólną strategię komunikacji IZ, zgodnie z art. 116 rozporządzenia ramowego, opracuje dla POPC strategię komunikacji, będącą podstawą prowadzenia działań informacyjnych i promocyjnych dla tego programu. Strategia komunikacji podlega uzgodnieniom z instytucją koordynującą UP oraz jej akceptacji w zakresie zgodności ze wspólną strategią komunikacji oraz wytycznymi w zakresie informacji i promocji, a następnie akceptacji Komitetu Monitorującego POPC. Raz do roku na forum

Komitetu Monitorującego przedstawiana będzie informacja nt. realizacji przedmiotowej strategii oraz planowanych działań w roku następnym. IZ przygotowuje również roczne plany działań o charakterze wykonawczym.

- **Cel szczegółowy 7: Wsparcie procesu zarządzania i wdrażania programu**

[max 500 znaków nazwa + max 3500 znaków opis oczekiwanych rezultatów]

Zapewnienie odpowiedniej zdolności instytucjonalnej oraz zaplecza administracyjno-technicznego dla instytucji uczestniczących w systemie zarządzania, wdrażania, monitorowania, kontrolowania i ewaluacji POPC jest warunkiem koniecznym dla efektywnego, skutecznego, terminowego i prawidłowego realizowania zadań związanych z wdrażaniem POPC oraz koordynacji CT2. Oznacza to konieczność zapewnienia odpowiedniej liczby pracowników o wysokich kwalifikacjach na każdym poziomie zarządzania i wdrażania POPC oraz zapewnienia odpowiedniego systemu zarządzania i motywowania pracowników, chroniącego przed rotacją kadr i podnoszącego efektywność pracy.

Niezbędne jest zagwarantowanie instytucjom uczestniczącym w systemie wdrażania programu odpowiednich warunków lokalowych, sprzętu, materiałów oraz usług pozwalające na prawidłowe wykonywanie powierzonych zadań. Wsparcie dotyczy podnoszenia kwalifikacji pracowników, pełnego wyposażenia stanowisk pracy i ich otoczenia, wsparcia eksperckiego, ewaluacji, systemów informatycznych oraz zapewnienia obsługi technicznej dla realizowanej w programie sieci tematycznej. W ten sposób zapewniona zostanie odpowiednia zdolność instytucjonalna i potencjał administracyjno-techniczny jako warunek konieczny dla sprawnego i efektywnego wdrażania programu.

- **Cel szczegółowy 8: Informacja, promocja i doradztwo**

[max 500 znaków nazwa + max 3500 znaków opis oczekiwanych rezultatów]

Istotnym elementem zapewnienia efektywności realizacji POPC jest udzielenie wsparcia potencjalnym beneficjentom i beneficjentom, w celu należytego przygotowania, realizowania i rozliczania projektów poprzez różne formy wsparcia, w tym: informację, edukację oraz system doradztwa na etapie aplikowania o środki z POPC oraz w okresie realizacji projektów. Wsparcie przeznaczone zostanie na prawidłowe i terminowe przygotowanie projektów, przewidzianych do realizacji w ramach poszczególnych osi. Powinno to przyczynić się do pobudzenia zainteresowania potencjalnych beneficjentów ubieganiem się o wsparcie w ramach POPC, a w konsekwencji zapewnić odpowiednią podaż i jakość wniosków o dofinansowanie.

Zakłada się prowadzenie szeroko zakrojonych działań informacyjno-promocyjnych opartych na bieżącym, ogólnodostępnym i zrozumiałym przekazie informacji, dotyczącym zakresu wsparcia oferowanego w POPC oraz efektów jego wdrażania.

- **Opis przedsięwzięć przewidzianych do finansowania oraz ich spodziewanego wkładu w realizację celów szczegółowych w podziale na poszczególne osie priorytetowe**

[max 7000 znaków]

Cel szczegółowy 7: Wsparcie procesu zarządzania i wdrażania programu

1) Dofinansowanie kosztów zarządzania i wdrażania programu oraz koszty dotyczące ewentualnego programowania przyszłych interwencji w obszarze cyfryzacji

Działanie skierowane do instytucji zaangażowanych w zarządzanie i wdrażanie POPC polegające na wsparciu w zakresie naboru i selekcji projektów, kontroli i wykrywania nieprawidłowości, monitorowania, ewaluacji i badań, organizacji spotkań, konferencji, komitetów monitorujących, grup, zespołów, pomocy ekspertów zewnętrznych oraz wsparcia technicznego na rzecz sieci tematycznych w celu zapewnienia sprawnego i efektywnego działania instytucji zaangażowanych oraz możliwości programowania przyszłych interwencji w obszarze cyfryzacji. Ponadto działanie przewiduje wsparcie koordynacji zadań związanych z realizacją CT2 oraz tworzenie i rozbudowę niezbędnych do wdrażania programu systemów informatycznych. W przypadku, gdy instytucja ujęta w systemie wdrażania nie będzie posiadała wsparcia zatrudnienia w zakresie POPT 2014-2020, skierowanego do

wszystkich instytucji szczególnie centralnego zaangażowanych w proces wdrażania programów, zatrudnienie będzie finansowane w ramach osi IV Pomoc techniczna POPC.

2) Podnoszenie kwalifikacji, zapewnienie i wyposażenie miejsc pracy, archiwizacja

Działanie skierowane do instytucji zaangażowanych w zarządzanie i wdrażanie POPC w celu podniesienia kompetencji pracowników zaangażowanych w prace związane z zarządzaniem i wdrażaniem programu poprzez różnorodne formy np. szkolenia, warsztaty, seminaria, studia podyplomowe, wizyty studyjne, itp. oraz stworzenie odpowiednich warunków pracy poprzez zapewnienie pomieszczeń (wynajem, adaptacja, modernizacja, przygotowanie), sprzętu i wyposażenia (materiały biurowe, sprzęt komputerowy, sprzęt biurowy, meble) oraz usług, w tym archiwizacji w celu efektywnego wykonywania zadań.

Cel szczegółowy 8: Informacja, promocja i doradztwo

1) Informacja i promocja

Działanie skierowane do potencjalnych beneficjentów, beneficjentów oraz różnych grup społecznych opierać się będzie na działaniach informacyjno-promocyjnych (przygotowanie, wydawanie i dystrybucja materiałów informacyjnych i promocyjnych, tworzenie stron, portali, organizowanie spotkań, konferencji, akcji medialnych, współpraca z mediami, itd.), których podstawowym celem jest rozpowszechnianie wiedzy o obszarach interwencji możliwych do wsparcia w ramach POPC, jak i efektów, które za sobą niesie jego wdrażanie.

2) Doradztwo dla beneficjentów w celu zapewnienia prawidłowości procesu przygotowania projektów

Działanie skierowane do potencjalnych beneficjentów oraz beneficjentów POPC polegające na wsparciu doradczym oraz szkoleniowym w zakresie przygotowania, aplikowania i realizacji projektów POPC.

• Wskaźniki produktu oraz ich powiązanie z rezultatami dla osi IV

Tabela 45: Wskaźniki produktu

Lp	Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (na rok 2023) (opcjonalnie)	Źródło danych	Częstotliwość monitorowania
1	Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji	osoba	n/d	System monitorowania	kwartalnie
2	Liczba przeprowadzonych ewaluacji	sztuka	n/d	System monitorowania	kwartalnie
3	Liczba projektów objętych wsparciem	sztuka	n/d	System monitorowania	kwartalnie
4	Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów	osoba	n/d	System monitorowania	kwartalnie
5	Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu	sztuka	n/d	System monitorowania	kwartalnie
6	Liczba odwiedzin portalu informacyjnego/serwisu internetowego	sztuka	n/d	System monitorowania	kwartalnie

7	Liczba materiałów informacyjnych lub promocyjnych wydanych w formie elektronicznej	sztuka	n/d	System monitorowania	kwartalnie
8	Liczba zakupionych urządzeń oraz elementów wyposażenia stanowiska pracy	sztuka	n/d	System monitorowania	kwartalnie
9	Liczba utworzonych lub dostosowanych systemów informatycznych	sztuka	n/d	System monitorowania	kwartalnie
10	Liczba posiedzeń sieci tematycznych, grup roboczych, komitetów oraz innych ciał angażujących partnerów spoza administracji publicznej	sztuka	n/d	System monitorowania	kwartalnie
11	Liczba opracowanych ekspertyz	sztuka	n/d	System monitorowania	kwartalnie
12	Liczba zorganizowanych spotkań, konferencji, seminariów	sztuka	n/d	System monitorowania	kwartalnie

- **Kategoryzacja interwencji osi priorytetowej IV**

Tabele 46-48 Kategorie interwencji dla osi IV

Tabela 47: Wymiar 1. Zakres interwencji		Tabela 48: Wymiar 2. Forma finansowania		Tabela 49: Wymiar 3. Typ terytorium	
Kod	Suma mln EUR	Kod	Suma mln EUR	Kod	Suma mln EUR
0118	42,7	01	42,7	00	n/d
0119	5,0	01	5,0	00	n/d
0120	20,0	01	20,0	00	n/d

3. Plan finansowy

POPC jest krajowym programem operacyjnym finansowanym ze środków EFRR. Obszarem realizacji programu jest obszar całej Polski, tj. 15 regionów zaliczonych do kategorii słabiej rozwiniętych oraz Mazowsze jako region lepiej rozwinięty o specjalnym statusie wynikającym z rozporządzenia ramowego jako były region słabo rozwinięty.

Zgodnie z UP alokacja środków EFRR na POPC wynosi 2 255,6 mln EUR. Minimalne zaangażowanie środków krajowych - szacowane na podstawie art. 120 rozporządzenia ramowego zakładającego maksymalny poziom dofinansowania każdej osi priorytetowej w regionach słabiej rozwiniętych na poziomie 85% i dla Mazowsza na poziomie 80% - wynosi w momencie programowania 409,4 mln EUR. W realizację POPC zaangażowane będą środki krajowe publiczne i prywatne. Zakłada się, że ostateczne zaangażowanie środków krajowych, głównie prywatnych w momencie zamknięcia POPC będzie mogło być wyższe w zależności od zakresu i stopnia udzielania pomocy publicznej w ramach programu⁵².

- **Podstawa certyfikacji**

Podstawę obliczania wkładu UE w ramach POPC stanowią całkowite wydatki kwalifikowalne.

- **Kategorie regionów**

Na każdej osi priorytetowej POPC funkcjonują dwie koperty finansowe – jedna dla 15 regionów, a druga dla Mazowsza z poziomami stopy dofinansowania wynoszącymi odpowiednio 85% i 80%. Zgodnie z zasadami przyjętymi w UP w programie występują dwa rodzaje osi priorytetowych – „osie pro rata” i „osie standardowe”.

- „Osie pro rata” to oś II E-Administracja i otwarty rząd i oś IV Pomoc techniczna. Osie te mają charakter ogólnopolski – realizowane w nich projekty dotyczą całego kraju, a nie poszczególnych kategorii regionów. Ustalona dla nich relacja pomiędzy kopertami regionów słabiej rozwiniętych i Mazowsza wynosi 93% (15 regionów słabiej rozwiniętych) - 7% (Mazowsze), co odpowiada relacji środków funduszy strukturalnych w Polsce przypadających na regiony słabiej rozwinięte i na Mazowsze. Projekty realizowane w tych osiach konsumować będą alokacje z obydwu kopert w ustalonej wyżej proporcji.
- „Osie standardowe” to oś I Powszechny dostęp do szybkiego internetu i oś III Cyfrowa aktywizacja społeczeństwa. Osie te nie mają co do zasady charakteru ogólnopolskiego – zasięg oddziaływania projektu można przypisać do danego miejsca realizacji. Ustalona dla nich relacja pomiędzy kopertami regionów słabiej rozwiniętych i Mazowsza wynika z analizy potrzeb i dostępności środków. Na etapie wdrażania projektów wydatki będą przypisywane do kopert poszczególnych kategorii regionów proporcjonalnie do liczby regionów, których dotyczy projekt. Przykładowo dla projektu realizowanego na obszarze 5 województw, w tym województwa mazowieckiego, środki będą pochodziły w 80% z koperty dla regionów słabiej rozwiniętych, a w 20% z koperty finansowej dla Mazowsza. Możliwe będzie również sfinansowanie projektu realizowanego na obszarze całego kraju. W tym przypadku środki na finansowanie projektu będą pochodziły w 1/16 z koperty mazowieckiej, a w 15/16 ze środków przeznaczonych na realizację działań w kategorii regionów słabiej rozwiniętych.

---

⁵² Przepisy rozporządzenia ramowego, w szczególności art. 129 gwarantuje, że niezależnie od poziomu stopy dofinansowania przyjętej dla osi priorytetowej w tabeli 50, wartość środków ostatecznie wypłaconych przez Komisję Europejską na moment zamknięcia programu nigdy nie będzie wyższa niż wkład publiczny przekazany beneficjentom. Art. 130.2 dodatkowo zapewnia, że w ramach płatności pośrednich KE zawsze będzie wypłacać kwotę niższą z dwóch kwot: kwoty wynikającej z przemnożenia podstawy certyfikacji z wniosku o płatność przez stopę dofinansowania na osi priorytetowej z tabeli 50 lub kwoty wykazanych we wniosku wydatków publicznych. Wielkość płatności pośrednich będzie uwzględniała także zasady związane z systemem rocznego badania i akceptacji kont, polegającym m.in. na udzielaniu zaliczek rocznych, wypłacaniu w trakcie roku jedynie 90% należnych płatności i rocznym rozliczaniu kont poprzez bilansowanie zaliczki rocznej wypłaconych środków i 10% zatrzymanych płatności pośrednich.

- **Rezerwa wykonania**

W POPC wyodrębniona została rezerwa wykonania w wysokości 6% jego całkowitej alokacji EFRR, w tym po 6% dla każdej z kategorii regionów. Udział rezerwy wykonania w podziale na lata dla każdego roku wynosi 6% (tabela 49).

Wielkość rezerwy na poziomie poszczególnych osi mieści się przedziale 5%-7% jej wartości, z wyjątkiem osi Pomoc techniczna, dla której zgodnie z przepisami nie ustanowiono rezerwy (wyłączenie osi Pomocy technicznej wymaga dla zachowania wymaganego poziomu na funduszu w programie odpowiedniego zwiększenia rezerwy na inne osie) (tabela 50).

- **Koncentracja tematyczna**

Założone w POPC poziomy koncentracji wynikają z UP i pozwalają zachować wymagane na poziomie UP przez rozporządzenia unijne poziomy koncentracji.

3.1. Wkład funduszy w podziale na lata i kategorie regionów (w mln EUR)

Tabela 49: Tabela przedstawiająca całkowitą kwotę środków finansowych przewidzianych jako wkład każdego z funduszy do programu, w podziale na lata i kategorie regionów

	Fundusz	Kategoria regionu	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		Razem	
			główna alokacja ⁵³	rezerwa wykonania	główna alokacja	rezerwa wykonania	główna alokacja	rezerwa wykonania	główna alokacja	rezerwa wykonania	główna alokacja	rezerwa wykonania	główna alokacja	rezerwa wykonania	główna alokacja	rezerwa wykonania	główna alokacja	rezerwa wykonania
(1)	EFRR	Reg. słabiej rozwinięte	240,6	15,4	254,6	16,2	269,3	17,2	282,6	18,0	296,0	18,9	309,3	19,7	322,6	20,6	1 975,0	126,0
(2)		Reg. lepiej rozwinięte	19,5	1,3	19,9	1,3	20,3	1,3	20,7	1,3	21,2	1,4	21,6	1,4	22,1	1,3	145,3	9,3
(3)		Razem	260,1	16,7	274,5	17,5	289,6	18,5	303,3	19,3	317,2	20,3	330,9	21,1	344,7	21,9	2 120,3	135,3

⁵³ Łączna alokacja minus rezerwa wykonania.

3.2. Plan finansowy (w mln EUR)

Tabela 50: Plan finansowy programu

Oś priorytetowa	Fundusz	Kategoria regionu	Podstawa kalkulacji wsparcia UE (Całkowite koszty kwalifikowalne albo koszty kwalifikowalne publiczne)	Wkład UE (A)	Wkład Krajowy (B) = (C) + (D)	Szacunkowy podział wkładu krajowego		Finansowanie ogółem (E) = (A) + (B)	Stopa współfinansowania (F) = (A)/(E)	Dla celów informac.	Główna alokacja ⁵⁴		Rezerwa wykonania		Udział rezerwy wykonania (wsparcie UE) w łącznej kwocie wsparcia UE na oś priorytetową
						Krajowe środki pub. (C)	Krajowe środki pryw. (D)				Wkład EBI	Wkład UE (H)=(A)-(J)	Wkład krajowy (I)=(B)-(K)	Wkład UE (J)	
										(L)=(J)/(A)*100%					
Oś 1	EFRR	Reg. słabiej rozwinięte	Całkowite koszty kwalifikowalne	952,2	168,0	16,8	151,2	1 120,2	85%	0,0	885,5	156,2	66,7	11,8	7,00%
		Reg. lepiej rozwinięte		68,1	17,0	1,7	15,3	85,1	80%	0,0	63,4	15,8	4,7	1,2	6,90%
Oś 2	EFRR	Reg. słabiej rozwinięte	Całkowite koszty kwalifikowalne	960,3	169,5	152,6	16,9	1 129,8	85%	0,0	909,7	160,6	50,6	8,9	5,27%
		Reg. lepiej rozwinięte		72,3	18,1	16,3	1,8	90,4	80%	0,0	68,3	17,1	4,0	1,0	5,53%
Oś 3	EFRR	Reg. słabiej rozwinięte	Całkowite koszty kwalifikowalne	125,5	22,1	22,1	0,0	147,6	85%	0,0	116,8	20,6	8,7	1,5	6,93%
		Reg. lepiej rozwinięte		9,5	2,4	2,4	0,0	11,9	80%	0,0	8,9	2,2	0,6	0,2	6,32%
Oś 4	EFRR	Reg. słabiej rozwinięte	Całkowite koszty kwalifikowalne	63,0	11,1	11,1	0,0	74,1	85%	0,0	63,0	11,1	0,0	0,0	0,00%
		Reg. lepiej rozwinięte		4,7	1,2	1,2	0,0	5,9	80%	0,0	4,7	1,2	0,0	0,0	0,00%
Razem	EFRR	Reg. słabiej rozwinięte	Całkowite koszty kwalifikowalne	2 101,0	370,7	202,6	168,1	2 471,7	85%	0	1 975,0	348,5	126,0	22,2	6,00%
		Reg. lepiej rozwinięte		154,6	38,7	21,6	17,1	193,3	80%	0	145,3	36,3	9,3	2,4	6,02%
ŁĄCZ-NIE	EFRR			2 255,6	409,4	224,2	185,2	2 665,0	85%	0	2 120,3	384,8	135,3	24,6	6,00%

⁵⁴ Alokacja łączna minus rezerwa wykonania.

Tabela 51: Podział alokacji PO pomiędzy osie priorytetowe, fundusze, kategorie regionów oraz cele tematyczne (w mln EUR)

Oś priorytetowa	Fundusz	Kategoria regionu	Cel tematyczny	Wkład UE	Wkład krajowy	Finansowanie ogółem
Oś Priorytetowa 1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	Cel tematyczny 2	952,2	168,0	1 120,2
		Regiony lepiej rozwinięte	Cel tematyczny 2	68,1	17,0	85,1
Oś Priorytetowa 2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	Cel tematyczny 2	960,3	169,5	1 129,8
		Regiony lepiej rozwinięte	Cel tematyczny 2	72,3	18,1	90,4
Oś Priorytetowa 3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	Cel tematyczny 2	125,5	22,1	147,6
		Regiony lepiej rozwinięte	Cel tematyczny 2	9,5	2,4	11,9
Oś Priorytetowa 4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	Cel tematyczny 2	63,0	11,1	74,1
		Regiony lepiej rozwinięte	Cel tematyczny 2	4,7	1,2	5,9
SUMA	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	Cel tematyczny 2	2 101,0	370,7	2 471,7
SUMA		Regiony lepiej rozwinięte	Cel tematyczny 2	154,6	38,7	193,3
ŁĄCZNIE	EFRR		Cel tematyczny 2	2 255,6	409,4	2 665,0

4. Zintegrowane podejście do rozwoju terytorialnego

[max 3500 znaków]

Specyfika POPC jako programu mającego wspierać zwiększenie dostępności i stopnia wykorzystania TIK dla poprawy jakości życia w Polsce sprawia, że przewidziane w nim działania mają przede wszystkim charakter horyzontalny i nie wpisują się jednoznacznie w poszczególne obszary strategicznej interwencji (OSI) określone w Umowie Partnerstwa. Efektywne zaprogramowanie i realizacja celów szczegółowych określonych w osiach priorytetowych POPC wymaga uwzględnienia barier i potencjałów poszczególnych obszarów kraju w kontekście prowadzenia polityki rozwoju cyfrowego, co przełożyć się musi na właściwe dostosowanie interwencji do ich zidentyfikowanej specyfiki. Dlatego nie planuje się wydzielenia alokacji dedykowanej konkretnym OSI, ponieważ efekty POPC będą oceniane w skali całego kraju, uwzględniając wszystkie typy OSI.

Poniżej przedstawiono kwestię zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego w poszczególnych osiach POPC.

W I osi priorytetowej POPC dotyczącej powszechnego dostępu do szybkiego internetu identyfikacja obszarów wsparcia nastąpi m.in. w oparciu o dane zbierane w ramach prowadzonej przez prezesa UKE inwentaryzacji usług i infrastruktury telekomunikacyjnej oraz opracowane na jej podstawie analizy dostępu do usług szerokopasmowych połączone z wieloaspektową oceną ekonomiczną opłacalności inwestycji. Obszarami o szczególnym znaczeniu dla zakresu tematycznego programu operacyjnego są obszary, na których przedsiębiorcy telekomunikacyjni nie oferują możliwości podłączenia się do sieci internetu szerokopasmowego. Biorąc pod uwagę wyniki ww. inwentaryzacji oraz dane zawarte w diagnozie dotyczącej tej osi, można założyć, że interwencja w ramach tej osi prowadzona będzie przede wszystkim na terenach wiejskich, jednak nie wyklucza to wsparcia innych obszarów, zakwalifikowanych w oparciu o wyżej wymienione zasady.

Celem szczegółowym 2 osi priorytetowej II POPC, poświęconej e-administracji, jest uruchomienie e-usług publicznych na poziomie krajowym, z których korzystanie powinno być możliwe niezależnie od miejsca pobytu i rodzaju technologii stosowanej przez odbiorcę (sprzętu, oprogramowania). Oś realizuje zatem cele horyzontalne, bez ukierunkowania terytorialnego.

W III osi priorytetowej POPC, wspierającej e-integrację i rozpowszechnienie TIK, realizowane działania szkoleniowe i doradcze muszą być określone w oparciu o szczegółową diagnozę lokalnych potrzeb w zakresie rozwijania e-kompetencji. Na podstawie danych przedstawionych w diagnozie dla tej osi przewiduje się, że interwencja prowadzona będzie przede wszystkim na obszarach wiejskich i na terenie małych miast. Nie wyklucza to jednak ewentualnej interwencji na innych obszarach, o ile spełnione zostaną określone dla tej osi warunki możliwości ubiegania się o wsparcie.

Interwencja prowadzona w ramach IV osi priorytetowej POPC, poświęconej pomocy technicznej, będzie związana z działaniami określonymi w pozostałych osiach.

Szacuje się, że na działania dla obszarów wiejskich może zostać przeznaczonych ok. 800 mln EUR.

4.1 Mechanizmy zapewniające koordynację przedsięwzięć opartych na współpracy, strategii makroregionalnych i strategii dla basenów morskich

[max 3500 znaków]

Podstawowe założenia Strategii UE dla Rozwoju Regionu Morza Bałtyckiego (SUE RMB), dotyczące rozwiązywania istotnych problemów środowiska naturalnego europejskiego morza wewnętrznego oraz poprawy dynamiki rozwoju gospodarczego obszarów nad nim położonych, sprawiają, że ukierunkowany horyzontalnie i krajowo POPC jedynie pośrednio wpisuje się w realizację celów SUE RMB.

Interwencja prowadzona w ramach POPC przyczynia się pośrednio do wdrażania następujących celów i obszarów priorytetowych SUE RMB:

- rozwój połączeń w regionie, w tym rozwój kontaktów pomiędzy ludźmi – interwencja POPC w zakresie budowy sieci internetu szerokopasmowego oraz wsparcia e-integracji i rozpowszechniania TIK może przyczyniać się pośrednio do realizacji założeń SUE RMB,
- zwiększenie dobrobytu, w tym rozwój przedsiębiorczości, innowacyjności, edukacji i polepszenie zdrowia ludności – interwencja POPC w zakresie budowy sieci internetu szerokopasmowego, rozwoju e-usług publicznych oraz wsparcia dla e-integracji i rozpowszechniania TIK może przyczyniać się pośrednio do realizacji założeń SUE RMB.

Biorąc pod uwagę powyższe, w trakcie definiowania osi i działań priorytetowych POPC nie uwzględniono bezpośrednio SUE RMB w zaplanowanych w programie typach interwencji. Nie planuje się także prowadzenia konkursów ukierunkowanych na działania realizujące bezpośrednio wskaźniki SUE RMB, przyznawania dodatkowych punktów tego typu projektom, ani prowadzenia monitoringu i kontroli w ramach POPC, dedykowanych wdrażaniu SUE RMB.

5. Ukierunkowanie wsparcia na zjawiska ubóstwa, dyskryminacji oraz wykluczenia społecznego

W ramach POPC nie przewiduje się działań bezpośrednio ukierunkowanych na przeciwdziałanie ubóstwu. Wsparcie udzielane w ramach POPC może w sposób pośredni wpłynąć na ograniczanie jego zakresu oraz minimalizowanie jego skutków.

6. Szczególne potrzeby obszarów dotkniętych poważnymi i trwale niekorzystnymi warunkami naturalnymi lub demograficznymi

POPC nie przewiduje interwencji ukierunkowanej na szczególne potrzeby obszarów dotkniętych niekorzystnymi warunkami naturalnymi i demograficznymi.

7. System instytucjonalny

System instytucjonalny w ramach programu jest zgodny z system instytucjonalnym dla PS opisanym w UP.

Funkcje IZ pełni minister właściwy ds. rozwoju regionalnego. Instytucja zarządzająca pełni równocześnie funkcje instytucji certyfikującej. Przewiduje się powierzenie części zadań instytucji pośredniczej, której rola i funkcje określone są w stosownych porozumieniach międzyinstytucjonalnych. Nie wyklucza się również powołania w razie potrzeby instytucji wdrażających. Delegowanie zadań będzie miało miejsce jedynie wtedy, gdy będzie prowadzić do poprawy skuteczności i efektywności wdrażania programu.

Szczegółowe zasady funkcjonowania systemu zarządzania, kontroli, monitoringu, ewaluacji, informacji i promocji, systemu IT przyjęte w programie wynikają z UP i właściwych przepisów rozporządzeń.

7.1 Identyfikacja instytucji zaangażowanych w realizację programu

Tabela 52: Wykaz IZ, IC, IA, IP oraz dane kontaktowe

Instytucja	Nazwa instytucji oraz właściwego departamentu/wydziału	Osoba kierująca pracami instytucji (stanowisko)
Podmiot udzielający desygnacji	ministerstwo obsługujące ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego	minister właściwy ds. rozwoju regionalnego
Instytucja zarządzająca	ministerstwo obsługujące ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego	minister właściwy ds. rozwoju regionalnego
Instytucja pośrednicząca	Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji	minister właściwy ds. informatyzacji
Instytucja certyfikująca	ministerstwo obsługujące ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego	minister właściwy ds. rozwoju regionalnego
Instytucja audytowa	Ministerstwo Finansów	minister właściwy ds. finansów publicznych
Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności z KE	Ministerstwo Finansów	minister właściwy ds. finansów publicznych

7.2 Działania mające na celu zaangażowanie partnerów w przygotowanie programu oraz rola partnerów we wdrażaniu, monitorowaniu oraz ewaluacji programu

[max 14000 znaków]

W celu zapewnienia przestrzegania zasady partnerstwa przy programowaniu interwencji w zakresie rozwoju cyfrowego ze środków polityki spójności w latach 2014-2020 został powołany nieformalny Zespół Roboczy do spraw programowania rozwoju cyfrowego w latach 2014-2020. Inauguracyjne spotkanie Zespołu odbyło się w dniu 11 października 2012 r. W ramach Zespołu zostały powołane trzy grupy zadaniowe w zakresie: infrastruktury szerokopasmowej,

elektronicznych treści i usług publicznych oraz rozwoju kompetencji cyfrowych społeczeństwa i przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu. W II połowie grudnia 2012 roku odbyły się posiedzenia wszystkich grup zadaniowych. Ich przedmiotem była dyskusja na temat przygotowanej diagnozy oraz analizy SWOT do POPC.

W lutym 2013 r. ww. zespół został przekształcony w formalną Grupę do spraw przygotowania programu operacyjnego dotyczącego rozwoju cyfrowego oraz koordynacji CT2.

Grupa została powołana na podstawie Zarządzenia Nr 4 Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 11 lutego 2013 roku w sprawie powołania Grup roboczych dla wsparcia przygotowania krajowych programów operacyjnych finansowanych w ramach polityki spójności oraz koordynacji interwencji w ramach celów tematycznych. Do jej zadań należy udział w pracach nad przygotowaniem projektu programu operacyjnego dotyczącego rozwoju cyfrowego oraz zapewnienie koordynacji interwencji w ramach CT2, w tym m.in. wypracowanie propozycji jego celów i zakresu, z uwzględnieniem krajowych i europejskich dokumentów strategicznych; wypracowywanie, omawianie, analizowanie i konsultowanie rozwiązań w zakresie zagadnień horyzontalnych, finansowych i instytucjonalnych oraz omawianie kwestii dotyczących ewaluacji ex-ante i oceny oddziaływania na środowisko POPC.

Do udziału w pracach grupy zostali zaproszeni przedstawiciele właściwych resortów, Związku Województw RP, środowisk akademickich i naukowych, ekspertów w dziedzinie TIK, partnerów społecznych i gospodarczych, organizacji pozarządowych oraz przedstawiciele związków i izb branżowych.

Dodatkowo została uruchomiona platforma internetowa, na której zamieszczone zostały materiały do zaopiniowania i dyskusji dotyczące POPC oraz ujęcia CT2 w pozostałych programach operacyjnych na lata 2014-2020. Każdy z członków grupy otrzymał login i hasło dostępu do ww. platformy. Jednocześnie w celu usprawnienia prac nad POPC uruchomiono adres e-mail do kontaktów ws. POPC i CT2.

Posiedzenia Grupy były zwoływane w miarę postępów w pracach nad przygotowaniem POPC, natomiast członkowie Grupy za pośrednictwem poczty elektronicznej i/lub platformy internetowej otrzymywali do zaopiniowania materiały związane z programowaniem rozwoju cyfrowego w latach 2014-2020. W 2013 roku odbyły się 4 posiedzenia Grupy. W ramach Grupy zostały powołane grupy zadaniowe ds.:

- infrastruktury szerokopasmowej,
- e-administracji,
- e-integracji i kompetencji cyfrowych,
- e-gospodarki.

Odbyły się także robocze spotkania z przedstawicielami instytucji zarządzających poszczególnymi RPO, dotyczące zakresu interwencji w ramach POPC i RPO.

W lipcu 2013 roku zostały zorganizowane 4 konferencje regionalne (w Warszawie, w Poznaniu, w Gdańsku i w Krakowie), na których przedstawiono założenia projektu POPC. Konferencje były skierowane do szerokiego grona interesariuszy (w tym przedstawiciele partnerów społeczno-gospodarczych oraz instytucji i organizacji działających w obszarze TIK na terenach wszystkich województw, przedsiębiorców, przedstawiciele strony rządowej i samorządowej).

W wyniku przeprowadzonych konsultacji projektu programu w ramach prac Grupy ds. przygotowania POPC, jak również szeregu spotkań dwustronnych i dyskusji roboczych, w dniu 2 października br. rozpoczęto proces konsultacji społecznych projektu POPC, w ramach którego zgłoszono 556 uwag, z czego blisko połowa dotyczyła kontynuacji programu „Polska Cyfrowa Równych Szans” i została zgłoszona przez osoby szkolące (tzw. Latarników Polskiej Cyfrowej) oraz osoby przeszkolone w ramach tego projektu. Pozostałe uwagi zgłoszone zostały m.in. przez jednostki administracji rządowej, JST, fundacje i stowarzyszenia, instytucje kultury oraz edukacji, jednostki badawcze, podmioty lecznicze, izby gospodarcze, przedsiębiorców oraz osoby fizyczne i dotyczyły przede wszystkim:

- rozszerzenia lub doprecyzowania grup beneficjentów w poszczególnych celach szczegółowych programu,
- postulatów uwzględnienia w programie propozycji konkretnych projektów do wsparcia,
- modyfikacji planowanego zakresu interwencji w poszczególnych osiach priorytetowych,
- modyfikacji wskaźników,
- doprecyzowania kwestii systemu instytucjonalnego oraz mechanizmów koordynacji,
- rozkładu alokacji na poszczególne osie oraz na kategorie regionów,
- doprecyzowania opisów osi priorytetowych oraz zapisów diagnozy.

Ogółem zostało uwzględnionych 84 uwagi (częściowo lub w całości), natomiast 57 uwag, ze względu na swój szczegółowy charakter, zostało skierowanych do rozpatrzenia na etapie przygotowywania rozwiązań i dokumentów o charakterze wdrożeniowym. Pozostałe uwagi zostały uznane za niezasadne.

Do najważniejszych zmian wprowadzonych w wyniku analizy zebranych uwag należy m.in. doprecyzowanie zapisów dotyczących wymogów, jakie będą musiały spełnić projekty dofinansowywane w ramach osi I, wskazanie obszaru rolnictwa oraz nauki i szkolnictwa wyższego jako potencjalnego obszaru wsparcia w osi II oraz przeformułowanie zakresu wsparcia w celu szczegółowym 6 w osi III.

W toku trwania konsultacji społecznych zorganizowano również dodatkowe posiedzenie Grupy ds. przygotowania POPC, natomiast w dniu 4 listopada odbyła się konferencja konsultacyjna.

Ponadto zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227 ze zm.), w myśl której przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty polityk, strategii, planów lub programów w określonych obszarach wyznaczających ramy dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, podjęto prace mające na celu przeprowadzenie prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu POPC. Jednym z elementów prognozy było sformułowanie zaleceń odnośnie opracowania kryteriów wyboru projektów do dofinansowania w taki sposób, aby spełnić przy ich realizacji wymogi ochrony środowiska i założenia zrównoważonego rozwoju. Te oraz inne rekomendacje sformułowane w prognozie zostaną uwzględnione w toku prac związanych z ustaleniem zasad wdrażania programu.

Do najważniejszych wyników procesu konsultowania projektu POPC z szerokim gronem interesariuszy, w tym z partnerami społeczno-gospodarczymi, należy zaliczyć utworzenie odrębnej osi priorytetowej dedykowanej rozwojowi kompetencji cyfrowych społeczeństwa i e-integracji oraz rezygnację z realizacji osi priorytetowej, w ramach której przewidziane były działania z zakresu e-gospodarki.

Projekt POPC został również poddany ewaluacji ex-ante, realizowanej w sposób partycypacyjny (ewaluacja prowadzona była równolegle z procesem programowania). Ewaluator na bieżąco dokonywał analizy projektu programu, przekazując swoją ocenę w odniesieniu do kolejnych jego wersji. Rekomendowane przez ewaluatora zmiany do projektu programu były rozpatrywane na bieżąco.

Kluczową rolę we wdrażaniu POPC będzie pełnił komitet monitorujący, w którego składzie będą uczestniczyli przedstawiciele organizacji wymienionych w art. 5 projektu rozporządzenia ramowego na zasadach pełnoprawnych członków. Skład komitetu monitorującego zapewni równowagę pomiędzy stronami rządową, samorządową oraz społeczno-gospodarczą. Szczegółowe zadania komitetu monitorującego będą wynikały z przepisów rozporządzenia ramowego.

Na etapie monitorowania i ewaluacji zasada partnerstwa będzie uwzględniona poprzez udział partnerów w systemie sprawozdawczości, przekazywanie informacji o postępie realizacji programu oraz udział w dyskusji nad rezultatami ewaluacji programu.

8. System koordynacji

[max 14 000 znaków]

8.1. Zasady ogólne

POPC jako jeden z programów służących realizacji UP objęty jest systemem koordynacji opisanym szczegółowo w Umowie Partnerstwa.

Ścisła koordynacja została zapewniona już na etapie przygotowania programów operacyjnych m.in. w ramach Zespołu Międzyresortowego ds. programowania i wdrażania Funduszy UE, w skład którego wchodzi wszystkie Instytucje Zarządzające oraz resorty pełniące najczęściej funkcje Instytucji Pośredniczących.

Zgodnie z zapisami UP naczelną funkcję w zakresie koordynacji działań pomiędzy POPC a innymi programami operacyjnymi polityki spójności oraz wspólnej polityki rolnej oraz wspólnej polityki rybołówstwa pełni minister właściwy ds. rozwoju regionalnego. Zadania i funkcje KK UP są opisane w Umowie Partnerstwa. Koordynacja na poziomie wdrożeniowym i operacyjnym zapewniona jest poprzez ww. Zespół międzyresortowy.

W przypadku CT2 sprawna koordynacja jest kluczowa zważywszy na przekrojowy charakter TIK i ich rolę jako technologii ogólnego zastosowania oraz doświadczenia z perspektywy finansowej 2007-2013, w której brak strategicznej koordynacji oraz fragmentaryczność działań okazały się istotnymi czynnikami obniżającymi skuteczność i efektywność interwencji publicznej.

Zakres wsparcia realizowanego w ramach POPC jest komplementarny ze wsparciem innych programów realizujących cele UP. Tam, gdzie istnieje ryzyko pokrywania się obszarów wsparcia, ma zastosowanie uzgodniona linia demarkacyjna.

Komplementarność interwencji była istotnym czynnikiem na etapie programowania, ale równie istotne będzie jej praktyczne zapewnienie na etapie realizacji programu. Dlatego też podejmowane będą działania zmierzające do zapewnienia realnej komplementarności na etapie wyboru i realizacji projektów. Mechanizmy te szerzej opisane zostały w UP i zostaną ewentualnie uszczegółowione w dokumentach programowych.

8.2. Koordynacja w obszarze sieci szerokopasmowych

Zgodnie z założeniami UP, budowa, rozbudowa lub przebudowa sieci szerokopasmowych będzie finansowana ze środków UE wyłącznie w ramach POPC. Rozwiązanie to jest odpowiedzią na fragmentaryzację wsparcia w perspektywie 2007-2013, w ramach której projekty dotyczące tworzenia infrastruktury dostępu do internetu realizowane były na poziomie regionalnym oraz w dwóch programach zarządzanych centralnie, co negatywnie wpłynęło zarówno na komplementarność, jak i terminowość realizowanych przedsięwzięć.

System realizacji POPC będzie regularnie zasilany wiedzą ze źródeł zewnętrznych, takich jak system współpracy w ramach „Memorandum w sprawie współpracy na rzecz budowy i rozwoju pasywnej infrastruktury sieci szerokopasmowych” oraz corocznej inwentaryzacji infrastruktury telekomunikacyjnej wykonywanej przez Prezesa UKE, która ograniczy ryzyko nakładania się interwencji programu z planami inwestycyjnymi sektora komercyjnego realizowanymi przy udziale środków prywatnych. Wdrażanie POPC w zakresie infrastruktury szerokopasmowego dostępu do internetu powinno być wspomagane działaniami prawnymi oraz politycznymi zmniejszającymi finansowe i proceduralne bariery, z jakimi niekiedy spotykają się przedsiębiorcy telekomunikacyjni, wskazywanymi m. in. w wypracowanych w ramach Memorandum rekomendacjach.

Na etapie przygotowania POPC kwestie związane z zakresem wsparcia w obszarze infrastruktury internetu szerokopasmowego były konsultowane ze środowiskami skupiającymi przedstawicieli ekspertów w przedmiotowej dziedzinie, w tym przedsiębiorców telekomunikacyjnych, jak również przedstawicielami władz regionalnych. Przewiduje się, iż współpraca taka zostanie w określonej formule utrzymana również na etapie wdrażania programu.

Jednocześnie dla realizacji POPC istotne będzie wdrożenie narzędzi redukcji kosztów tworzenia infrastruktury szerokopasmowej, zarówno wypracowywanych obecnie na poziomie krajowym jak i europejskim⁵⁵. Wdrażanie tych mechanizmów, maksymalizujących efektywność wdrażania projektów szerokopasmowych, ze względu na wysoki poziom szczegółowości oraz ich interdyscyplinarność, będzie koordynowane z poziomu realizacji NPS.

8.3. Koordynacja w obszarze e-usług publicznych

W ramach POPC wspierane będą e-usługi publiczne o zasięgu ogólnokrajowym, realizowane przy udziale podmiotów szczebla centralnego. W przypadku projektów wspierających realizację rekomendacji „cyfrowego urzędu” dopuszczalne będzie występowanie urzędów wojewódzkich w roli samodzielnego beneficjenta.

W przypadku udostępniania zasobów kultury, kryterium demarkacji z RPO zostanie oparte na typie beneficjenta.

W ramach RPO będą zatem uzyskać wsparcie e-usługi, których zapewnienie leży w kompetencjach władz samorządów wojewódzkich, powiatowych i gminnych, samodzielne projekty e-usługowe terenowych jednostek administracji rządowej oraz projekty dotyczące udostępniania zasobów kultury posiadanych przez podmioty inne niż wskazane w opisie celu szczegółowego 4 POPC.

Planuje się prowadzenie efektywnego dialogu między rządem a samorządami w ramach istniejących forów wymiany informacji, wiedzy i doświadczeń na poziomie eksperckim, takich jak zainicjowana przez MAC „Linia Współpracy” rządu i samorządu terytorialnego i powołana w jej ramach podgrupa ds. elektronizacji usług administracji, czy też komitety monitorujące poszczególne PO. W krajowym systemie informatycznym zaimplementowane zostaną wspólne dla POPC oraz RPO wskaźniki kluczowe, opatrzone ścisłymi definicjami.

Tak jak w przypadku obszaru sieci szerokopasmowych, budowie spójnej i efektywnej e-administracji powinno towarzyszyć zapewnienie odpowiednich ram prawnych umożliwiających skuteczne wprowadzenie w życie nowych rozwiązań.

Bardzo istotne będzie również zapewnienie koordynacji z interwencją w ramach CT 11 w POWER. Już samo porównanie alokacji pokazuje, że głęboko niestuszne byłoby traktowanie POPC jako informatycznego uzupełnienia POWER. Cele obu programów mają pewną część wspólną, ale także są w istotnym zakresie rozłączne. Istotne jest, że programy te w sposób spójny i komplementarny przyczynią się do realizacji Strategii Sprawne Państwo.

Kluczowa dla POPC kwestia optymalizacji procesów administracyjnych przed ich informatyzacją (celem uniknięcia „digitalizacji biurokracji”) zostanie zapewniona na poziomie kryteriów wyboru projektów POPC.

8.4. Koordynacja w obszarze e-kompetencji i e-integracji

W ramach POPC przewiduje się prowadzenie szeroko zakrojonych działań szkoleniowych i doradczych oraz działań popularyzujących korzystanie z technologii cyfrowych i aktywne uczestnictwo w kulturze cyfrowej, głównie dla osób zagrożonych wykluczeniem cyfrowym w lokalnych społecznościach. Dodatkowo oferowana będzie pomoc finansowa dla ponadregionalnych inicjatyw dotyczących podnoszenia kompetencji cyfrowych pod kątem wspierania e-integracji, a także realizowane będą działania upowszechniające korzystanie z internetu i nowoczesnych technologii. Ponadto wsparcie będzie skierowane także do użytkowników technologii cyfrowych posiadających średnie i wysokie umiejętności cyfrowe.

W POWER uwzględnione będzie wsparcie wybranych kierunków zamawianych oraz wsparcie systemowe w zakresie: dostosowania programów kształcenia do potrzeb społeczno-gospodarczych, czy też cyfryzacji procesów edukacyjnych. W ramach RPO wspierane będą działania mające na celu

---

⁵⁵ Związanych również z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów wdrażania szybkich sieci łączności elektronicznej (COM(2013) 147).

rozwój kompetencji cyfrowych w kontekście związanym z: edukacją, podnoszeniem kwalifikacji zawodowych (aktywizacją zawodową oraz zwiększaniem szans na rynku pracy), a także przeciwdziałaniem ubóstwu. W przypadku instrumentów doradczo-szkoleniowych skierowanych do osób dorosłych należy zwrócić uwagę na różnice w logice interwencji w zakresie kompetencji cyfrowych w POPC oraz w RPO i POWER.

W POPC wsparcie będzie pochodzić z EFRR w ramach CT2, w ramach którego prowadzone będą działania na rzecz budowania popytu na internet, e-usługi, e-treści oraz działania na rzecz e-integracji, natomiast w RPO i POWER wsparcie pochodzić będzie z EFS w ramach CT 8-10 i traktowane będzie jako element polityki ukierunkowanej na poprawę sytuacji na rynku pracy, wzrost aktywności zawodowej, zmniejszenie skali wykluczenia społecznego, którego elementem jest m.in. wykluczenie cyfrowe, ale mierzonego przede wszystkim poziomem ubóstwa, a także poprawa jakości edukacji.

Z powyższych uwarunkowań wynikają przede wszystkim różnice: w grupach docelowych objętych wsparciem POPC, RPO i POWER, a także sam cel interwencji POPC w zakresie e-integracji i e-aktywizacji.

W ramach POPC głównymi grupami docelowymi będą: osoby starsze (50+), niepełnosprawne, renciści oraz emeryci - zamieszkali zwłaszcza na terenach wiejskich (wsparcie obejmie także rolników i domowników) i małych miast. W tym przypadku interwencja POPC zmierza do poprawy jakości życia ww. grup zagrożonych wykluczeniem cyfrowym.

Dodatkowo należy zwrócić uwagę na realizowane w ramach POPC działania ukierunkowane na projekty studentów/interdyscyplinarnych zespołów studentów w zakresie wytworzenia produktów/usług do wykorzystania w działalności społecznej, biznesowej lub administracji publicznej, bazujących na narzędziach oferowanych przez TIK. W ramach działania planowane jest wsparcie coachingowe, mentoringowe i doradcze dla studentów kierunków TIK oraz dla interdyscyplinarnych zespołów studentów. Działania mające na celu rozwój gospodarczy m.in. poprzez wsparcie szkolnictwa wyższego lub sektora B+R przewidziane są odpowiednio w POWER i POIR. Wsparcie w ramach POPC jest z kolei ma sprofilowany charakter zarówno pod kątem ostatecznego odbiorcy, tj. studentów kierunków z zakresu TIK, jak i wytworzonego produktu.

8.5. Koordynacja w obszarze wykorzystania produktów i usług TIK w działalności gospodarczej.

Koordynacja gospodarczego wymiaru TIK powinna uwzględniać dwa aspekty tego zjawiska. Po pierwsze: stronę podaźową, czyli sektor TIK jako dostawcę określonych dóbr i usług. Jednak wykorzystanie produktów i usług TIK przez przedsiębiorców przyczynia się w zasadniczy sposób do wzrostu ich konkurencyjności niezależnie od sektora gospodarki, w którym prowadzą działalność. Traktując obszar TIK jako horyzontalny czynnik wzrostu innowacyjności i konkurencyjności gospodarki należy zatem uwzględnić również stronę popytową, czyli wspierać rozpowszechnianie wśród przedsiębiorców rozwiązań opartych na TIK poprawiających różne aspekty działalności przedsiębiorstw.

W ramach I osi priorytetowej POPC przedsiębiorcy telekomunikacyjni będą głównymi beneficjentami interwencji. W ramach II osi priorytetowej POPC przedsiębiorcy będą mogli się ubiegać o wsparcie projektów dotyczących tworzenia usług i aplikacji wykorzystujących informacje sektora publicznego.

Wsparcie dla innowacyjnych rozwiązań w obszarze TIK, o które ubiegać się będą mogli m.in. przedsiębiorcy, możliwe będzie w POIR, RPO i POPW, w ramach działań poświęconych CT1 (B+R) i CT3 (przedsiębiorcy). Koncentracji wsparcia będzie sprzyjać również system inteligentnych specjalizacji krajowych i regionowych, w oparciu o które TIK będzie wspierany w POIR oraz w tych RPO, które uznają obszar TIK za kluczowy dla rozwoju danego regionu. Ponadto w POIR, POPW i RPO przedsiębiorcy, w tym także związani z obszarem TIK, będą mogli uzyskać wsparcie na internacjonalizację swojej działalności i na korzystanie z usług instytucji otoczenia biznesu, a także na rozwój współpracy pomiędzy przedsiębiorcami a innymi podmiotami, np. uczelniami, klastrami itp.

Ponadto RPO wdrażają PI 2.2, w ramach którego przedsiębiorcy mogą otrzymać dofinansowanie projektów dotyczących np. rozwoju działalności on-line lub wdrożenia nowoczesnych rozwiązań

informatycznych w organizacji i zarządzaniu przedsiębiorstwem. Bezpośrednie wsparcie dla przedsiębiorców z poziomu RPO będzie dotyczyło zatem także wprowadzania i rozwijania narzędzi i usług TIK z obszaru B2B, B2C, itp., co przełoży się na wzrost konkurencyjności polskich przedsiębiorców oraz przyczni się do wzrostu współpracy między nimi. W RPO, które nie zdecydują się na wdrażanie PI 2.2, realizacja tego typu projektów możliwa będzie w ramach CT 3, np. w PI 3.3.

8.6. Koordynacja z innymi politykami i instrumentami UE

W ramach Programu Horyzont 2020 wspierane będą projekty z zakresu badań naukowych i innowacji, realizujące 3 główne cele: wspieranie czołowej pozycji UE w nauce, zapewnienie wiodącej roli przedsiębiorcom europejskim w zakresie innowacji oraz sprostanie wyzwaniom w najważniejszych dla Europejczyków obszarach takich jak zmiany klimatyczne oraz demograficzne, zrównoważony transport i mobilność, czy zwiększenie dostępności odnawialnych źródeł energii. W ramach ww. celów, ze względu na przekrojowe możliwości zastosowania oraz potencjał innowacyjny, niewątpliwie kluczowe znaczenie będą miały również komponenty dotyczące TIK. Niemniej jednak główny przedmiot udzielanego w ramach tego instrumentu wsparcia, a więc badania naukowe, nie będzie realizowany w ramach POPC, lecz w POIR.

Wsparcie działań z obszaru TIK przewidziano również w ramach projektu instrumentu realizowanego na poziomie europejskim pn. *Łącząc Europę* (Connecting Europe Facility). Ze względu na nierozstrzygnięty ostatecznie zakres wsparcia tego mechanizmu, kwestia ewentualnej koordynacji w tym zakresie z interwencją POPC zostanie określona na późniejszym etapie.

9. Warunkowość ex ante

[max 14 000 znaków]

Warunkowość ex-ante jest ważnym elementem systemu realizacji polityki spójności w perspektywie finansowej 2014-2020, który polega na zidentyfikowaniu warunków wstępnych, krytycznych dla skuteczności i efektywności inwestycji polityki spójności i ich spełnieniu przed wdrażaniem programów operacyjnych lub na samym początku ich implementacji. Jej celem jest wykazanie, że państwo członkowskie zapewniło odpowiednie ramy instytucjonalne (zdolności administracyjne), ramy regulacyjne (zawarte w unijnych dyrektywach powiązanych z obszarami interwencji funduszy) lub ramy strategiczne (inwestycje współfinansowane ze środków unijnych współgrają z inwestycjami krajowymi oraz są kierowane na obszary o priorytetowym znaczeniu z unijnego punktu widzenia). Zawarcie warunkowości ex ante w regulacjach dla polityki spójności implikuje konieczność ich spełnienia.

Ogólne zasady zastosowania tego narzędzia zawarte są w art. 19 projektu rozporządzenia ramowego oraz w Załączniku XI do tego rozporządzenia, które przedstawia warunki wstępne oraz kryteria ich spełnienia. Warunki wskazane w Załączniku XI dzielą się na warunki tematyczne, przypisane do celów tematycznych oraz na warunki ogólne. Przedstawiane przez Polskę projekty Umowy Partnerstwa oraz programów operacyjnych zgodnie z zapisami rozporządzenia ramowego powinny zawierać samoocenę pod kątem spełnienia warunków powiązanych z zakresem projektowanej interwencji funduszy unijnych. Jeżeli jakieś kryterium nie będzie spełnione w momencie przekazywania tych dokumentów do KE, Polska powinna przedstawić również plan i harmonogram działań, które doprowadzić miałyby do spełnienia danego kryterium do końca 2016 r. Jeżeli do tego terminu wszystkie warunki wstępne dalej nie będą spełnione, KE będzie mogła wprowadzić sankcje w postaci zawieszenia płatności dla danego programu lub programów. Dodatkowo, jeżeli w momencie akceptacji Umowy Partnerstwa lub programów przez Komisję jakiś wyjątkowo istotny warunek nadal nie będzie spełniony, KE będzie mogła zawiesić część lub całość płatności dla danego programu już od samego początku jego wdrażania. Zawieszenie nie będzie dotyczyło zaliczek. Państwo członkowskie wciąż będzie mogło przekazywać wnioski o płatność, jednak płatności zostaną uruchomione dopiero po spełnieniu tego przedmiotowego warunku.

Warunki ex ante odnoszące się do CT2 w rozporządzeniu ramowym zostały sformułowane w następujący sposób:

- 2.1 Rozwój cyfrowy: Strategiczne ramy polityki w dziedzinie rozwoju cyfrowego w celu pobudzenia popytu na przystępne, dobrej jakości i interoperacyjne usługi, prywatne i publiczne, wykorzystujące TIK, a także aby przyspieszyć ich asymilację przez obywateli, grupy w trudnej sytuacji, przedsiębiorstwa i administrację publiczną, w tym inicjatywy transgraniczne.
- 2.2 Infrastruktura dostępu nowej generacji do sieci internetowej: Istnienie krajowych lub regionalnych planów dostępu nowej generacji do sieci internetowej uwzględniających działania regionalne na rzecz osiągnięcia celów UE dotyczących dostępu do szybkiego internetu, koncentrujących się na obszarach, na których rynek nie zapewnia otwartej infrastruktury po przystępnych kosztach i jakości, zgodnych z przepisami unijnymi w zakresie konkurencyjności i pomocy państwa, a także świadczących usługi dostępne dla grup w trudnej sytuacji.

Instytucją odpowiedzialną za spełnienie warunków dla CT2 jest MAC. Dokumentem strategicznym zapewniającym wypełnienie łącznie warunków 2.1 i 2.2 jest Strategia Sprawne Państwo (SSP) przyjęta przez RM 12 lutego 2013 r.

Dodatkowo, zostały przygotowane dwa dokumenty wykonawcze dla SPP:

- PZIP (dotyczący warunku 2.1)
- NPS (dotyczący warunku 2.2).

Ponadto, zgodnie z zapisami SSP, działania w zakresie rozwoju technologii TIK zostały dodatkowo uszczegółowione w dokumencie *Policy paper dotyczącym rozwoju cyfrowego Polski do 2020 r. (Policy paper)*, który – bazując na średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2020 oraz poszczególnych zintegrowanych strategiach rozwoju – prezentuje wizję działań dotyczących rozwoju cyfrowego planowanych do podjęcia w perspektywie do 2020 r. Jednocześnie *Policy paper*, jako dokument o

charakterze pomocniczym, stanowi punkt odniesienia dla programowania interwencji ze środków Unii Europejskiej, w tym głównie z polityki spójności w ramach CT2. *Policy paper* zatwierdzony został przez Komitet Rady Ministrów ds. Cyfryzacji w dniu 15 listopada 2012 r.

9.1. Identyfikacja warunków ex-ante dla programu oraz ocena ich spełnienia

Tabela 53: Identyfikacja warunków mających zastosowanie warunków ex-ante oraz ocena ich wypełnienia

Warunek ex-ante obowiązujący program	Oś priorytetowa, do której warunek ma zastosowanie	Spełnienie warunku ex-ante Tak/Nie/ Częściowo	Kryteria	Spełnienie kryteriów : Tak/Nie	Odwołanie (odwołanie do strategii, aktu prawnego lub innego dokumentu, zawierającego odwołanie do właściwych rozdziałów artykułów lub części wraz z podaniem odesłania do strony internetowej, gdzie umieszczony został pełen tekst
2.1 Rozwój cyfrowy: Strategiczne ramy polityki w dziedzinie rozwoju cyfrowego w celu pobudzenia popytu na przystępne, dobrej jakości i interoperacyjne usługi, prywatne i publiczne, wykorzystujące technologie informacyjno-komunikacyjne, a także aby przyspieszyć ich asymilację przez obywateli, grupy w trudnej sytuacji, przedsiębiorstwa i administrację publiczną, w tym inicjatywy transgraniczne.	Oś 2 Oś 3	Częściowo	Gotowe są strategiczne ramy polityki na rzecz rozwoju cyfrowego, zawarte na przykład w krajowych lub regionalnych strategicznych ramach polityki innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji:	Nie	Warunek zostanie spełniony przez: <ul style="list-style-type: none"> – Strategię Sprawne Państwo (http://monitorpolski.gov.pl/mp/2013/136/1) – przyjęcie programu rozwoju: Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa (dokument wykonawczy do SSP w zakresie wypełnienia warunku 2.1). <p>Dla pełnego spełnienia warunków ex-ante dla celu 2 MAC przygotowało ponadto Policy paper dotyczący cyfrowego rozwoju Polski do 2020 r., który został przyjęty przez Komitet Rady Ministrów ds. Cyfryzacji. Jest to horyzontalny dokument strategiczny MAC, zbierający i uzupełniający zagadnienia z zakresu TIK poruszane we wszystkich strategiach zintegrowanych i prezentujący wizję rozwoju cyfrowego Polski do 2020 r.</p>
			Budżet i priorytety działań określone na podstawie analizy SWOT lub podobnej analizy spójnej z tabelą wyników Europejskiej Agendy	Nie	SSP zawiera część priorytetów dot. rozwoju cyfrowego: e-administracja, otwarte zasoby publiczne, dostęp do internetu szerokopasmowego, aspekty rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce. Szczegółowe priorytety w

			Cyfrowej;		<p>tych obszarach określone są w PZIP, który przedstawia też planowany budżet.</p> <p>Z racji nieporuszania w SSP i PZIP kwestii dotyczących e-biznesu, uzupełniający charakter w tym zakresie ma Policy paper dotyczący rozwoju cyfrowego Polski do 2020r.</p>
			Przeprowadzono analizę równoważenia wsparcia dla popytu i podaży technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK);	Nie	<p>SSP nie zawiera wprost takiej analizy, co wynika z zakresu tematycznego strategii. Wsparcie dla popytu na technologie teleinformatyczne polega przede wszystkim na zwiększaniu zainteresowania obywateli i zwiększania ich umiejętności wykorzystania nowych technologii; kwestia podaży tylko częściowo wchodzi w zakres SSP (dostęp do internetu, usługi e-administracji). Analiza strony podażowej i popytowej w odniesieniu do rozwoju e-administracji, w tym zapotrzebowania społecznego na jej usługi, kompetencji cyfrowych, została przeprowadzona w PZIP. Dodatkowe elementy analizy, w tym w odniesieniu do e-biznesu, znalazły się w Policy Paper dotyczącym cyfrowego rozwoju kraju do 2020 r. szczegółowa analiza popyt-podaż w odniesieniu do dostępności sieci internetu znajduje się w NPS.</p>
			Wskaźniki miary postępów interwencji w takich dziedzinach jak kultura informatyczna, e-integracja, e-dostępność, oraz e-zdrowie w granicach określonych w art. 168 TFUE	Nie	<p>Takie wskaźniki na poziomie strategicznym znajdują się w Strategii Sprawne Państwo.</p> <p>Uzupełnieniem i uszczegółowieniem w tym zakresie jest PZIP.</p>

			powiązane z istniejącymi odpowiednimi krajowymi lub regionalnymi strategiami sektorowymi;		
			Ocena potrzeb w zakresie budowania większego potencjału technologii informacyjno-komunikacyjnych.	Nie	<p>SSP odnosi się do kwestii potrzeb w zakresie budowy sieci szerokopasmowych (kierunek interwencji 5.6. Powszechna dostępność wysokiej jakości usług szerokopasmowego dostępu do Internetu). Dokumentem wspierającym będzie program rozwoju – Narodowy Plan Szerokopasmowy.</p> <p>SSP wskazuje też, że jednym z wyzwań rozwojowych jest szerokie wykorzystanie TIK w budowaniu sprawnego państwa. Znajduje to odzwierciedlenie przekrojowe we wszystkich 7 celach szczegółowych Strategii. Obecnie kluczowym elementem dla sprawnie funkcjonującego państwa jest pełne, kompleksowe i wszechstronne wykorzystanie nowych technologii informatycznych w celu uproszczenia usług i udostępnienia ich drogą elektroniczną.</p> <p>Z tego tytułu płynąć będą wymierne korzyści zarówno dla obywateli, jak i administracji publicznej.</p> <p>Ponadto dokumentem konkretyzującym w zakresie e-administracji jest przygotowywany program rozwoju – Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa.</p>
2.2 Infrastruktura dostępu nowej	Oś 1	Nie	Gotowy jest krajowy lub	Nie	Warunki te będą wypełniane przez

<p>generacji do sieci internetowej: Istnienie krajowych lub regionalnych planów dostępu nowej generacji do sieci internetowej uwzględniających działania regionalne na rzecz osiągnięcia celów UE dotyczących dostępu do szybkiego internetu, koncentrujących się na obszarach, na których rynek nie zapewnia otwartej infrastruktury po przystępnych kosztach i jakości, zgodnych z przepisami unijnymi w zakresie konkurencyjności i pomocy państwa, a także świadczących usługi dostępne dla grup w trudnej sytuacji.</p>			<p>regionalny plan dostępu nowej generacji, który zawiera:</p>		<p>Narodowy Plan Szerokopasmowy – dokument wykonawczy do SSP (program rozwoju).</p>
			<p>Plan inwestycji w infrastrukturę oparty na analizie ekonomicznej uwzględniającej istniejącą infrastrukturę i opublikowane plany inwestycyjne sektora prywatnego;</p>	<p>Nie</p>	<p>NPS jest opracowywany przy uwzględnieniu danych odnośnie istniejącej infrastruktury, planów inwestycyjnych operatorów telekomunikacyjnych i opracowanych na ich podstawie prognoz inwestycyjnych w perspektywie do roku 2020. Projekt NPS w aktualnej wersji uwzględnia także prognozy dotyczące popytu na usługi telekomunikacyjne.</p>
			<p>Modele zrównoważonych inwestycji, które zwiększają konkurencyjność i zapewniają dostęp do otwartej, przystępnej cenowo i dobrej jakości infrastruktury i usług, uwzględniających przyszłe potrzeby;</p>	<p>Nie</p>	<p>Opracowywany NPS prezentuje zrównoważone modele inwestycyjne. Uwzględniają one wnioski wynikające z publikacji w tym zakresie, szczególnie Broadband Strategies Handbook (World Bank) oraz opracowanego dla Komisji Europejskiej raportu Guide to broadband investment (analysis mason).</p> <p>Na potrzeby NPS została wykonana ekspertyza w ramach której m.in. opracowano model inwestycji ze środków publicznych, zapewniający maksymalizację efektów przy dostępnych środkach finansowych.</p> <p>Dodatkowo poprzez poddawanie stałym konsultacjom NPS w ramach Memorandum, modele te uzupełniane są i rozwijane o elementy konieczne do uwzględnienia w warunkach polskiego rynku telekomunikacyjnego.</p>
			<p>środki stymulowania</p>	<p>Nie</p>	<p>Jednym z kluczowych celów NPS jest tworzenie warunków sprzyjających</p>

			inwestycji prywatnych.	<p>prowadzeniu inwestycji telekomunikacyjnych przez podmioty prywatne. W tym zakresie w aktualnym projekcie planu opracowane są szczegółowe narzędzia, jak np. przegląd przepisów prawa pod kątem barier inwestycyjnych i ich likwidacja (obniżenie kosztów i czasu inwestycji), zapewnienie instalacji telekomunikacyjnych w budynkach wielorodzinnych (nowelizacja rozporządzenia w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie).</p> <p>Ponadto jako jeden z kluczowych elementów stymulowania inwestycji prywatnych wskazano konieczność utworzenia mechanizmu długoterminowego finansowania rozwoju infrastruktury szerokopasmowej. NPS zawiera propozycję stworzenia mechanizmu, który zapewnił będzie finansowanie rozwoju sieci poprzez pozyskanie środków z Programu „Inwestycje Polskie”, otwartych funduszy emerytalnych oraz od innych inwestorów zainteresowanych długoterminowymi inwestycjami infrastrukturalnymi.</p>
--	--	--	------------------------	--

9.2. Opis działań zmierzających do spełnienia warunków ex-ante, wykaz instytucji odpowiedzialnych oraz harmonogramu

Tabela 54. Działania do podjęcia w celu wypełnienia mających zastosowanie tematycznych warunków ex-ante

Niespełniony lub częściowo niespełniony warunek ex-ante	Niespełnione kryteria	Działania do podjęcia	Termin wykonania	Instytucja odpowiedzialna
Rozwój cyfrowy	Wszystkie	Dokończenie prac nad PZIP – przeprowadzenie dokumentu przez rządową ścieżkę legislacyjną	Do końca 2013 r.	MAC
Infrastruktura dostępu nowej generacji do sieci internetowej	Wszystkie	Dokończenie prac nad NPS – przeprowadzenie dokumentu przez rządową ścieżkę legislacyjną	Do końca 2013 r.	MAC

10. Redukcja obciążeń z punktu widzenia beneficjentów

[max 7000 znaków]

Państwo polskie prowadzi stałe działania zmierzające do obniżenia obciążeń biurokratycznych nakładanych na obywateli oraz na podmioty gospodarcze. Instytucje odpowiedzialne w Polsce za wdrażanie polityki spójności będą kontynuowały w perspektywie finansowej 2014-2020 działania zmierzające do wprowadzenia jak najszerszego katalogu uproszczeń dla beneficjentów środków UE. Niemniej jednak należy zauważyć, że zdecydowana większość obowiązków nakładanych na beneficjentów wynika wprost z przepisów prawa unijnego (projektu rozporządzenia ramowego i rozporządzeń funduszwych) lub jest ich konsekwencją. W związku z tym pole do redukcji obciążeń w tym zakresie jest niewielkie.

Zmniejszenie obciążeń administracyjnych jest możliwe tylko w tych obszarach, które wynikają z uregulowań krajowych IZ lub IP. Podkreślić należy, że system wdrażania środków UE 2014-2020 został zaplanowany w ten sposób, aby kontynuować pozytywne działania redukujące obciążenia dla beneficjentów i poprawiające ich zdolność instytucjonalną (np. wsparcie doradcze w zakresie przygotowania projektów pozakonkursowych). W odniesieniu do obszaru TIK, na etapie wdrażania POPC wykorzystane zostaną wnioski i rekomendacje zgłaszane przez partnerów społeczno-gospodarczych oraz instytucje zaangażowane w realizację tego typu projektów, formułowane w toku prac przygotowawczych nad programem, w tym m.in. Komitetu Wykonawczego *Memorandum w sprawie współpracy na rzecz budowy i rozwoju pasywnej infrastruktury sieci szerokopasmowych* w zakresie barier inwestycyjnych a także doświadczenia ubiegłych perspektyw. Podkreślić należy również, iż w stosunku do wszelkich obszarów problemów zidentyfikowanych w trakcie realizacji POPC będą podejmowane bieżące działania eliminujące źródła tych problemów.

W okresie realizacji POIG 2007-2013 zidentyfikowano i wprowadzono szereg usprawnień redukujących obciążenia administracyjne:

- wprowadzono zmiany w postaci umożliwienia beneficjentom finansowania działań koordynacyjnych (tj. dofinansowanie kosztów działań zmniejszających problem wykluczenia cyfrowego, poprzez np. wyposażenie w sprzęt komputerowy czy utrzymanie dostępu do Internetu w jednostkach podległych beneficjentowi), co spowodowało znaczący wzrost zainteresowania wnioskodawców aplikowaniem o środki,
- obowiązek dołączania przez wnioskodawcę analizy finansowej został ograniczony do przypadków, gdy projekt obejmował inwestycje w infrastrukturę telekomunikacyjną,
- usprawnienia polegające m.in. na zmianie kryteriów wyboru projektów oraz inwentaryzacji sieci telekomunikacyjnych - zmiany miały na celu przede wszystkim lepszą identyfikację obszarów, które wymagają inwestycji w zakresie budowy sieci dostępowych,
- stworzenie elektronicznego systemu monitorowania projektów, służącego do automatycznego przekazywania informacji i pozwalającego na generowanie różnych rodzajów raportów przekrojowych.

W okresie realizacji RPO i PORPW 2007-2013 podjęto również szereg działań mających na celu usprawnienie realizacji projektów, m.in.:

- organizowano spotkania robocze oraz warsztaty z udziałem przedstawicieli UKE, Inicjatywy JASPERS oraz KE dotyczące problemów związanych z realizacją projektów,
- organizowano spotkania i szkolenia dotyczące obszaru infrastruktury szerokopasmowej, w tym zagadnienia pomocy publicznej,,
- zamieszczono na stronie internetowej UKE opracowania wspierające JST realizujące projekty z zakresu sieci szerokopasmowych,
- organizowanie cyklicznych wideokonferencji w ramach *Zespołu zadaniowego ds. sieci szerokopasmowych finansowanych ze środków UE* z udziałem strony samorządowej (beneficjentów) i rządowej, celem jest uzprawnienie realizacji projektów z zakresu budowy sieci szerokopasmowych,
- powołanie *Memorandum o współpracy na rzecz budowy i rozwoju sieci szerokopasmowych* pomiędzy administracją rządową, samorządową i przedstawicielami rynku telekomunikacyjnego

- w zakresie stworzenia przyjaznego otoczenia prawnego i administracyjnego dla budowy infrastruktury telekomunikacyjnej oraz społeczeństwa informacyjnego,
- powołanie *Linii współpracy* wspierającej współpracę strony samorządowej i rządowej, pozwalającej konsultować założenia projektów teleinformatycznych na wczesnym etapie w zakresie elektronizacji usług administracji, e-umiejętności i partycypacji cyfrowej, spraw otwartego rządu oraz budowy sieci szerokopasmowych ze środków unijnych.

11. Zasady horyzontalne

Realizacja POPC przebiegać będzie zgodnie z zasadami horyzontalnymi opisanym w sekcji 1B UP.

W szczególności POPC ze względu na realizowane cele tematyczne, w sposób bezpośredni przyczynia się do realizacji zasad: zrównoważonego rozwoju, równości szans i zapobiegania dyskryminacji oraz równości płci.

11.1. Zrównoważony rozwój

[max 5500 znaków]

Realizacja POPC będzie się odbywała zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju w rozumieniu prawa wspólnotowego oraz krajowego na wszystkich etapach jego przygotowania oraz wdrażania.

Na etapie programowania, w tym konsultacji kształtu oraz zapisów POPC, zapewniony został udział partnerów z sektora środowiskowego, którzy odegrają również istotną rolę w procesie wdrażania oraz monitorowania programu, m.in. poprzez uczestnictwo w Komitecie Monitorującym POPC.

W fazie wyboru projektów zostaną natomiast zaproponowane odpowiednie kryteria, zaprojektowane w taki sposób, aby przedsięwzięcie ocenić pod kątem wszystkich elementów ładu środowiskowego (jako środowiskowego wymiaru zrównoważonego rozwoju) oraz ładu społecznego w kontekście zdrowia i ochrony dziedzictwa kulturowego. Powyższe rozwiązanie umożliwi z jednej strony wyeliminowanie przedsięwzięć, co do których istnieje uzasadniona obawa, że w wyniku ich realizacji wystąpią istotne negatywne oddziaływania na środowisko (np. przerwanie ciągłości korytarzy ekologicznych), natomiast z drugiej strony ocenę zakresu potencjalnych korzyści dla środowiska (bezpośrednich i pośrednich) płynących z wdrożenia danej inwestycji (np. wykorzystanie terenów zdegradowanych, czy zdewastowanych, wykorzystanie istniejącej infrastruktury w zakresie sieci szerokopasmowych oraz centrów gromadzenia i przetwarzania danych, czy oszczędność zasobów poprzez zmniejszenie obiegu pism). Przedmiotowe kryteria sformułowane zostaną w oparciu o 3 grupy zagadnień: jakość przestrzeni, emisja/zużycie surowców oraz jakość życia, zaś ich dobór zależy będzie od typu projektu i jego przynależności do danej osi priorytetowej programu.

Monitoring skutków realizacji postanowień POPC będzie obejmował określenie oddziaływania na środowisko oraz zdrowie ludzkie i przebiegał będzie dwukierunkowo. Pierwszy kierunek obejmować będzie bezpośrednio realizację założonych celów szczegółowych oraz produktu i rezultatu w odniesieniu do poszczególnych osi priorytetowych, zaś drugi kierunek monitoringu powinien obejmować aspekty oddziaływania przedsięwzięć na środowisko w myśl zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie ze specyfiką programu do potencjalnych efektów realizacji POPC można w tym kontekście zaliczyć przede wszystkim zmniejszenie zjawiska wykluczenia cyfrowego, efektywne gospodarowanie zasobami (m.in. poprzez ograniczenie tradycyjnego obiegu pism i dokumentów), czy zmniejszenie presji na środowisko (np. ograniczenie fizycznego przemieszczenia się potencjalnych interesantów do właściwych instytucji publicznych z wykorzystaniem środków transportu).

Jednocześnie należy zaznaczyć, iż przeprowadzona analiza osi priorytetowych i priorytetów inwestycyjnych oraz ocena skutków środowiskowych wykazała, że znacząca część projektów podejmowanych w ramach POPC nie będzie wpływać bezpośrednio na środowisko. Niektóre z działań związanych z budową, rozbudową lub przebudową infrastruktury (np. obiekty kubaturowe, systemy teleinformatyczne, czy sieci szerokopasmowe) mogą oddziaływać w sposób negatywny na środowisko, jednakże ich wpływ na środowisko będzie miał charakter przemijający, o ile realizacja zostanie wykonana zgodnie z obowiązującymi normami prawnymi i zaleceniami organów ochrony środowiska, które wyeliminują lub zminimalizują negatywne oddziaływanie na środowisko.

W odniesieniu do budowy infrastruktury telekomunikacyjnej w ramach osi I, należy zwrócić uwagę, iż ze względu na technologie stosowane na etapie budowy i eksploatacji sieci internetu, przedsięwzięcia te mają zazwyczaj charakter neutralny w rozumieniu polityki ochrony środowiska, zarówno tej na poziomie europejskim, jak i tej na szczeblu krajowym. Ponadto planuje się dodatkowo punktować projekty minimalizujące oddziaływanie działalności człowieka na środowisko, w tym np. zakładające racjonalne i optymalne wykorzystanie istniejącej lub planowej infrastruktury, w tym kanałów technologicznych i infrastruktury energetycznej.

W przypadku osi II zakłada się, iż tworzenie infrastruktury koniecznej do rozwoju zaawansowanych usług elektronicznych dla obywateli i przedsiębiorców uzależnione będzie od wykazania braku dostępności zasobów w tym zakresie w ramach istniejącej lub planowanej infrastruktury administracji publicznej, bądź niezasadności wykorzystania tego typu rozwiązań oferowanych przez rynek. W przypadku działań realizowanych w tej osi, projekty co do zasady przyczynią się do bardziej efektywnego gospodarowania zasobami (m.in. poprzez ograniczenie tradycyjnego obiegu pism i dokumentów, czy zwiększenie możliwości załatwiania spraw bez konieczności osobistej wizyty w urzędzie, zdalny dostęp obywateli do informacji sektora publicznego).

W ramach osi III, związanej z podnoszeniem kompetencji cyfrowych i przeciwdziałaniu wykluczeniu cyfrowemu, ze względu na jej „miękki” charakter nie przewiduje się realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Pośrednio jednak, wiedza zdobyta przez beneficjentów końcowych doprowadzi do bardziej efektywnego zarządzania zasobami poprzez wykorzystanie internetu jako medium ułatwiającego funkcjonowanie w społeczeństwie.

11.2. Równość szans i zapobieganie dyskryminacji

[max 5500 znaków]

Zgodnie z artykułem 7 projektu rozporządzenia ramowego, Państwa Członkowskie podejmują odpowiednie kroki w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną podczas przygotowania i realizacji programów.

Dynamiczny rozwój internetu oznacza jednocześnie wzrost jego znaczenia w różnych dziedzinach życia np. poprzez zapewnienie szybkiego dostępu do: informacji, wiedzy czy też kultury; umożliwienie korzystania z różnego rodzaju usług świadczonych drogą elektroniczną, takich jak np. usługi bankowe; czy też po prostu zapewnienie rozrywki. Osoby, które z różnych względów nie korzystają z internetu, mają coraz bardziej ograniczone możliwości uczestniczenia w życiu publicznym, korzystania z informacji i usług publicznych, kultury cyfrowej itp., co może prowadzić do marginalizacji ich znaczenia w społeczeństwie, a w konsekwencji do wykluczenia społecznego. Działania realizowane w ramach POPC mają przyczynić się do poprawy jakości życia poprzez wykorzystanie możliwości, jakie dają nowoczesne TIK, a tym samym mogą w sposób pośredni przyczynić się do ograniczenia takich niekorzystnych zjawisk, jak właśnie wykluczenie społeczne.

Aby móc stać się pełnoprawnym użytkownikiem nowoczesnych TIK, konieczne jest posiadanie dostępu do szybkiego internetu. W ramach POPC przewiduje się przede wszystkim realizację inwestycji z zakresu budowy, rozbudowy lub przebudowy sieci dostępowych. Wsparcie oraz jego wysokość będą zależne od zidentyfikowanych na danym obszarze potrzeb inwestycyjnych, wynikających z ich specyficznych uwarunkowań i dotyczyć będą w szczególności obszarów odległych oraz marginalizowanych, na których występuje deficyt w dostępie do internetu i na których, m.in. ze względu na brak ekonomicznej opłacalności, ww. inwestycje nie były wcześniej realizowane. W celu przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu, w ramach POPC realizowane są działania, których ostatecznymi odbiorcami są grupy szczególnie narażone na wystąpienie ww. zjawiska. Wsparcie polega na budowaniu i rozwijaniu kompetencji cyfrowych oraz podejmowaniu działań na rzecz e-integracji po dokładnym rozpoznaniu potrzeb wskazanych wyżej, defaworyzowanych grup społecznych, w tym m.in. doradztwo w zakresie nabywania i rozwoju kompetencji informatycznych i informacyjnych z wykorzystaniem m.in. programów szkoleniowych, materiałów dydaktycznych i specjalistycznych aplikacji skierowanych głównie do grup zagrożonych wykluczeniem cyfrowym.

Interwencja w ramach POPC przyczyni się także do zapewnienia lepszej komunikacji w kontaktach pomiędzy obywatelami a instytucjami publicznymi poprzez realizację działań dotyczących otwartego dostępu do cyfrowych treści i usług publicznych. W tym kontekście niezbędne jest zapewnienie, aby wszystkie dostępne działania i rozwiązania zaprojektowane były w sposób uniwersalny, tzn. aby odpowiadały potrzebom wszystkich użytkowników i zapewniały ich równy dostęp do oferowanego wsparcia, np. poprzez odpowiednio zaprojektowane interfejsy (czytelne, intuicyjne i proste).

Zaprojektowane systemy będą zobligowane do wypełniania standardów WCAG 2.0., np. niezbędne jest, aby proces digitalizacji obejmował OCR (Optical Character Recognition) i tworzenie usług dodatkowych (np. audiodeskrypcja, czy też napisy dla osób niesłyszących i tłumaczenia na język migowy).

Dodatkowo prowadzone są działania informacyjno-edukacyjne mające na celu podniesienie świadomości społecznej w zakresie konieczności projektowania systemów informatycznych w taki sposób, aby zapewniały one równe szanse dla osób z niepełnosprawnościami (niedyskryminację) w dostępie do tych systemów.

11.3. Równość płci

[max 5500 znaków]

Zgodnie z artykułem 7 rozporządzenia ramowego państwa członkowskie zapewniają promowanie równouprawnienia mężczyzn i kobiet oraz uwzględnianie problematyki płci w procesie przygotowywania i realizacji programów, a także podejmują odpowiednie kroki w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji.

Mając na uwadze powyższe należy zauważyć, że warunkiem osiągnięcia trwałego rozwoju społecznego i ekonomicznego jest zapewnienie kobietom i mężczyznom równego udziału we wszystkich sferach życia społecznego, łącznie z uczestnictwem w procesach podejmowania decyzji oraz dostępem do rynku pracy, wysokiej jakości edukacji, opieki zdrowotnej – bez względu na ich pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, status rodzicielski, religię lub światopogląd, orientację psychoseksualną, etc. Realizacja POPC będzie odbywała się zgodnie z poszanowaniem zasad równości szans w rozumieniu prawa wspólnotowego oraz krajowego, co będzie odzwierciedlone zarówno w procesie programowania, wdrażania, monitorowania kontroli, informacji i promocji a także samej realizacji projektów.

Należy jednocześnie wskazać, że generalnym założeniem jest, aby POPC i jego interwencja nie była obojętna na kwestie równości szans, dostrzegając możliwe wymiary oddziaływania programu. Należy wskazać, że zapewnienie dostępu do internetu nie stanowi elementu determinującego ograniczenie zakresu wykluczenia cyfrowego, a sposób i zakres korzystania z narzędzi cyfrowych i zasobów internetu jest mocno skorelowany z takimi cechami odbiorców jak płeć, wiek, niepełnosprawność czy sytuacja ekonomiczna. Ponadto w przypadku projektów skierowanych bezpośrednio do obywateli, tj. dotyczących świadczenia elektronicznych usług publicznych oraz mających na celu rozwój kompetencji cyfrowych społeczeństwa i upowszechnienie TIK realizowane projekty będą uwzględniały zasadę równouprawnienia płci wyrażającą się w jej promowaniu zarówno na etapie programowania, jak również przez cały okres realizacji oraz trwałości projektów.

12. Elementy dodatkowe

12.1. Wykaz dużych projektów

Tabela 55: Lista projektów dużych

Tytuł projektu	Planowany termin notyfikacji/przedłożenia dużego projektu do Komisji (rok, kwartał)	Planowany termin rozpoczęcia wdrażania projektu (rok, kwartał)	Planowany termin zakończenia wdrażania projektu (rok, kwartał)	Priorytet Inwestycyjny	Oś priorytetowa

12.2 Ramy wykonania programu operacyjnego

Tabela 56: Ramy wykonania programu operacyjnego w podziale na fundusz oraz kategorię regionu

Oś priorytetowa	Kluczowy etap wdrażania, wskaźnik postępu finansowego, produktu i rezultatu	Jednostka pomiaru	Cel pośredni na 2018	Wartość docelowa (2023)

12.3. Lista partnerów zaangażowanych w przygotowanie programu

[max 10500 znaków]

- 1 Business Centre Club
- 2 Centralny Ośrodek Informatyki
- 3 Centrum Cyfrowe Projekt: Polska
- 4 Centrum Studiów Regulacyjnych
- 5 Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia
- 6 Europejskie Centrum Przedsiębiorczości
- 7 EUROREG, Uniwersytet Warszawski
- 8 Forum Dostępnej Cyberprzestrzeni
- 9 Forum Związków Zawodowych
- 10 Fundacja Aktywizacja (dawniej Fundacja Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnym Ruchowo)
- 11 Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego
- 12 Fundacja Nowoczesna Polska
- 13 Fundacja Panoptykon
- 14 Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
- 15 Główny Urząd Geodezji i Kartografii
- 16 Google Polska
- 17 Infostrategia Andrzej Szczerba i Wspólnicy, Spółka jawna
- 18 Instytut Łączności
- 19 Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego, Uniwersytet Warszawski
- 20 Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej

- 21 Konferencja Rektorów Akademickich Szkół
- 22 Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji
- 23 Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej
- 24 Mazowiecki Klaster ICT
- 25 Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji
- 26 Ministerstwo Edukacji Narodowej
- 27 Ministerstwo Finansów
- 28 Ministerstwo Gospodarki
- 29 Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- 30 Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
- 31 Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
- 32 Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- 33 Ministerstwo Sportu i Turystyki
- 34 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
- 35 Ministerstwo Sprawiedliwości
- 36 Ministerstwo Zdrowia
- 37 Narodowy Instytut Audiowizualny
- 38 Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
- 39 Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
- 40 Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji
- 41 Polska Izba Komunikacji Elektronicznej
- 42 Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”
- 43 Polska Organizacja Turystyczna
- 44 Polskie Towarzystwo Informatyczne
- 45 Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
- 46 Prokuratura Generalna
- 47 Stowarzyszenie Miasta w Internecie
- 48 Trusted Information Consulting Sp. z o.o.
- 49 Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
- 50 Urząd Komunikacji Elektronicznej
- 51 Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska
- 52 Związek Województw RP

13. Wykaz skrótów i pojęć

A2A	Administration to administration (ang.) – usługi administracji dla administracji
A2B	Administration to business (ang.) – usługi administracji dla biznesu
A2C	Administration to citizen (ang.) - usługi administracji dla obywateli
API	Application Programming Interface (ang.) – interfejs programowania aplikacji
B+R	Badania i rozwój
BDOT500	Baza danych obiektów topograficznych
BIP	Biuletyn Informacji Publicznej
CIT	Corporate Income Tax (ang.) – podatek dochodowy od osób prawnych
CRIP	Centralne repozytorium informacji publicznej
CT	Cel Tematyczny w rozumieniu rozporządzenia ramowego
dostępność (accessibility)	cecha informacji i usług (w tym: usług cyfrowych) polegająca na tym, że informacje i usługi są prezentowane i świadczone w sposób dostosowany do możliwości percepcyjnych różnych typów odbiorców
dostępność (availability)	cecha informacji i usług polegająca na tym, że informacje i usługi są faktycznie prezentowane i świadczone oraz istnieje możliwość niezawodnego i wygodnego dostępu do nich, w szczególności przez internet
EAC	Europejska Agenda Cyfrowa
EBI	Europejski Bank Inwestycyjny
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
EGIB	Ewidencja gruntów i budynków
ePUAP	Elektroniczna platforma usług administracji publicznej
ERP	Enterprise resource planning (ang.) – planowanie zasobów przedsiębiorstwa
EU 2020	Strategia Europa 2020
FTTH	Fiber To The Home (ang.) – Jedna z architektur światłowodowych sieci dostępowych, w której optyczne zakończenie sieciowe zlokalizowane jest w lokalu abonenta.
GB	Gigabajt
GESUT	Geodezyjna ewidencja sieci uzbrojenia terenu
GUS	Główny Urząd Statystyczny
IA	Instytucja audytowa w rozumieniu rozporządzenia ramowego
IC	Instytucja certyfikująca w rozumieniu rozporządzenia ramowego
INSPIRE	Infrastructure for Spatial Information in the European Community (ang.) – dyrektywa Unii europejskiej ustanawiająca legalne ramy dla ustanowienia i działania Infrastruktury Informacji Przestrzennej w Europie.

IP	instytucja pośrednicząca w rozumieniu rozporządzenia ramowego
ISP	informacja sektora publicznego
IT	information technology (ang.) – technologie informacyjne
IW	instytucja wdrażająca w rozumieniu rozporządzenia ramowego
IZ	instytucja zarządzająca w rozumieniu rozporządzenia ramowego
jst	jednostki samorządu terytorialnego
KE	Komisja Europejska
KPR	Krajowy Program Reform
KPRM	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
KSI	Krajowy System Informatyczny
MAC	Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji
Mb	Megabit
MF	Ministerstwo Finansów
MKiDN	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
MŚP	małe i średnie przedsiębiorstwa
NGA	Next Generation Access - rozumiana jako sieć stacjonarna w technologiach pozwalających na prędkości transmisji 30 Mb/s i większej
NGN	Next Generation Network (ang.) - sieć następnej generacji jest to sieć pakietowa realizująca usługi telekomunikacyjne i wykorzystująca wiele szerokopasmowych technik transportowych z gwarancją jakości usług, i w której funkcje usługowe są niezależne od wykorzystywanych technik transportowych.
NPS	Narodowy Plan Szerokopasmowy
OSI	Obszary Strategicznej Interwencji
PESEL	Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności
P1	Projekt osi 7 POIG "Elektroniczna Platforma Gromadzenia, Analizy i Udostępniania zasobów cyfrowych o Zdarzeniach Medycznych"
P2	Projekt osi 7 POIG "Platforma udostępniania on-line przedsiębiorcom usług i zasobów cyfrowych rejestrów medycznych"
PUP	Powiatowy Urząd Pracy
PI	Priorytet Inwestycyjny w rozumieniu rozporządzenia ramowego
PKB	produkt krajowy brutto
PO	program operacyjny
POIG	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka
POIR	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój

POPC	Program Operacyjny Polska Cyfrowa
POPT	Program Operacyjny Pomoc Techniczna
PORPW	Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej
POWER	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PS	Polityka Spójności
PZGIK	Państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny
PZIP	Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa
rozporządzenie ramowe	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem Wspólnych Ram Strategicznych oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności, oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1083/2006
RPO	regionalne programy operacyjne
SSP	Strategia Sprawne Państwo
SUE RMB	Strategia Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego
SWOT	Nazwa metody analizy strategicznej, która jest akronimem angielskich słów strengths (mocne strony), weaknesses (słabe strony), opportunities (szanse potencjalne lub zaistniałe w otoczeniu), threats (zagrożenia prawdopodobne lub istniejące w otoczeniu).
TFUE	Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
TIK	Technologie informacyjno-komunikacyjne
UE	Unia Europejska
UKE	Urząd Komunikacji Elektronicznej
UP	Umowa Partnerstwa
VAT	Value Added Tax (ang.) - podatek od towarów i usług
WCAG 2.0	Web Content Accessibility Guidelines (ang.) - wytyczne dotyczące dostępności treści internetowych
WWPE	Władza Wdrażająca Programy Europejskie
ZUS	Zakład Ubezpieczeń Społecznych

14. Lista załączników

- 1) Diagnoza POPC
- 2) Raport z ewaluacji ex-ante programu operacyjnego dotyczącego rozwoju cyfrowego